

NOVI TEHNIK

KLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LASKO, SLOVENSKE
KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

*Vsem bralcem, delovnim
ljudem in občanom iskreno
čestitamo ob Dnevu republike!*

Uredništvo NT in RC

Mladost, spomini in spoznanje o neprekinjeni revoluciji. Najbrž je to občutenje vselej najbolj v srcu v tistih dneh, ko praznujemo dan republike. Včasih preveč hladno sprejemamo preteklost, kot da bi pozabili na dneve, ko je iz nič zrasel današnji dan. Radostni pogled naokrog pa kaže, da je žetev vse obilnejša. Zato je spomin tudi opomin in pobuda. Enotnosti, delu in revoluciji.

(Foto: Berni Strmčnik)

T TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
CELJE

**PRODAJALNA »MAVRICA«
PRIPOROČA**

**VEALED — tekočina proti zmrzovanju
vode v avtohladilnikih
Spreji proti ROSENJU
IN ZMRZOVANJU ŠIP
TER OSTALO ZIMSKO
AVTOKOZMETIKO**

Najprej seveda praznični pozdrav. In čestitka. Da bi v teh dneh obudili spomin na težke vojne dni, ko so naši borci bili bitko za novo Jugoslavijo. Trideset let je minilo od tistega zasedanja AVNOJ, ko je dokončno ves svet spoznal bistvo jugoslovanskega upora proti okupatorju. Spoznal je cilje revolucionarne vojne. V NT in RC smo se na ta dogodek dobro pripravili. Danes imate v rokah NT na 36 straneh. Naklada pa je 18.600 izvodov. RC v četrtek in petek ne bo oddajal, v dneve pred praznikom pa bomo uvrstili praznične oddaje.

Vsem bralcem NT in poslušalcem RC, delovnim ljudem in občanom na celjskem območju, vsem poslovnim prijateljem in sodelavcem iskreno čestitamo za praznik republike.

Redakcija NT in RC

PREJELI SMO

O dvojni navezanosti

O ustanavljanju, vsebini in organiziranosti interesnih skupnosti so pred dnevi v Celju spregovorili na dveh sestankih. Najprej je o tem izredno pomembnem dokumentu ki vnaša v življenje vzgoje in izobraževanja revolucionarne novosti, spregovoril izvršni odbor temeljne izobraževalne skupnosti, zatem pa še prisotni na razgovoru, ki ga je sklical temeljna skupnost otroškega varstva.

Pri snovanju interesne skupnosti vzgoje in izobraževanja se vedno več razpravljalec nagiba k temu, da bi v eni — zaradi skupnih nalog, dela, vsebine vzgoje in izobraževanja — interesni skupnosti morali zajeti vse delavce, tudi vsebino dela, njegovo financiranje, programiranje, kar je dokaj enostavno organizirati in izpeljati za prvi dve stopnji šol, medtem ko je srednje in višje šolstvo bilo vedno dokaj odprto. Ena izmed variant je, da bi tudi srednje in višje šolstvo bilo organizirano v domači — to je celjski interesni skupnosti. Njihovi delegati pa bi javno sodelovali še v njihovih poklicnih IS, ne glede na to, ali bodo regionalne ali republiške.

Takšna organiziranost bi seveda zahtevala nekaj sprememb v tehničnem opraviilu za interesne skupnosti. Spremeniti bi bilo potrebno najprej strokovne službe, da bi jih okrepili z raznimi strokovnjaki tako, da bi postale analizator, pa tudi pobudnik nove vsebine vzgoje in izobraževanja in usklajanje seveda s prizadevanji Zavoda za šolstvo in drugimi strokovnimi organi. In drugo? Interesna skupnost mora s svojo vsebino, delom biti odprta vsem. Zato predlagajo, da izda tudi poseben bilten, ki ga prejmejo vsi in vse delegacije ter jasno, informativna sredstva. Gre torej za obojestransko informiranje, ki je v tem času dokaj skromno, pa brez njega v prihodnje ne bo mogoče.

Drugo, na kar so razpravljali opozorili, je dokaj nedorečeno mnenje o delu temeljne skupnosti otroškega varstva, ki je izviralo iz navezanosti delavcev predšolskih vzgojnovarstvenih zavodov na dve skupnosti. Ker govorimo o enotnem vzgojno-izobraževalnem sistemu in po tem so predšolske ustanove sestavni del tega sistema, je prav, da so vsi delavci vzgoje in izobraževanja združeni v eni interesni skupnosti. S tem pa skupnost otroškega varstva, ki se morala v skladu s 100. členom osnutka slovenske ustave, razširiti v smeri materinstva in skrbi za družino, svojega dela sploh ne bo niti ne sme okrniti. Nasprotno, vsebina dela se širi na tista področja, ki so od »nikogara«, »prazna«, pa zato tembolj potrebna nege in skrbi. O tem pa ni v najnovejšem osnutku skupnosti otroškega varstva nič povedanega. V vzoroke, zakaj ne, se ne bi spuščali. Gre le za pametno in koristno delitev dela. Delo pa mora prekriti vse — doslej še nerazčiščene dele našega dela, ker je potrebna samo takšna interesna skupnost, ki je namenjena usklajevanju in dogovarjanju, interesu združenega dela, drugače pa je namenjena sama sebi, kar je v obratnem interesu tako enih kot drugih delavcev.

J. ZUPANCIC

Celje

O KANDIDATIH ŽIVAHNO

Celjski komite ZK ni zadovoljen z uresničevanjem sklepov 6. seje občinske konference ZK. Letos spomladi so celjski komunisti na tej seji celovito in poglobljeno spregovorili o zaostajanju celjskega gospodarstva. Studijsko in statistično gradivo je predstavilo bistvene odstopne od načrtanih razvojnih ciljev gospodarstva. Zlasti njegovega prepočasnega razvoja ne glede na objektivne silnice. Konferenca je bila deležna polne podpore. Predvsem s strani gospodarstva. Saj je pomenila resen napor in odločno pobudo za spreminjanje strukture gospodarstva Celja, za njegovo hitrejšo rast, investicijsko učinkovitost in kakovost, za primerjalne pristope k ocenitvi poslovnih rezultatov in za odpravo drugih problemov. In ocena uresničevanja sklepov? Ni dobra. Ne glede na nekatere znake oživljanja celjskega gospodarstva. Tako bi morali, na primer, iz vseh delovnih sredin poslati do 15. oktobra na komite analizo gospodarskih razmer in sprejete ukrepe za izboljšanje gospodarstva. To nalogo so uresničili le v delu delovnih kolektivov. Čeprav ne more nihče prezreti prizadevanj delovnih kolektivov in dejstva, da so v delovnih organizacijah zagotovo dejavno uveljavljali stabilizacijske načrte, pa tako mlačen odnos do vsebine konference ni spodbuden. Komite je sklenil, da bo v februarju ponovno pretresal gospodarsko problema-

tiko. Takrat bo tudi konkretno ocenil sadove sprejetih sklepov šeste konference.

Na seji komiteja so pred dnevi še obrazložili in sprejeli predlog kadrovske komisije za kandidate za voljene funkcije in organe v občinski organizaciji ZKS Celje. Kadrovska komisija je za člane konference, komiteja, komisij in za sekretarje osnovnih organizacij ZK evidentirala čez 500 kandidatov. Pri predlogih pa je upoštevala nekaj pomembnih vsebinskih izhodišč. Med njimi še posebej stališče, da mora biti v organe ZK izvoljeno več neposrednih proizvajalcev — članov ZK. V novem komiteju občinske konference ZKS Celje naj bi bilo 23 članov, med njimi 11 KV in VK de-

lavcev. Poprečna starost predlaganih je 36,6 let, staž v ZK PA 15,9 let. Za sekretarja komiteja je predlagan Stane Seničar, za namestnika Tone Zimšek. Predsednik častnega razsodišča bi bil Florjan Pelko. Za predsednike komisij so predlagani: komisija za organiziranost in razvoj ZK (Požde Slapnik), komisija za idejna vprašanja (Jože Volfand), komisija za družbeno-ekonomске odnose (Veljko Repič), komisija za mednarodne odnose (Janez Terček), komisija za delo z mladino (Boris Rosina) in komisija za samoupravljanje (Vencislav Zalezina). Celotni predlog je dan v javno razpravo OZK. Trajala bo do 15. decembra. Vollina seja celjske občinske konference ZK bo predvidoma 24. decembra letos.

Regijski posvet

Prihodnji tork se bo sestala predsedstvo medobčinske konference SZDLJ celjske regije. Na seji bodo obravnavali naslednja vprašanja: uresničevanje delegatskega sistema, dokument o organiziranosti SZDLJ, priprava statustov občin in medobčinsko sodelovanje (tu

bodo odprli probleme in-formiranja v območju), ustanovitve medobčinske kadrovske koordinacije in dogovor o sklicu medobčinske konference. Seja bo v Celju, udeležili pa se je naj bi tudi Silva Jereb, Savin Jogan in Dagmar Šuster. Sejo sklicuje Janko Ževart.

Šmarje in mladi

ŽIVAHNO

Delati se da tudi brez denarja. Denar ni vse. Pomagajmo si sami. Takšne so bile ugotovitve mladih na nedavnem seminarju občinske konference Zveze mladine na Boču. Poleg Andreja Kocmana, predsednika mladinskega aktivna Pilštanj-Lesično, so do takšnih in podobnih ugotovitev prišli še drugi. Mladi se morajo opreti najprej na svoje lastne moči, lastne zmogljivosti in šele potem zahtevati pomoč od družbe, so menili. Kako izgleda torej ta lastna iznajdljivost in kaj mladi v občini pravzaprav počno v teh dneh, kaj pripravljajo in kako uveljavljajo svojo ugotovitev, izrečeno na seminarju?

V Rogaški Slatini bodo v počastitev dneva Jugoslovanske ljudske armade priredili kviz na temo NOB, združen s kulturnim programom. Kviz bo v dvorani Zdraviliškega doma. Prireditve, od katere veliko pričakujejo (morda potrditev mnenja, da denar ne pade kar tako v žep?), bo 22. decembra, doslej pa se je prijavilo že osem ekip iz različnih aktivov Zveze mladine. Občinska konferenca ZMS Šmarje pri Jelšah, organizator prireditve, je v dogovoru s kulturno skupnostjo, ki naj bi prevzela organizacijo kviza, da bi bila celotna prireditev bolj pripravana.

Tudi v Bistrici ob Sotli ne spijo. Mladinska organizacija bo skupaj s TVD Partizan Bistrica ob Sotli kupila prenosno smučarsko vlečnico.

Denar že imajo, le snega ni, za to zvrst športu udeleževanja pa je tam preveč primernih gričkov hribov, tako da s smučarstvom ne bo problemov. Nova dobitve bo pomenila tudi premovljanja, tekmovalna prstost kraja in s tem pritegnitev mladih, da bi ostali doma.

Ceprav smo o klubu mladih v Bistrici že pisali, mo vendarle še enkrat opozorimo, da njihov klub dela dobro, da je lep in da skrbno pazijo nanj. V njem zbira precej mladine. Le da bi pritegnili vanj tudi kmečko mladino, se jim slej še ni posrečilo.

Mladinski aktiv Pilštanj-Lesično je trenutno najbo zaposlen s postavitvijo smučarske skakalnice in urejanjem športnih igrišč. Le nameravajo asfaltirati, pa bodo graditelji ceste in slično Virštanj vsak čas čeli s polaganjem asfalta obloge, se jim silno mu. Pri delu pomaga vse, kar leze in gre in v Lesično pravijo, da takšnega sodelovanja doslej še niso doživeli. V akcijo so se zadnje dni vključili tudi prosvetni delavci osnovne šole z udarnimskim dnevom.

OGLAŠUJTE V

NOVI
TEDNIK

AKTUALNO

Zobozdravstvo na razpotju

V zadnjem NT smo v tej rubriki zapisali izjavo dr. Joška Majhna, češ da je sedanje stanje na področju zobozdravstva vsečakov varanje zavarovancev. Ti so po besedilu zakona zavarovani za celotno zobozdravstveno varstvo, po razpoložljivih sredstvih pa le za del tega varstva. Tudi druge ugotovitve in razmere v zobozdravstvu zahtevajo temeljitejši pogled na zobozdravstvo kot eno izmed osnovnih dejavnosti zdravstvenega varstva. Ustne bolezni in karies (zobna gniloba) sodijo med najbolj razširjena obolenja prebivalstva na območju, ki ga pokriva Zdravstveni dom Celje. Epidemiološke študije govorijo o razširjenosti, ki je nad povprečjem republike. Posebno prizadeta je šoloobvezna mladina, pri kateri ugotavljajo že skoraj 100 odstotno obolenost za kariesom. Zdravstvena služba in celotna družba stoji torej pred resnim socialnim in medicinskim problemom. Še posebej, če upoštevamo oceno, da je zobozdravstvena služba v Zdravstvenem domu Celje zmogla izpolniti »zobne« potrebe samo 25 odstotkov prebivalstva. V republiki je ta odstotek višji.

Torej — razširjenost bolezni je izredna, bolnikov vse več in večje je njihovo nezadovoljstvo zaradi »čakalnih« ur, na drugi

strani pa stoji zobozdravstvo, ki bi s sedanjo organizacijo službe tudi s 50 odstotno preokračitvijo storitev ne moglo sanirati problemov. To je ugotovil svet za zdravstvo pri celjski občinski skupščini lani aprila. Mimogrede moramo povedati, da ob vsem tem raste črna praksa, prihaja do bega zobozdravnikov v tujino in da bi bila nedvomno dobrodošla analiza, kdo vse se znajde v čakalnicah zobnih ambulant. Ali so z ustanovitvijo temeljne organizacije združenega dela zobozdravstvene dejavnosti v ZD Celje dane možnosti za preseganje sedanjih razmer? Kje so vzroki za zaostajanje v razvoju zobozdravstvene službe? Na ta vprašanja je odgovoril dr. Marjan Premik, vodja službe mladinskega zobozdravstva v Zdravstvenem domu Celje.

MARJAN PREMIK: Vse analize kažejo, da sredstva niso naraščala skladno s potrebami po zobozdravstvenih storitvah. Posledice so danes vidne v delu zdravstvene službe in v nezadovoljstvu pacientov.

Podatki so nedvoumni: znotraj Zdravstvenega doma Celje so se sredstva, namenjena zobozdravstvu, sicer nominalno dvigovala, v resnici pa so se v zadnjih treh letih postopoma zmanjševala. Enako v republiki. Obseg naših storitev je enak in je res, da

niso bile izkoriščene vse kapacitete zobozdravstvene službe (ni bilo nadur, ni bila stimulirana nadpovprečna delovna storilnost ipd.). Svet za zdravstvo, medobčinski svet za zdravstvo in tudi v družbi smo mnogo razpravljali o neurejenih razmerah v zobozdravstvu. Učinkov je premalo. Problemi ostaja-

jo. Naštel bom osnovne. Finansiranje zobozdravstvene dejavnosti je v okviru zdravstvene-nega zavarovanja omejeno z določeno višino finančnih sredstev. Vseh sredstev je približno za 1,5 plombe na prebivalca. Veste pa, da naš zavarovalec lahko zahteva vse zobozdravstvene posege. Tudi najtežje in najdražje v primeru resnejših zobnih obolenj. Nismo dovolj tehnično opremljeni, ne dovolj stimulirani. Sedanji sistem finansiranja je tak,

da lahko zobozdravstveni delavec dela manj ali več oziroma samo za dosego norme. Tudi če bi zmogel več, za to ni nagrajen. Osebnih dohodkov zobozdravstvenih delavcev v isti kvalifikacijski skupini zdravstvenih delavcev pa so na repu.

KJE SO MOŽNE REŠITVE — SISTEMSKÉ IN KAJ BI MORALI KONKRETNO SPREMENITI NA NAŠEM OBMOČJU?

MARJAN PREMIK: Obseg zdravstvenih storitev moramo delimitirati in povečati sredstva za zobozdravstvo, kar med drugim že nakazujejo izhodišča za republiško politiko na področju zdravstva prihodnje leto. Poseben strokovni odbor ali organ v ZD Celje bi moral v okviru samoupravne interesne skupnosti nepristransko kanalizirati sredstva za prioritete potrebe v zdravstvenem varstvu občane na območju. Ogrevam se torej za notranje prestrukturiranje plasmaja sredstev. Delavci v zobozdravstvu morajo biti stimulirani za nadpovprečno storilnost. Mi smo že predlagali konkretne spremembe v materialnem vrednotenju zobozdravstvenih storitev. Rešiti moramo problem vnaprejši določenih materialnih stroškov. V organizaciji zobozdravstvene službe pa moramo nameniti večjo skrb preventivi. Če ne, bo-

mo zdravili zobne invalide. Težave so še s prostori in razširjenostjo zobnih ambulant.

KOT VODJA SLUŽBE MLADINSKEGA ZOBODRAVSTVA DOBRO POZNATE ZOBNE BOLEČINE NAŠIH OTROK. KAKŠNE TEŽAVE IN NACRTE IMA VASA SLUŽBA?

MARJAN PREMIK: V našem strokovnem načrtu dela dajemo prednost prvošolcem (3860 otrok), ki bi jih morali v celoti »obvladati«. Po prioriteti dela so na drugem mestu četrti razredi (3736 otrok). V pregledu bi morali vključiti še otroke 3 let starosti, a najbrž vsepovedno ne bo možno. Manjka nam šolskih ambulant (sedaj jih je 17, morali bi jih imeti 25), kadrov in sredstev. Če bi hoteli, a to bi morali, zagotoviti sistematsko zobno preventivo otrok, potem bi bila to dolgoročno izredno dragocena nalozba. Žal to ne zmoremo. Morda bo sprememba našega samoupravnega položaja ugodno vplivala na delo. Služba za mladinsko zobozdravstvo bo namreč delala v okviru temeljne organizacije združenega dela dispanzerskih služb. Tu gre za funkcionalno povezavo v eni enoti, saj smo prepričani, da moramo dosledno uveljaviti dispanzerski način dela. Zlasti, ker gre v tem primeru za otroke.

JOZE VOLFAND

SOCIALIZEM BOGATEJŠIH LJUDI

sto. ZK mora uresničiti interese delavkega razreda, saj je organizacija, ki daje družbi smernice in akcijski program. V ZK moramo sprejeti še več delovnih ljudi, zlasti mladih. Vzgoja in izobraževanje, integracijski procesi v gospodarstvu, socialistična družba in religija so naloge, ki jih postavljamo na prvo mesto in nam ne smejo delati trnjeve poti.

V poslovnih enotah Urarstvo-optika v okviru Centromerkurja delam deveto leto. Po številu zaposlenih je to mala enota, ki pa dosega dobre poslovne uspehe v sklopu celega podjetja. Sem stalen bralec NT in vam ob prazniku republike čestitam ter želim mnogo uspehov.

VIDMAR LUDVIK, Slovenske Konjice: Vsebinski premiki v družbenem in političnem življenju so našli svoj pozitivni odraz tudi v pravosodju. Pravosodna maksima: »Zakon

vest» lahko zajema dialektična pojma in stremeti moramo, da ju življenjsko združimo v osebi pravosodnega delavca, ki je važen faktor v naši socialistični samoupravni praksi. Takšen cilj pa lahko dosežemo le z osveščeno in celovito osebnostjo, ki opravlja svoje delo ob nenehnem strokovnem izpopolnjevanju, zavedajoč se pri tem svoje družbene funkcije in naloge.

STEFAN GALUF, Zavarovalnica Sava: Morali bi poskrbeti za boljše cestno povezavo med našimi kmetijskimi in občinskimi centri, kar bi omogočilo, da bi kmetje lažje prislurali kmetijske proizvode. To bi ugodno vplivalo na razvoj individualnih gospodarstev, okreplilo pa bi tudi splošni gospodarski

razvoj naše nerazvite občine.

Današnji življenjski tempo prinaša žal vedno več nesreč. Zaradi tega bi bilo potrebno, da bi naša delovna organizacija pridobila čim več sodelavcev različnih družbenih struktur, ki bi občane prek

sredstev obveščanja, preko predavanj in posebnih publikacij obveščali o kvarnih posledicah nekaterih faktorjev, ki uničujejo družbeno in privatno lastnino.

MARIJA GORSIC, Slovensko ljudsko gledališče Celje: Iz širšega problema varstva okolja bi predvsem izločila pomembnost zaščite in čistoče narave, ki je vse bolj žrtev industrializacije in neodgovornega odnosa do nje. Pri tem mislim tudi na čistočo neposrednega okolja, v katerem živimo. Mehanizacija nam na vsakem koraku prinaša tudi vse večjo telesno neaktivnost, kar ima prav gotovo posledice v slabšem

zdravju in odpornosti človeka pri umskem in fizičnem delu. Menim tudi, da posamezniki preveč lakono grabijo po materialnih dobrinah, ne izkoristijo pa duhovnih dobrin, ki se jim nudijo v vseh kulturnih in umetniških stvaritvah. Osebo si želim, da bi naše celjsko gledališče tudi v bodoče tako rastlo v umetniškem ustvarjanju kakor doslej, čeprav s kakšnimi redkimi spodrsilaji. To se pač zgodi, vendar mislim, če bomo dobro sejali, bomo tudi dobro želi.

ANDREJ RIBIC, TT Prebold: Želim, da čim hitreje sprejmemo sklep o novi ustavi, da vanjo vnesemo dopolnila ter da spremembe začnemo uveljavljati tudi v praksi. To smatram za trenutno in dolgoročno najvažnejšo nalogo naše družbe.

Za našo delovno organizacijo je najvažnejša zadostna količina zaloga surovin in odprti trg za proizvode. Le tako lahko dosežemo rentabilnost tovarne TT Prebold.

DANILO KRALJ, strugar, EMO: Brez dvoma je pred nami in našo družbo v tem trenutku veliko nalog. Če se moram osebno opredeliti za najpomembnejše, se mi zdi, da bi delovni ljudje morali imeti večji občutek varnosti, ne pa da doživljamo vsakodnevne spremembe cen, ki jih najbolj občutijo ljudje z najnižjimi dohodki. Pomembno se mi zdi, da bi od zelo lepo napisanih ustavnih sprememb, resnično prešli tudi na njihovo uresničitev. Skratka, od besed k dejanjem.

Kot član kolektiva EMO si želim, da bi naši notranji napori za ekonomsko stabilizacijo ne ostali zaman. Naša dolžnost je,

da uresničimo naloge, ki so pred nami.

DR. JOSKO MAJHEN: Zdravstveni dom Celje: Naš ideal na področju zdravstvenega zavarovanja je nacionalno zavarovanje. Predstavlja dosledno izvedeno zavarovanje ter najbolj racionalen način zbiranja denarja in razporejanja tega denarja med izvajalce zdravstvenega varstva. Besedo racionalno bomo morali pri vseh predvidenih organizacijskih spremembah v naslednjem letu pisati z velikimi črkami.

Na področju zdravstvenega varstva je ideal integrirana zdravstvena služba, ki utrjuje zdravje zaupnega prebivalstva, preprečuje bolezni, odkriva v zgodnjem stanju bolezni, do katerih prihaja, jih zdravi na naj sodobnejši način ter tako zagotavlja čim hitrejše ozdravljenje in omejuje invalidnost ter zagotavlja rehabilitacijo pri potrebnih slučajih. Zavračati bomo morali še tako lepo zvane želje in predloge, ki nas oddaljujejo od zgornjega ideala in forsirati korake, ki so na tej trasirani poti. Opisani ideal je torej merilo in kompas. Oboje rabimo, kadar pripravljamo večje spremembe, ki naj bi zagotavljale izboljšanje zdravstvenega varstva za jutri in za dalj časa.

DANILO PERČIČ, Libela: Našo družbo čakajo v tem trenutku največje naloge na področju vsebinske uresničitve ustavnih dopolnil. Za dosego tega cilja moramo skrb posvetiti izobraževanju zaposlenih. V novih samoupravnih odnosih je celotna odgovornost za vsa družbena dogajanja na vseh ravneh postavljena pred občane in pred delavce v tovarnah. To zgodovinsko nalogo v razvoju samoupravljanja, ko prevzema delavec odločanje, delavci ne bomo mogli izpolniti, če ne bomo dovolj usposobljeni in osveščeni.

V nasprotnem primeru bodo za novimi oblikami neposrednega samoupravljanja ostali stari odnosi manipuliranja posameznikov ali skupin z zaposlenimi.

Najpomembnejše naloge, ki so pred našo družbo: utrditev gospodarstva, stabiliziranje cen, kajti nesprejemljivo je to, da morajo zaposleni z najnižjimi dohodki prenašati vse večje in večje obremenitve in da realni osebni dohodek pada iz dneva v dan.

Šmarje

POUDAREK IZOBRAZBI

Zadnja seja občinske konference Zveze komunistov v Šmarju pri Jelšah je izzvenela v kritičnem pretresu lastnega dela, uspehov in neuspehov. Obširno gradivo, ki so ga obravnavili prisotni šmarski komunisti, je pokazalo, da je bila dejavnost komunistov v občini sicer zelo široka, razgibana in predvsem celovita, da pa je tu in tam zaškripalo na mestih, kjer si to ne bi smeli dovoliti. To velja predvsem za razprave o osnutku nove ustave, ki niso bile dovolj usklajene, zaradi česar je prihajalo do nesporazumov, premajhnega obiska in celo do izpadov. Na seji so ugotovili, da sicer za to obstajajo opravičljivi vzroki, kot na primer delovni čas v nekaterih podjetjih, ki ne dovoljuje, da bi se kolektiv lahko zbral na sestanku in podobno. Po besedah prisotnih bi pri razlagi in organizaciji teh razprav morala bolj sodelovati občinska konferenca Socialistične zveze delovnih ljudi in ostale organizacije, skratka, da bi se morali vsi potruditi, da bi bile te razprave bolj obiskane, torej tudi bolj organizirane.

Seja, ki je trajala skoraj tri ure, je med drugim pokazala tudi stanje pri uvajanju ustavnih dopolnil. Komunisti šmarske občine so ugotovili, da organizacije TOZD še vedno niso kon-

čane in da niti eno šmarsko podjetje ali delovna organizacija kakršne koli vrste doslej še ni registrirala svojih TOZD-ov. Zelo malo verjetnosti obstaja, so ugotovili, da se bodo TOZD do Novega leta tudi realizirali.

Pač pa so se šmarski komunisti in se še intenzivno pripravljajo na volilne konference. Podan je bil tudi predlog za novo občinsko konferenco, za komisije in končno, za sekretarja. Novi sekretar naj bi po mnenju dosedanjih konference bil ponovno Darko Bizjak, ki izpolnjuje vse pogoje za sekretarja tudi v prihodnje.

Dobro je bila organizirana tudi akcija obveščanja in razlage položaja na Bliznjem vzhodu, nerazumljivo pa je, da se nekatera podjetja enostavno niso odzvala pozivom občinske konference, naj svoje delavce primerno obvesti o bližnjem znanju krizi.

Šmarski komunisti so sprejeli tudi čvrst in kvaliteten program idejnega usposabljanja svojih članov, ki vsebuje celo vrsto oblik izobraževanja, od seminarjev, individualnega izobraževanja do političnih šol in drugih načinov. Program idejnega usposabljanja članstva za prihodnje leto je, kot rečeno, vsekakor dober in tudi ni razloga, da se ne bi izvedel v celoti.

Konus

OKROGLA MIZA

Na pobudo industrijskega kombinata Konus v Slovenskih Konjicah smo včeraj pripravili v tej največji konjiški delovni organizaciji okroglo mizo o samoupravljanju in konkretno o bistvenih značilnostih samoupravnega sporazuma o združevanju temeljnih organizacij združenega dela v organizacijo združenega dela kombinata Konus. V Konusu so namreč ustanovili 14 temeljnih organizacij. Pripravili so tudi predlog samoupravnega sporazuma, ki je že v javni razpravi. Z večerajšnjo okroglo mizo pa so želeli predvsem označiti najpomembnejše točke sporazuma in z

njimi seznaniti več kot 1800 članski kolektiv. V sproščeni razgovoru so poleg vodilnih delavcev Konusa sodelovali predstavniki samoupravnih organov, političnih organizacij in neposredni proizvajalci. Vsi delavci Konusa bodo prihodnji teden dobili Novi tednik in v njem obširen zapis okrogle mize. S samoupravnimi napori kombinata Konus pa bodo na ta način seznanjeni tudi vsi bralci NT na celjskem območju. Že danes lahko zapišemo, da bodo marsikateri rešitve samoupravnega sporazuma v Konusu zagotovo zanimale delavce v drugih delovnih organizacijah celjske regije.

Šentjur

LAKIRNICA

V soboto dopoldne so v Šentjuru odprli nov proizvodni obrat Alposa, moderno lakirnico in montažo. Slovesnosti, ki so jo ob tej priložnosti pripravili v Alposu, so se udeležili številni gosti, med njimi zvezni poslanec Jože Bučar, predstavniki Ljubljanske banke, ki je omogočila investicijo, družbeno-politični delavci Šentjura in predstavniki družbe Werner-Pfleiderer, ki je dobavila opremo. Celotna investicija v nov obrat je veljala preko 20 milijonov dinarjev, stroški za osnovna

sredstva pa so dosegli 12 milijonov dinarjev. Z novo lakirnico je Alposa pridobil 3.600 kvadratnih metrov površin in sodobno opremo za lakiranje.

Na slovesnosti so dolgotrni članom kolektiva podelili posebna priznanja za prizadevno delo v kolektivu.

Na slovesnosti je sodeloval tudi šentjurski pevski zbor, kolektivu Alposa pa so še večje proizvodne uspehe zaželeli predstavniki pionirske organizacije.

B. STAMEJCIC

IZ
DELOVNIH
KOLEKTIVOV

V KONUSU V SLOVENSKIH KONJICAH so samo v tem letu odmerili za izgradnjo nekaterih infrastrukturnih objektov celo milijardo starih dinarjev. S takim dosežkom se prav gotovo uvršča med tiste redke delovne organizacije našega območja, ki posvečajo družbenemu standardu naših delavcev tolikšno skrb. Poleg odlično organizirane družbene prehrane bodo imeli delavci posebej na voljo dve ambulanti. Poleg splošne še zobozdravstveni, kajti odkupili so stari zdravstveni dom in ga uredili za svoje potrebe. Dosegli so tudi še druge pomembne uspehe, saj bodo spomladini na primer pričeli graditi blok za 50 stanovanj, namenjenih predvsem delavcem.

PROIZVODNJA V LIK SAVINJA je podobno kot v nekaterih drugih celjskih delovnih kolektivih v letošnjem letu količinsko manjša, kar povzroča tudi zaostajanje v finančni realizaciji. Pohvalno pa je to, da je podjetje kljub temu, da so zmanjšali obseg, dosegli nižjo finančno realizacijo, uspeli povečati dohodek. Kako jim je to uspelo? Predvsem jim je uspelo zaradi spreminjenih strukture proizvodnje in prodaje, zaradi bistvenega zmanjševanja stroškov, kar je nadvse pomembno. Pomanjkanje surovin, ki jih je težilo, je bilo v septembru v glavnem odpravljeno, hude težave in izpad proizvodnje pa jim je povzročila tudi redukcija električne energije.

DELOVNI KOLEKTIVI tekstilne panoge dosegajo sorazmerno lepe rezultate, čeprav imajo tudi svoje težave. V METKI ima problem predvsem v preskrbi s prejo. V TOPRU so se zaradi delne stagnacije na domačem tržišču predvsem usmerili v izvoz, v TOZD ELE-GANT pa beležijo sicer nekoliko nižjo proizvodnjo po metraži kot lani, so pa zaradi tega povečali obseg storitev, s katerimi se močno uveljavljajo v Švici in ZR Nemčiji. V TVO Skofja vas in VRVICI presegajo lanske rezultate. Težave jim je zlasti v septembru povzročala redukcija električne energije.

V AERU CELJE se v teh dneh intenzivno pripravljajo na podpis samoupravnega sporazuma o združitvi petih temeljnih organizacij v združeno podjetje Aero. Ob tem se je v javni razpravi o tem dokumentu v podjetju razvila zanimiva razprava. Služba vzdrževanja naj bi po sedanjem predlogu pripadala temeljni organizaciji združenega dela Kemija Celje. Ker pa omenjena služba kot servis opravlja usluge tudi drugim TOZD znotraj podjetja, se je seveda postavilo vprašanje, če je pravilno, da so v sklopu ene TOZD, če pa so služba pomembna za celotno podjetje. Dokaz več, kako delovni ljudje intenzivno razmišljajo o tem, kako bodo bodoče samoupravno organizirani, da bi lahko dosegali kar najboljše uspehe.

Celjsko gospodarstvo

PROIZVODNJA
ZAOSTAJA!

Vsekakor bi storili krivico delovnim kolektivom ter njihovim vodstvom, če bi zapisali, da dosežki celjskega gospodarstva niso dobri. Skratka, da letošnji razvoj, kljub nekaterim težavam, ni dokaj ugoden. Tega ne mislimo in ne nameravamo trditi. Res pa je, da so letošnja gospodarska gibanja, zlasti imamo pri tem v mislih industrijo, obsežna z nekaterimi pojavi, ki jih vsekakor kaže nekoliko poglobiti označiti.

Predvsem imamo v letošnjih gospodarskih gibanjih opravka z doslej praktično neznanim pojavom, to je zaostajanjem v rasti fizičnega obsega proizvodnje. Vsa uspešna leta minulega razvoja so bila tipična ravno v tem, da se je fizični obseg proizvodnje v delovnih kolektivih celjske industrije (nič drugače pa ni bilo drugod) nenehno in močno povečeval. Morda nas je to na koncu koncev po svoje tudi razvajalo in letošnje dosežke v primerjavi z minulimi seveda ocenjujemo kot slabše. No, ne glede na to, dejstvo je, da v zadnjih letih nismo bili priče tako počasni rasti povečevanja obsega proizvodnje, kot je to v letošnjem letu. Prav zato velja pogledati tudi vsaj po nekaterih razlogih, kajti vseh prav gotovo ni mogoče podrobno razložiti. Pa še nekaj je treba poudariti, da se

izognemo slehernemu nespo-razumu, gre za zaostajanje za postavljenimi plani v celjskih delovnih organizacijah, kajti v primerjavi s celotnim gospodarstvom naše republike je rast v celjski industriji še vedno dokaj ugodna. Glede na nekatere nove kapacitete so v celjski industriji predvidevali, da se bo letošnji obseg proizvodnje povečal za 14 odstotkov, dejansko pa znaša povečanje do konca avgusta le nekaj malega nad 9 odstotkov. Še več, v septembru je vsako leto doslej proizvodnja močno porasla (konc dopustov) letos pa je hudo, hudo padla, saj je bila v primerjavi z avgustom kar za 10 odstotkov manjša. Kje so torej razlogi za taka gibanja in takšno stanje?

Na prvem mestu glede razlogov je treba omeniti to, da imajo nekatere delovne organizacije izredno hude težave z oskrbovanjem z reprodukcijskimi materiali, kar njihova prizadevanja močno hromi. Na drugem mestu je še vedno aktualen problem premajhnih obratnih sredstev, ki že vrsto let tare večino celjskih gospodarskih organizacij, velik vpliv na tako stanje. Še zlasti v mesecu septembru pa je neugodno vplivala redukcija električne energije, ki je še zlasti prizadela nekatere kolektive (Zelezarna). Povsem specifičen problem se pojavlja s tem, ko so v ne-

katerih delovnih kolektivih, še zlasti moramo pri tem omeniti EMO, namerno zmanjšali obseg proizvodnje določenih artiklov ali pa jo celo opustili, kajti nesorazmerja, ki so se pojavljala med stalno naraščajočimi cenami reprodukcijskega materiala in zamrznjenimi cenami končnih izdelkov so se tako zaostri, da se posameznih proizvodov enostavno ni splačalo več izdelovati. Cisto posebno poglavje pa je seveda nesreča v Cinkarni, ko je požar v novi tovarni titanovega belila bistveno okrnili predvideni obseg proizvodnje.

Zaradi vseh naštetih razlogov je povsem razumljivo, da njihovo delovanje ni moglo ostati brez negativnih posledic, saj je bil v septembru fizični obseg proizvodnje za 7,7 odstotka višji kot v enakem obdobju lani. Plat zvona zaradi takega stanja seveda nikakor ni potrebniti biti. Res pa je tudi to, da je zamujen izpad nemogoče nadoknaditi, kar se bo seveda odražalo tudi v finančnih efektih ob zaključnih računih. Pa še nekaj bi veljalo izločiti iz tega — da je pri načrtovanju gospodarskih predvidevanj za prihodnje leto potrebno upoštevati v kar največji meri (kolikor se to seveda splo) da) tudi eventualne izpade, ki jih je moč predvidevati. Potem bodo gibanja tudi bolj usklajena s plani in odstopanja bodo manjša.

ROKAVICA

Problemi mladine, zlasti posejanja po gostinskih lokalih ob čašici sadnega soka ali celo žganih pijač, so spodbudili vodstvo temeljne organizacije združenega dela VITAL v sklopu Kmetijskega kombinata Hmezd Zalec, da so predlagali celjskemu občinskemu mladinskemu vodstvu pomembno pomoč oziroma sodelovanje. Sklenili so, da bodo v bodoče v neomejenih količinah oskrbovali bife mladinskega kluba ali drugega ustreznega prostora, kjer se bo zbirala izključno mladina, z vsemi brezalkoholnimi pijačami, ki jih izdelujejo. In to po LASTNI PROIZVODNI CENI.

Kaj to pomeni? Praktično največ, kar smo na tem področju lahko od kogarkoli pričakovali. Mladi bodo imeli možnost, da svoje skromne novce, ki jih ima na voljo večina izmed njih, potrošijo za ceno in dobo pijačo. Steklenica naravnega soka, Sinalco kole, tonika, skratka vsega, kar proizvajata VITAL (ta pa dela okoli 20 različnih artiklov) bi v takem mladinskem bifeju stal v povprečju en dinar (sto starih dinarjev) oziroma v nekaterih primerih celo manj. Edini problem v

zvezi s tem je prostor, ki ga VITAL ne more zagotoviti. To je vsekakor zadeva mladine. Ker pa so s preselitvijo Carinarnice v nove prostor mladi pridobili nove prostor za svoj klub, bi bilo potrebno le-te čimprej usposobiti. Stroški za adaptacijo teh prostorov resnično niso veliki. Okoli 12 milijonov starih dinarjev Res, da je danes za vsak dinar težko, da ga je treba dvakrat obrniti, preden ga izdamo, pa kljub temu nekaj milijonov za Celje ne bi smelo predstavljati problema, najmanj pa takrat kadar gre za interese naših mladih. Delovni kolektivi bi morali slediti vzgledu VITALA in primakniti svoj delež, da se klub uredi. Kajti s tem bodo mladi resnično prišli do svojega prostora in cenenih ter kvalitetnih pijač. Enkrat na priložnost, ki se ponuja z VITALOVO pobudo, ne sme ostati neizkoriščena, kajti rokavica, ki jo je vrgel ta kolektiv ja konkreten izziv za sodelovanje pri reševanju problemov naših mladih.

Smemo dopustiti, da dobra ideja in pripravljenost propadeta?

B. STRMCNIK

35 LET MERXA

Kolektiv trgovskega, gostinskega in proizvodnega podjetja Merx v Celju bo ob prehodu starega v novo leto slavil petnajsto obletnico obstoja. Mlad jubilej, toda navzlic temu poln uspehov. Prodaja na drobno, graditev številnih marketov, prodaja na veliko, povezava z proizvodnjo...

in še in še. Počastitev rojstnega dne bodo povezali z najnovejšimi uspehi zdajšnjega časa. Proslavo bodo namreč sredi prazničnega meseca združili s podpisom samoupravnega sporazuma med enajstimi temeljnimi organizacijami združenega dela v organizacijo združenega dela. Vrh tega bodo začeli razpravo o srednjeročnem programu razvoja podjetja.

Zdravilišče Rogaška Slatina

ŠE V NALOŽBE

»Gospodarjenje v tem letu ocenjujemo ugodno. Devetmesečni poslovni rezultat je enak lanskemu. Vendar to pomeni, glede na večje družbene dajatve in povečane osebne dohodke pri zamrznjenih cenah dobro gospodarjenje. Dosegli smo rekordno število nočitev (181.035 v devetih mesecih) in odlično prodajo mineralnih vod (polnitev in prodaja mineralne vode je večja za 12 odstotkov). Skupno smo napolnili in prodali 26.974.417 steklenic. Čedalje bolj se večja prodaja Donata, čeprav je Tempel še vedno bolj iskan. Kar zadeva naš načrt v prihodnjem letu, potem moram reči, da je usklajen z dolgoročnim razvojem. Temu je namenjena naša investicijska izgradnja. Spadamo med tiste delovne organizacije, ki že deset let veliko investiramo. Razlika je le v tem, da smo doslej urejevali naše notranje kapacitete, sedaj pa gradimo nove,« je na kratko označil sedanja pota rogaškega zdravilišča direktor Lojze Libnik.

Če pogledamo malce v preteklost, potem drži, da doživlja zdravilišče v Rogaški Slatini resnično bogat preporod. Na primer. Leta 1938 so zmoogli v zdravilišču 120.230 nočitev, 1958 že 200.657 in 1971 kar 241.387. Tudi za mineralno vodo so podatki zelo prepričljivi. Najbrž je to rezultat naravnih vlaganj v raziskovalno delo. V odkrivanju novih vrelcev. Leta 1939 so v zdravili-

Lojze Libnik

šču prodali 1.926.000 litrov mineralne vode, 1958. že 3.902.000 litrov, 1971. pa kar 23.750.055 litrov. »Letos bomo res rekordni,« je poudaril vodja komercialne Jože Lojen »in bomo najbrž pristali pri 32 milijonih steklenic. V državi zavzemamo pri prodaji mineralnih vod tretje mesto. Povečujemo celo njen izvoz. V strukturi brutoprodukta zavzema mineralna voda skoraj polovico realizacije od skupno skoraj 6,5 starih milijarde v devetih mesecih. Res pa planški postavki ne dosegamo — zaradi večjih materialnih stroškov, družbenih dajatev, povečanih osebnih dohodkov in zamrznjenih cen.«

V Zdravilišču so v septembru zaposlovali 647 delavcev. Poprčni osebni dohodek je višji za 26 odstotkov in dose-

ga 1.962,30 din. Trenutni pogled v življenje tega rogaškega kolektiva še pove, da obisk tujih gostov narašča. Da imajo preskromne kapacitete. Da odklanjajo goste. Da bi radi podaljšali sezono in bivalno dobo, ki traja sedaj trinajst dni. In da bi radi prihodnje leto za praznik republike odprli nov hotel A kategorije. Zatenkrat je še tudi skrivnost, da bomo iz zdravilišča Rogaška Slatina kmalu dobili osvežujočo pijačo — na bazi mineralne vode.

Med pomembne dogodke v življenju tega delovnega kolektiva moramo šteti priprave na spremenjeno samoupravno organizacijo. Predvidevajo tri temeljne organizacije združenega dela — zdraviliško, gostinsko dejavnost, polnilni, co in vzdrževalno dejavnost. Do konca leta bodo ustanovili TOZD in podpisali samoupravni sporazum. Skupne službe bodo delovna skupnost.

V zdravilišču živahno snujejo nove načrte. Opozarjajo na slabšanje reproduktivne sposobnosti gospodarstva in na zamrznjene cene v penzionskem gostinstvu. Obenem pa delajo. Več kot 600 članski kolektiv lahko pokaže na nemajhne delovne uspehe. In želja? Da bi prihodnje leto v teh dnevih zares odprli nov hotel.

TUŠ ŠOŠTANJ:
NA BOLJE

Ni se tako daleč čas, ko so kolektiv tovarne usnja v Šoštanju trle hude težave (ne prvič). Lani v tem času so se otepali z izgubo, kar jim je povzročalo hude težave. Toda kljub temu so uspeli odpraviti pomanjkljivosti in stopiti na pot uspešnega razvoja.

Dokaz za to je obrat OPUM, ki daje je pomemben dohodek, pa ga pred dobrim letom praktično še ni bilo — organizirali so ga delavci TUSA sami! Ze bežen vpogled v gospodarske dosežke tričrtletja, ki jih je dosegel kolektiv šoštanjske tovarne usnja, kažejo na to, da se je v tem prizadevanju kolektiv nekaj bistvenega premaknilo na bolje. Lani v tem času so finančni pokazatelji izkazovali nekaj nad tristo milijonov starih dinarjev izgube, letošnji podatki pa kažejo, da je kolektiv ustvaril skoraj četrt milijarde starih dinarjev ostanka dohodka. K temu je potrebno pristeti še skoraj tristo milijonov, ki jih je po sporazumu o integraciji odvedel Industriji usnja Vrhnika kot plačilo za posredovane surovine v predelavo. Gre torej za kvalitativne spremembe, ki jih morda tudi optimisti niso pričakovali, vsaj v tako kratkem časovnem obdobju ne. Samo dvoje podatkov v podkrepitve gornjih ugotovitev: dohodek na delavca se je v letošnjih devetih mesecih povečal za 49%, ostanek dohodka pa znaša preko štiri tisoč dinarjev (lani pa je bilo šest tisoč dinarjev izgube!). Zlasti se je povečala ekonomičnost, saj je v letu 1972 kolektiv dosegel na 100 din porabljenih sredstev 119 din celotnega dohodka, v devetih mesecih letošnjega leta pa na 100 din porabljenih sredstev dosegel že 141 din dohodka, kar je nesporno pomemben napredek.

Pomembne rezultate beleži kolektiv tudi v delitvi dela, ki se razvija na relaciji do Industrije usnja na Vrhniki, v sklopu katere posluje kot

TOZD. Gre predvsem za to, da je Industrija usnja Vrhnika v minulem obdobju oskrbovala šoštanjsko usnjarno s surovimi kožami za predelavo, kar je seveda pogojilo tudi boljše celotne rezultate. V vsakem primeru bi bilo prezgodaj ocenjevati koristi te integracije, kajti le-te se bodo pokazale šele v prihodnjem obdobju.

Kot bistveno značilnost prizadevanj v kolektivu TUŠ pa velja omeniti njihovo nenehno voljo po napredku in boljših dosežkih. Kot izraz takšnih prizadevanj je tudi obrat OPUM (obrat za predelavo usnjenih materialov), katerega trije oddelki dosegajo dobre rezultate. Najprej so samoiniciativno ustanovili oddelke za proizvodnjo zaščitnih rokavic oziroma sredstev. Pri tem jih je predvsem vodila želja, da bi doma predelali v finančne proizvode del svoje kvalitativne surovine — to je usnja. Čeprav s mnogimi težavami (prve stroje so delavci prinesli kar s seboj) je delo hitro steklo. Kmalu se je pridružil prvotnemu obratu še nov — oddelke za proizvodnjo športnih in šoferskih rokavic in lani se najmočnejši oddelki tega obrata, oddelke za proizvodnjo usnjene konfekcije. Skupno dela danes v tem obratu 70 delavcev, ki so v devetih mesecih tega leta ustvarili kar šeststo milijonov starih dinarjev celotne realizacije. Brez dvoma je to izredno pomemben dosežek. Primer, ki bi ga veljalo s pridom upoštevati tudi drugod. Obrat, ki ga se do nedavnega ni bilo, ustvarja že sedaj pomemben dohodek ter nudi zaposlitev številnim delavcem, predvsem delavkam.

Spremembe torej v TOVARNI USNJA v Šoštanju kažejo na bolje. To pa je tisto, kar si je kolektiv sprito svojih velikih naporov v minulih letih tudi zaslužil. Tam, kjer pokažejo toliko samoiniciativnosti, tam uspehi ne morejo stati!

Delavske univerze

KOT VELIKE ŠOLE

celjskem področju deset delavskih univerz s sedeži v Celju, Mozirju, Siskih Konjicah, Smarju pri Juri, Velenju, za potrebe vseh občin pa dela delavske univerze v Celju. Vse te univerze izobražujejo v popolnem in večernem času rednih šolskih oblikah od 3000 odraslih, kar je za velike šole. Ta podatek na nujnost in pomembnost organiziranega izobraževanja ob delu. Samo v oddelkih srednjih šol je preko 1000 učencev, pa tudi osnovne šole skoraj ne kaže zanemarjati, saj se trenutno šola v večini oddelkih preko 300 učencev, ki iz različnih vzrokov niso končali osnovne šole ali rednega šolanja. Če so močna prizadevanja,

da bi v osnovni šoli čim bolj omejili zaostajanje, in predlog novega zakona o osnovni šoli celo predvideva, da bi zaostajanje sploh odpravili, še v celjski regiji letno zaostane več kot tisoč osnovnošolskih otrok. Precej teh nadaljuje osnovno šolanje še v deseto ali celo deseto leto, mnogi med njimi pa se čez nekaj let pojavijo pred vrati večernih šol; želijo dokončati osnovno šolo, ker se nato najpogosteje še naprej izobražujejo, da si pridobijo kvalifikacijo.

Kaže, da v gospodarstvu najbolj primanjkuje delovne sile, saj je v večernih delovodskih šolah kar 400 odraslih. Pa tudi na oddelke administrativne šole je dokaj močan pritisk, saj je v njih skoraj

200 slušateljev.

Pomanjkanje višješolskega centra v Celju je še posebno močno, zato je v večernih oddelkih višjih šol blizu 1500 izrednih študentov. Če bi to spremenili v redne oddelke višjih šol, bi bilo teh študentov kar za trideset oddelkov.

Pri organizaciji svojega dela pa so delavske univerze naleteli na mnoge ovire, ki se rešujejo preko pleč slušateljev. Tako morajo plačevati nenavadno visoke najemnine za predavalnice, pravo borbo pa imajo za strokovno usposobljene učitelje, ker je večina prosvetnih delavcev že v svojih delovnih organizacijah prekomerno obremenjena. Posebno poglavje so tudi izpiti, ki so pogosto komisijski in zato dokaj dragi, slušatelji

pa so v psihološko neprijetnem položaju. Taki izpiti po pravilniku o izobraževanju odraslih seveda niso dopustni, vendar pa so jih nekatere srednje šole, ki niso iz celjske regije, izsilile.

Pisali smo že o predragem in prepočasnem šolanju odraslih. Vendar pa bi se dal marsikak problem razrešiti, če bi pri razporejanju sredstev aktivno sodelovali tudi tisti, ki sredstva dajejo. Aktivno pa bi lahko sodelovali šole takrat, ko bi bili podrobno seznanjeni z vsemi zakoni in pravilniki, ki urejajo izobraževanje odraslih. Zaenkrat pa temu še ni tako in lahko bi rekli, da samoupravni odnos na tem področju šepajo.

TE in RLV

POT K ZDRUŽITVI

velenjski občini poteka intenzivne priprave za izvedbo termoelektrarne Šolice in Rudnika lignita. Več let 1966 je prišlo do sodelovanja med obema partnerjema v Saleški dolini, vendar to ni rodilo nobenih rezultatov, kar se je posebej (pa ne samo zaradi tega) pokazalo tudi v letu, ki ga imenujemo energetska kriza, ko pa je prišlo do spremenjenih premikov in sprememb. Tako že dalj časa deluje posebna delovna komisija šestimi podkomisijami pripravi materialov, s katerimi bi do sredine februarja naslednjega leta lahko prišlo do dejanske zružitve termo-

elektrarne in rudnika. Da ne bi prišlo le do združitve, se trudijo, da bi v tem obdobju pripravili vse ustrezno za nadaljnje uspešnejše sodelovanje obeh partnerjev oz. nosilcev energetske v Saleški dolini, kar pa seveda vpliva tudi na energetiko v Sloveniji in Jugoslaviji.

Tako v tem času posvečajo največjo pozornost pripravi upravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo. Vodje posameznih skupin za pripravo vseh ustreznih materialov so za ekonomsko oceno Rafko Berlečnik, za samoupravni si-

stem Kristian Hrastel in v okviru te podskupine je posebej izdelan projekt integracije z Rudarskim šolskim centrom, za kar je zadolžen Ivo Jamnikar, za proizvodne delovne enote Ione Močilnik, za organizacijo vzdrževanja služb Dušan ing. Janežič, za gospodarjenje Ivan Gašparič in Marjan Rabič, za razvoj Jože ing. Hrastnik in Franc ing. Potočnik za družbeni standard Alojz Ribič, za vzgojo kadrov Jože Miklavc, za splošne službe Teodor Jelen in za pravno oblikovanje Tona Kugonič. Vsak vodja podkomisije si je sam poiskal sodelavce in je že moral pripraviti prve osnutke gradiv

do konca prejšnjega tedna. O vsem tem bodo obširno razpravljali v naslednjih dneh z željo, da čimpodrobneje pripravijo vse materiale, ki bi pripomogli k nadaljnjemu razvoju energetske v Saleški dolini in seveda istočasno k vključevanju tega v slovenski in jugoslovanski energetski prostor. Delovna organizacija se s tem združuje v Združeno podjetje elektrogospodarstva Slovenije in v Elektrogospodarsko skupnost SR Slovenije, v kateri bodo uresničevali menjavo dela in enakopravno ter sporazumno odločali o opravljanju elektrogospodarske dejavnosti.

TONE VRABL

Dan prosvetnih delavcev

SHOD JE USPEL

več kot desetih letih se v Celju v soboto, zbrali posebnosti slovesnosti prosvetnih delavcev. Več kot 500 učencev je bilo zadovoljnih s srečanjem, organizatorji so bili zadovoljni, saj so bili vsi upokojeni učitelji gostje iz Ljubljane in tako da lahko mirno ugotovimo, da je srečanje uspešno. Organizatorji srečanja bili temeljna izobraževalna skupnost in Sindikat delavcev v zvezi in izobraževalna skupnost iz Celja.

slavnostnem delu je prišlo najprej pozdravil Dušan Burnik v imenu celjskih območij političnih organizacij. Zatem pa je spregovoril Milos Poljanšek, predsednik Kulturno prosvetnega združenja SRS. Govoril je o osnutku dokumenta, ki ga razvijajo v zvezi in izobraževanje v prihodnje. Izredno tehtnimi besedami je poudaril, predvsem v zvezi in izobraževanje preraščanje našega časa sistema, učiteljevo izobraževanje v samoupravno delovanje, razredno usmer-

jenost šole ter velike spremembe, ki nas čakajo v šolstvu druge stopnje. V nadaljevanju slovesnega dela je govorila Ana Cetković o prdešolski varstveni vzgoji, ki zajema v Celju že več kot 155 otrok, kar je 25 odstotkov vseh otrok pred vstopom v šolo. Drago Špendl je govoril o težavah, ki jih imajo prosvetni delavci v osnovnem šolstvu. Izpostavil je predvsem pomanjkanje stanovanj, racionalizacijo pri tako imenovanih »nasvetih«. Franc Selic je ugotovil, da je sedanja struktura vzgojno izobraževalnega dela v poklicnih šolah izredno slaba, saj odpade na splošno izobraževalne predmete le 16 odstotkov fonda ur. Drago Loibner je med drugim ugotavljal prostorsko stisko v srednjih šolah, odločno pa se je tudi zavzel za večjo informiranost in menialno odločitve o vzgoji in izobraževanju ne morejo mimo prosvetnih delavcev. Franc Krajnc je razčlenil izobraževanje odraslih, Jože Zupančič pa je povedal nekaj več o tem, kako daleč so v Celju z uresničevanjem ustav-

nih določb. Celotno razpravo je zaključila Atena Urlih, sekretarka za kulturo in prosveto pri slovenskem izvršnem svetu. Poudarila je nove ustavne odnose, povezanost vzgoje z materialno proizvodnjo in zaključila z mislijo, da je shod izredno dobro pripravljena manifestacija, ki seveda v prihodnje nalaga in obvezuje.

V kulturnem delu shoda je sodeloval Moški komorni zbor iz Celja, ki ga je vodil Egon Kunej. Po sprejemu so si prosvetni delavci ogledali še film Sutjeska.

Z. J.

SESTAL SE JE
»KOLEKTIV
VETERINARJEV«

Minuli petek je bil v Laškem sestanek delegatov veterinarskih postaj in zavodov z območja celjske regije in Posavja. Precej besed je bilo posvečenih vzrokom, da je integracija veterinarskih služb še vedno nepopolna. Vendar podrobnosti v prihodnji številki.

SMARJE

PATRONAT
NAD ŠOLO

Čeprav so imeli v šoli na Vinskem vrhu pri Slivnici zadnje čase kup težav z vodo, se jim je te dni sreča le nasmešnila. V soboto so imeli v prenovljeni osnovni šoli manjšo slovesnost, združeno s proslavo za praznik republike in prejemom patronata nad njihovo šolo. Patronat nad šolo je prevzel delovni kolektiv inštalacije iz Ljubljane, ki je sam opravil precej del pri obnovi šole.

Prijetno svedčanstvo, ki so jo ob prisotnosti predstavnikov občinske skupščine Smarje pri Jelšah, feleovnega kolektiva. Instalacij in krajevne skupnosti Vinski vrh izvajali otroci osnovne šole, je pripravila šola skupaj z odborom krajevne organizacije SZDL in Svetom krajevne skupnosti.

mst

TURIZEM

Golte zaenkrat še kopne in v pričakovanju snežne odeje. Golte so pripravljene na novo sezono... Pogled s sedežnice na Izletnikov hotel. (Foto: MB)

NOVA VLEČNICA

Golte so v velikem pričakovanju. V senci mogočnega Medvedjaka živijo v zatišju, da bi se razživele potem, ko bo pobočja pokril sneg.

Tu je vsako leto nekaj novega. Golte morajo naprej, da bi sčasoma povsem odpravile finančni primanjkljaj, ki je še vedno boleča točka ekonomske bilance.

Novost tudi v letošnji zimi. To je nova vlečnica v dolžini 550 metrov od spodnje postaje pri Starih stanih proti Ljubnemu. Odpira se torej severo-zahodni predel, tisti, ki ima pravzaprav idealne pogoje za smuko. Sneg tu dolgo drži in tudi aprilsko sonce mu ne pride do živga. Prav na tem predelu bo urejenih na novo okoli 25 ha smučišč. Na vsak način lepa pridobitev za vse smučarje. Tu je progla zahtevna, lahko pa tudi primerna za nedeljskega smučarja. Proga za vse! Dela za njeno ureditev so bila zahtevna. Nazarski Glin se je lepo izkazal. Še več, pri Izletniku celo pravijo, da bi brez njega ne zmogli opraviti zahtevne naloge. Skrčili so gozd, minirali in odstranili panje in še marsikaj. Močno je pokalo. Zdal spet vlada mir. Zivahno je le ob sami trasi nove vlečnice. Pravijo, da bo vse pravočasno nared.

Golte širijo svoja smučišča. Letos bodo dobile tudi nov teptalni stroj za sneg. Bo manjši. Navzlic temu potreben več kot bolj.

Z novo vlečnico in novim smučiščem proti Ljubnemu bodo Golte veliko pridobile. Na tej progbi bo moč pripraviti zahtevna smučarska tekmovanja mednarodnega razreda.

Tako letos. Pripravljene so tudi načrti za prihodnje leto. Golte se širijo in krepijo, da bi sprejele čim več izletnikov, gostov in pozimi smučarjev. Bitka za rentabilnost je neizprosna. Radi bi se znebili poslovnih izgub. Čimprej. To je njihov imperativ.

M. B.

ZIMSKÉ CENE

Celjska turistična zveza je izdala cenik za letošnjo zimo. Zaradi prevladnosti je orientacijski. To hkrati pomeni, da lahko objavljene cene za penzioniste in druge storitve doživijo še kakšno spremembo. Navajeni smo navzgor. Presenečenj tu ni. Bitka za dohodek je neizprosna. V gostinstvu in turizmu tem bolj.

Ce izvajamo celjske in velenjske, hotel Pako, kjer se cene sučejo od 100 do 140, v Paki celo do 160 din, je takoj pri vrhu hotel Golte s 110 do 130 dinarji. Mozirski hotel Turist ponuja svoje penzionске usluge po 80 dinarjev na dan, v vseh drugih postojankah in gostiščih pa se cene vrtijo od 60 do 80 din na dan.

Zdravilišča so naravnost privlačna, kar tiče cene. Hotelske usluge na Dobrni so od 67 do 83 din, v Rogaski Slatini od 73 do 90 din. V hotelu Savinja v Laškem je penzioniska cena od 60 do 80 din. Prav tako v Podčetrniku. Laško zdravilišče nastopa s višjimi cenami, vendar s pristavkom, da so v njih računane vse zdravstvene usluge. Velja splošna ugotovitev, da so cene na širšem celjskem območju vsajake s slovenskim oziroma, da so v večini primerov nižje.

NEKAJ DROBTIN

V tekmovalnem delu tradicionalnega zbora gostinskih in turističnih delavcev Slovenije, letos je bil na Bledu, so se lepo izkazali nekateri gostinski kolektivi v pripravi pogrlnkov. Tako je zdravilišče Rogaska Slatina dobilo bronasto medaljo, velenjska Nama srebrno, kolektiv hotela Mers v Celju pa bronasto ter za pogrlnjek, ki je opozoril na savinjsko florarijo, celo zlato odličje. Velenjska Pako je dobila srebro. Sicer pa so Velenjčani dobili najvišje priznanje tudi za svoj novi projekt mesta ob Paki.

Celjska turistična zveza se je skupaj z Muzejem revolucije lotila zahtevnega dela: vključevanje spomenikov NOB v turistično publikacije. Delo je šele steklo.

Po podatkih turistične informacijske službe je bilo te dni na celjskem območju še vedno nekaj nad 1200 gostov, od tega največ v Rogaski Slatini (480), na Dobrni (230), v Laškem (210) itd. Torej, ugodna slika posezonskega časa. Zlasti za zdravilišča.

Šentjur

O DELAVSKI KONTROLI

Na nedavni seji aktiva komunistov neposrednih proizvajalcev šentjurske občine je bila ena glavnih tem, ki so jih obravnavali, uvažanje delavske kontrole. V marsikateri delovni organizaciji šentjurske občine so komisije delavske kontrole namreč že ustanovili, premalo pa so storili pri opredeljevanju nalog teh komisij.

Nekatere od komunistov neposrednih proizvajalcev smo povprašali, kaj menijo o delavski kontroli in o vlogi aktiva neposrednih proizvajalcev pri reševanju problemov, nastalih v zvezi z delavsko kontrolo.

EDI DOLAR, zaposlen pri ALPOSU: »Menim, da delavska kontrola predstavlja velik korak naprej. Jasno pa mora biti, da zgolj ustanovitev komisije delavske kontrole še nič ne pomeni, saj komisija sama ne bo mogla pričeti delovati. Pri njenem delu ji bodo morali priskočiti na pomoč vsi, še zlasti pa člani družbeno-političnih organizacij, ki morajo članke komisij delavske kontrole usmerjati in usposabljati za delo. Predvsem komunisti v podjetjih morajo biti tisti, ki naj zastopajo interese delavcev iz neposredne proizvodnje in naj v tem smislu tudi vplivajo na komisije delavske kontrole.«

STEFAN VRECKO, zaposlen v LIP BOHOR: »V našem podjetju smo se uvažanja delavske kontrole lotili nekoliko drugače kot v drugih podjetjih šentjurske občine. Ravno v teh dneh pripravljamo pravilnik o delu komisije delavske kontrole. Šele ko bo pravilnik nared in ko bomo ustanovili temeljne organizacije združenega dela, bomo izvolili tudi članke komisije delavske kontrole. Menimo namreč, da ne bi imelo smisla izvoliti članov komisije, potem pa jih pustiti same in brez dela. Imeti komisijo ne zaleže kaj dosti, če člani ne vedo, kaj in kje delati.«

MILAN HVALEC zaposlen pri MERXU: »Pri nas menimo, da bi morala imeti delavska kontrola v trgovini nekoliko svojstven položaj. Gre nam zlasti za to, da dobi komisija delavske kontrole popolnejši vpogled v poslovanje naše enote. Dobiti moramo temeljit pregled nad maržami, nad prodajo blaga in podobno. Le če se nam bo posrečilo, bo delavska kontrola lahko zaživel. Preprečevala bo lahko neutemeljene podražitve, prodajo pokvarjenega blaga in podobno. Cilj delavske kontrole v našem podjetju vidim v preprečevanju poslovanja na škodo potrošnika.«

RUDI DRAMERL, zaposlen v Kmetijskem Kombinat: »Že sama narava kmetijske proizvodnje zahteva, da se komisija delavske kontrole v našem kombinatu najprej loti temeljitega proučevanja bodočega poslovanja v okviru temeljnih organizacij združenega dela. Pregled nad bodočim poslovanjem pa mora dobiti prav vsi zaposleni. O vlogi aktiva komunistov neposrednih proizvajalcev menim, da je dobro zastavljeno in da smo dobro pripravljani za bodoče delo. Eno od področij, ki nas nedvomno čaka, je področje delavske kontrole, ki marsikomu v šentjurski občini še ni povsem jasno.«

Slovenske Konjice

TRI ZNAČILNOSTI

Letošnja gospodarska gibanja v konjiški občini so sicer dokaj umerjena, pa zaradi tega seveda nič manj uspešna kot v minulih letih, oziroma v drugih občinah širšega celjskega območja. Za celotno gospodarstvo je predvsem značilno troje dejstev: padec fizičnega obsega proizvodnje v nekaterih delovnih organizacijah, povečana vrednostna realizacija v vseh podjetjih brez izjeme in nadaljnja rast zaposlenosti.

Sicer pa si oglejmo nekatere ugotovitve поблиže.

Glede letošnjega gibanja fizičnega obsega proizvodnje seveda tudi konjiške delovne organizacije niso posebna izjema. Izmed sedmih podjetij se je v štirih obseg fizične proizvodnje povečal, v preostalih treh pa je nekoliko narasel. Skupno je torej bila v občini proizvodnja v prvih devetih mesecih le za 1,5 odstotka večja kot lani, kar je seveda dokaj skromen dosežek. Najmočnejši izpad je v Opekarni Loče, kjer znaša izpad skoraj četrtino lanske letniške dosegov. To je po svoje pravzaprav zelo presenetljivo in se ob tem kar samo po sebi vsiljuje vprašanje, kaj je temu razlog. V nobenem primeru bi po vsej verjetnosti ne mogli trditi, da je razlog zunaj kolektiva, saj je znano dejstvo, da je na tržišče opečnih izdelkov velika konjunktura (saj opeko celo uvažamo!). Verjetno bo razlog iskati znotraj kolektiva samega (zastarele naprave in stara tehnologija, pa zaradi tega morda slabša kvaliteta in višja cena) in potrebno se bo resno lotiti odpravljanja eventuelnih slabosti.

Za skoraj eno petino se je fizični obseg proizvodnje zmanjšal v Kostroju, kar pa

gre prav gotovo v veliki meri na račun delne preusmeritve od klasične proizvodnje strojev za usnjarsko industrijo v proizvodnjo plastičnega stavbenega pohištva. Nekaj manj kot lani v tem času pa so proizvedli tudi v LIP in Kovaški industriji v Zrečah. No, povsem razumljivo je, da ne gre iz teh ugotovitev delati nikakršne tragedije, ker te sploh ni. Saj so drugi kazalci letošnjega gospodarjenja v konjiški občini sorazmerno ugodni. Rekli smo že, da se po vrednosti finančnih uspehov vsa podjetja bolje drže kot lani. Vrednostno bistveno večjo proizvodnjo v tem času so v primerjavi z lanskim tričetrtletjem dosegli predvsem v Cometu, kjer je celotna proizvodnja dala kar 57 odstotkov večji finančni efekt kot lani. Na sploh dosega ta prizadevnost in uspešni kolektiv izpod zelenega Pohorja pomembne uspehe, zato ga bomo obiskali in vam ga v eni izmed prihodnjih števil tudi predstavili. Pomembno povečanje so dosegli tudi v TKI Vitanje (46,6 odstotka), pa seveda v Komusu (22,7 odstotka) in Kovaški industriji Zreče (18,3 odstotka). LIP in Kostroj sta glede tega ne-

kako enaka, najnižje povečanje pa beležijo v loški Opekarni.

No, in končno tudi glede gibanja zaposlenosti v konjiški občini velja opozoriti na nekatere pomembne dosežke. V vseh podjetjih, razen v Opekarni Loče, se je število zaposlenih povečalo. Najbolj se je v tem obdobju razširil kolektiv Cometa, ki se je povečal za skoraj četrtino. Tako pomembnega uspeha ne beležijo nikjer drugod. Na območju celotne občine je trenutno v konjiški občini zaposlenih 4.578 delavcev, od tega v negospodarstvu le 418. Skupno se je v tem obdobju število zaposlenih povečalo v primerjavi z lanskim enakim obdobjem za 4,3 odstotka, v primerjavi s povprečjem lanskega leta pa za 3,7 odstotka.

Bodi že tako ali drugače, dosežki konjiškega gospodarstva so ugodni, zlasti pomembno pri tem pa je, da so nekatere njihove delovne organizacije pred pomembnimi načrti za prihodnje obdobje, kar bo nedvomno bistveno vplivalo na splošno dinamiko gospodarskega razvoja v občini.

B. S.

REKLI SO

EDVARD ŽERDONER, predsednik sveta zdravilišča na Dobrni: Podatki periodičnega obračuna zdravilišča za devet mesecev letos so nadvse razveseljavni, saj smo celotni dohodek v primerjavi z lanskim letom povečali za 23%. V devetih mesecih letos smo realizirali devet milijonov 9.752 dinarjev. Stroški poslovanja so se povečali za 16%. Osebnih dohodkov smo povečali za 18,8% oziroma na mesečni povprečni dohodek 1.982 din. Nočitev gostov so se povečale za 8,7%. Povečala se je tudi povprečna doba bivanja gostov. Zdaj znaša 9,97 din.

Ko smo analizirali naše poslovanje, smo sklenili, da nabavimo traktor z odzivno desko za čiščenje snega v zimskem času in za druga dela. Prav tako smo dali soglasje za graditev nove transformatorske postaje, ki jo bomo morali imeti tudi zaradi graditve novega hotela, katerega projektiranje smo zaupali zavodu za napredek gospodarstva v Celju.

Šolnik s šolnikom

ŠOLE BREZ PONAVLJANJA

Za današnje kramljanje šolnika s šolnikom smo pripravili zapis nevezanega razgovora z upokojenim svetovalcem Zavoda za šolstvo Francetom Strehovcem. Franc Strehovec je v svojem učiteljskem službovanju spoznal obilo lepih pa tudi žalostnih trenutkov v naši vzgoji in izobraževanju. Dvajset let je hodil okrog kot šolski nadzornik, da uporabimo staro državno ime. Svetoval, pomagal, pa tudi grajal je. Tako pač, kot je bilo treba. Nikoli ni »štedil« jezika. Uspehi so bili zato vidni. Radi se ga spominjajo, sedaj aktivni, pa tudi bivši — sedaj zasluženo upokojeni učitelji. Delček njegovih, še vedno iskrih in živih misli spoznajmo še mi.

Za osvežitev nekaj podatkov iz vaše osebne izkaznice.

Kar na kratko, telegrafsko. Rojen sem na Jesenicah leta 1906, učiteljske končal v Ljubljani, v mladih letih velik ljubitelj nogometa in dramskega dela. Prve službe so bile na deželi, kot običajno za takratni čas Stari trg pri Ložu, Krvava Peč, Struge na Dolenjskem. V NOB vključen aktivno praktično od začetka. Poslanec Kočevskega zbora, ujet, izseljen v Nemčijo, pobeg in konec vojne v Koprskem odredu. Po vojni šola v Vojniku, Celje in sedaj tudi Celje.

Tudi na Kočevskem zboru?

Seveda. Spominov je veliko. Veliko lepih. Hudo je bilo kasneje. Pa to je snovi za poseben razgovor.

Kdaj ste potem prišli v Celje?

Leta 1950. Kar na o-kraj so me potegnili. Bili smo okrajni šolski nadzorniki. Pa saj veste. Ta imena so se kasneje še spreminjala. Inšpektorji, svetovalci. Celih 21 let.

Bi lahko označili učitelja pred štiridesetimi leti?

Vprašanje je težko, pa bom vseeno poskusil. Delo je bilo v celoti enako zahtevno kot danes. Razmere dela pa so se bistveno razlikovale. Ne samo, da je učitelj v preteklem obdobju delal v neznanstvenih prostorskih stiski, ni bilo učil itd ampak kar je najpomembnejše — ni bilo pravih učnih programov. O kakšnem podrobnem učnem načrtu seveda ni, da bi govorili. Tako je bil pouk precej heterogen, brez vzorcev. Učitelj pa je bil zlasti še na deželi osebnost.

Kako pa sedaj?

Kar se tiče pogojev, je danes učiteljevo delo nedvomno lažje. Toda na vzgojo in izobraževanje sedaj vpliva toliko drugih činiteljev (tisk, TV itd.), da je učiteljevo delo tudi sedaj izredno težko. Občutek imam, da so učitelji sedaj preveč nemirni, zaposleni s tistimi zadevami, ki se šole, pouka niti ne dotikajo. Nekako premalo časa porabijo za prave razgovore o vzgoji in izobraževanju, kljub te-

Pa vprašanje odhajanja učiteljev iz učiteljskih vrst?

mu, da tudi teh ne manjka.

Veste, včasih odhajanje preprosto sploh ni bilo. Učitelji na to niti pomislili niso. V šolo in poklic so prišli že z veliko mero ljubezni do tega poklica. Ta ljubezen se je ob delu in težavah celo krepla. Vsak si je želel in pravil »Težave bodo prešle, lepše bo. Poklic je lep, human, koristen.« Skratka v večini se je takrat pisal učitelj z velikimi črkami. Danes je to drugače. H tri način življenja vpliva na nas, da smo dokaj ne stabilni. Prihajamo pod različne vplive. Potem pa še to šolanje kadrov. Za kaj pedagoška akademija. Ali ne bi bilo veliko bolje imeti šestletno učiteljsko. Mladi bi prihajali iz šol kot formirani učitelji brez posebnih želja, da bi ta poklic tudi zapustili. Tudi upoštevanje učitelja v naši družbi ni dobro. Prihodnji odnos, ki izvirajo iz nove ustave, tu vnašajo več lepšega, perspektivnejšega. Krepko zaupam v spremembe, ki gredo na bolje.

Kako pa otroci, učenci, so sedaj drugačni?

Včasih nekako ni bilo toliko vzgojnih problemov. Pač času primerno. Osnovno znanje, kar me močno preseneča pa včasih ni bilo nič manjše kot danes. Ali je res preveč podrobnosti v sedanjih učnih načrtih, se posvečamo premalo našemu učencu doma v šoli, družbi itd. Kljub temu, da smo pripravili vrtnice, male šole, podaljšano bivanje, prehrano itd. O teh izredno kompleksnih stvarih bo potrebno še temeljito spregovoriti.

V zadnjem času učitelji dosti razpravljajo o odpravi ponavljanja?

Verujem v to, da v osnovni šoli, kjer upoštevajo vse okoliščine, ne more in ne sme biti ponavljanja. Zato takšni skoni po mojem sploh niso potrebni. Potrebno je več skrbi, več metodologije, strokovnega in splošnega dela z učenci, starši, okoljem. Osup je še vedno strahoten.

Se delate z mladino?

Se vedno. Pri zvezi voditeljev mladine vodim komisijo za delo s pionirji. Kontakt je živ in pristen. Pa saj veste, človek mladine ne more kar izključiti iz svojega dela. Postane del tebe. Takšni smo pač učitelji.

J. ZUPANČIČ

Aplavz Francozom

Mlado ljudsko gledališče iz Pariza je prejšnji teden gostovalo v Celju z Molièrovimi komedijami Zdravnik po sili. Do tega gostovanja je prišlo v okviru jugoslovanske turnee, na kateri so mladi Francozi igrali na 17 odrih v jugoslovanskih mestih. Za to turnejo so mladi francoski gledalščniki pripravili dve deli: Iz zla se zlo rodi in Zdravnik po sili. V Celju je bila predstava Audbertove drame Iz zla se zlo rodi. Vendar je prišlo do spremembe zaradi boleznih glavnih igralcev.

Celjsko občinstvo, pretežno mlado, je navdušeno pozdravilo žlahtno postavitev Molièrovega Zdravnika po sili. Nekateri igralci, zlasti Yves Pignot v vlogi Sganarelle, so poželi aplavz na odprti sceni. Čeprav je morda Sganarelle le malce pretiraval

v burkasti izvedbi sicer odlično zaigrane vloge. Mlado ljudsko gledališče iz Pariza se je na celjskih odskih deskah izkazalo in je nedvomno obogatilo gledališki utrip Celja.

Pred predstavo Zdravnik po sili je generalni konzul republike Francije Marcel Martin priredil sprejem za kulturne in politične delavce Celja. V neposrednem pogovoru je izrazil zadovoljstvo, da francoski gledališčnik gostuje v Jugoslaviji.

Nastop Mladega ljudskega gledališča iz Pariza vnovič dokazuje odprtost celjskega teatra. Zato moramo pozdraviti vse take oblike soočenja in merjenja kulturnih tokov živih gledaliških ansamblov, ki svojstveno burijo odnos občinstva do gledališke besede in tudi celjskemu ansamblu omogočajo kritično zazrtost v lastna

ustvarjalna hotenja. Slovenija je enotni kulturni prostor in ne moremo pristati na teze o dveh duhovnih središčih ali samo enem. Eno izmed žarišč gledališke samoniklosti in vitalnosti odrskih prizadevanj je Celje. Taka mednarodna prijateljska srečanja kljub nerazumevanju jezika samo potrjujejo slovenskost celjskega gledališča in mednarodno odprtost naše kulturne besede in družbe. Predstava in odmev občinstva sta najbolj prepričljiv dokaz potrditvi take programske politike. Torej — res aplavz Francozom in želja, da bomo v SLG Celje še srečali tuje ansamble. Samo ena opazka — va bila za sprejem ob takih kulturnih dogodkih naj bodo napisana tudi v slovenskem jeziku. Ne le v francoščini, kot se je zgodilo tokrat.

V MUZEJU REVOLUCIJE v Celju so odprti razstavo »Jugoslovanska grafika z motivi NOB«. Razstava je posvečena 30-letnici zasedanja AVNOJ in desetletnici obstoja in delovanja celjskega Muzeja revolucije. Uvodno besedo na otvoritvi je podal ravnatelj muzeja profesor Jože Marolt in orisal razvojno pot te ustanove, poudaril vlogo in pomen dragocenega dela, ki ga je opravil Stane Terčak pri nastajanju Muzeja revolucije. Za njim je spregovorila kustosinja Galerije doma JLA iz Beograda Rajka Popovičeva in bsvetila pomen in veličino nastalih del z omenjeno tematiko. Na otvoritveni slovesnosti, na kateri se je zbralo izredno veliko gostov, je zapel tudi Komorni moški zbor iz Celja. Foto: D. Medved

Mladinska knjiga v Celju

Svet knjigarne

Edavno je bil na pobudo mladinske knjige v Celju formiran Svet knjigarne, ki ga sestavljajo predstavniki kulturnih in šolskih institucij, učitelji in poznavalci literature. Predstavniki delovnih družbenopolitičnih organizacij svet knjigarne, kakšno njegovo nalogo in program, kakšna je njegova vloga?

Svet knjigarne Mladinske knjige v Celju je prvi tivrsten pri nas, ki bo v prihodnosti opravljal vlogo svetovnega organa za realizacijo

želja in potreb kupcev knjig. Gre za povsem novo miselnost, ki podira dosedanje konvencionalne predstave o knjigarni kot čisti trgovski organizaciji. Svet jo postavlja v novo vlogo — v vlogo prodajalca, ponudnika kulturnega blaga, to je knjiga. Pred časom smo že pisali, da namerava Mladinska knjiga v Celju razširiti svoje poslovne prostore v zgornjem nadstropju nad že obstoječo knjigarno. Pridobili bodo preko 200 kvadratnih metrov. Nove prostore bodo preuredili tako, da bo v celoti prodaja in ponudba knjig lahko boljša in kvalitetnejša. Pridobili bodo posamezne oddelke za različna področja, ki jih zajema publika, ustvarjena pa bodo tudi možnosti za prirejanje literarnih večerov, manjših komornih prireditev, likovnih razstav. Ob izidu slovenskih novitet bodo povabili avtorja, ki bo bral odlomke svojih del. Zaposlili bodo več strokovnjakov za posamezna področja v literaturi — od humanističnih do eksaktnih ved. Začetek pa bo seveda v literaturi za predšolske otroke.

Vse to narekuje načrtno vsebinsko kreiranje programskih zasnov od nabave do prodaje. Zato stoji pred novoustanovljenim Svetom knjigarne številne naloge, predvsem specifične narave. Odpirajo se možnosti tudi za nekatere mikrotržne analize tržišča po posameznih področjih od literature za otroke, do najzahtevnejših znanstvenih pa tudi poljudnih in leposlovnih publikacij.

Z vsemi omenjenimi prireditvami, ki se bodo lahko odvijale v novih prostorih Mladinske knjige, zgublja klasična prodajalna svoje prvotne ozke okvire. Živa dejavnost se bolj potrjuje smisel tega novega kulturnega prostora, ki je tudi eden redkih, ki omogoča praktično čez cel dan vstop v svoje prostore vsem mimoidočim. Že to je ena od novih oblik pridobivanja bralcev in ljubiteljev knjige. Svet bo skušal s svojim delom vplivati tudi na založniško politiko posameznih založniških hiš, kljub dejstvu, da založniški sveti že obstajajo. Delež sveta je lahko torej velik. Toda tudi uspeh

prav gotovo ne bo izostal, ker so v svetu delegati, ki so po svoji volji in prizadetosti prišli za to delo. Zato pomeni ustanovitev sveta knjigarne v Celju prelomnico v oblikovanju novih samoupravnih odnosov na področju kulturnega življenja in napovedana nova oblika dela prav gotovo sodi tudi v neposredno pridobitev kulturne akcije. Spodbudna je zamisel knjigarne, da tudi kako drugače odpre vrata svojih prostorov in tako omogoči kar najširšemu krogu ljudi, da spoznajo in spoznajo vrednote, ki jih knjiga prinaša med nas. In nenazadnje, to je tudi dokaz, kako se da vrednotiti knjigarno kot vzgojno izobraževalna in kulturna institucija in Mladinska knjiga v Celju bo z novim delom, ki ga bo v veliki meri prispeval prav svet, to dokazala in potrdila.

DRAGO MEDVED

Teden domačega filma

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje skupaj s celjskim Kinopodjetjem in društvom slovenskih filmskih delavcev v Ljubljani organizira Teden domačega filma. Trajal bo od srede, 5. decembra, do ponedeljka, 10. decembra, združen pa bo s podelitvijo Badjurovih nagrad. Nagrade Metoda Badjura podeljuje društvo slovenskih filmskih delavcev letos prvič.

Program filmov v Teden domačega filma je takle: sredo, 5. dec.: Begunec (ob 16. in 18. uri, zvečer pa predstava nagrajenega filma)

sobota, 8. dec.: Bombaši nedelja, 9. dec.: Zakleti smo, Irina

ponedeljek, 10. dec.: Večer kratkih filmov

Prvi dan, v sredo zvečer, se bodo gledalci predstavili znani slovenski filmski ustvarjalci. Med gosti bo tudi žena pokojnega očeta slovenske kinematografije, Milka Badjura. Na vseh predstavah najnovejših filmskih del bodo zavrtili tudi po dva kratka filma iz lanske in

letošnje filmske produkcije. Med predvajanimi bo kratki film Milana Ljubiča Materi padlega partizana, ki pripoveduje o partizanskem pesniku Kajuhu.

Prireditve bo obogatena še s posvetom Literatura in film. Na njem bodo sodelovali člani odbora za filmsko in gledališko vzgojo pri ZKPO in TKS Celje, mentorji filmskih krožkov, filmski delavci in drugi. Na tem posvetu naj bi predvidoma sodelovala tudi glavna igralka filma Cvetje v jeseni, Milena Zupančičeva.

Ker nova slovenska filma Pastirci in Let mrtve ptice še nista končana, je moralo priti v programu Teda domačega filma in o podelitvi Badjurovih nagrad do manjših sprememb. Namesto obeh napovedanih slovenskih filmov in makedonskega Zakleti smo, Irina, bo celjsko Kinopodjetje zavrtelo dveje del iz kinematografij bratskih republik. Vse ostali program pa bo tak, kot je bilo predvideno.

Velenjski muzej

Sodelovanje s šolami

Jurij Jug, ravnatelj muzeja Slovenskih premogovnikov v Velenju, me je povabil na obisk. Nadilhal sem se svežega zraka in ves zasopih prišel v mogočni grad, kjer ima tudi Jurij Jug svojo delovno sobo. Delovno sobo v pravem pomenu besede, saj ne pozna odmora, ampak vedno nekaj tuhta in razmišlja. Vedno je v akciji. Je pač človek tistih let, ko je prišel v zrelo obdobje, ko je poln energije in znanja.

»Predvsem želimo še bolj spodbuditi sodelovanje s šolami in vedno bomo pripravili v muzeju kakšno novost, ki bo zanimiva in privlačna za obiskovalca. S tem želimo doseči, da bi se posamezniki večkrat vračali k nam, ne pa samo enkrat. V Ljubljani že teče zvezna akcija muzejskih pedagogov, s katero želijo izboljšati sodelovanje šol in muzejev. Na zadnjem sestanku smo se tudi dogovorili, da bomo začeli izdajati svoje glasilo, ki bo služilo šolam in

seveda tudi ostalim kot vodič po naših muzejih.

Kakšno je konkretno vaše sodelovanje s šolami v velenjski občini?

»Opazamo, da je v zadnjem času vse manj zanimanja za muzeje. Zato smo pri nas, v naši občini, podarili vsem osnovnim šolam vodiče po muzejih in galerijah, tako da bodo lažje programirali izlete in ekskurzije po muzejih. Poslali smo jim tudi material,

ki govori o pomembnosti sodelovanja med nami in šolami. Istočasno smo šolam, ki so se odzvale našemu vabilu, poslali tudi kompletno razstavo »Oktohrska revolucija pri nas«. Prva takšna razstava je bila v OŠ Antona Aškercova in si jo je ogledalo 650 dijakov, druga je bila v OŠ Gustava Šiliha in si jo je ogledalo 8000 učencev, zdaj je razstava v Smartnem ob Paki, kasneje pa jo bomo preselili v OŠ Kajuh v Šostanj. Če bodo drugi želeli, jo bomo dali tudi njim. Razstava je brezplačna.

Kaj je muzej?

»To ni samo stara stavba — grad — in nekaj stvari v njej, ampak je muzej izobraževalna ustanova, ki na svoj specifični način opravlja vzgojno in izobraževalno nalogo. Konkretno za Velenje pa si želimo, da bi se za muzej zanimali vsi, kajti to navsezadnje sodi tudi k dopolnilnemu izobraževanju.

TONE VRABL

ROGAŠKI SLATINI razstavljajo štirje likovniki: Dana Kočica, Ljubica Kočica, Marjan Ristič in Anton Slivnik. Najbolj so prisotna dela v olju, nekoliko manj v oblikovanju stila, celotna razstava pa tvori zaključeno celoto likovnih ustvarjalcev, ki se vsi tako ali drugače ukvarjajo s pedagoškim delom na likovnem področju, oziroma z oblikovanjem stila. Prav je, da je šmarska Kulturna skupnost in Delavska univerza pripravila razstavo mačinov ob vrsti že drugih likovnikov, ki so imeli priložnost razstavljati v lepem razstavnem prostoru v Rogški Slatini. Foto: D. Medved

DOGODKI

SLG CELJE: RAZSTAVA IN ODLIČJE FRANJU CESARJU

FRANJO CESAR je prejel odlikovanje red deia, s katerim ga je odlikoval predsednik republike Tito. V imenu Skupščine občine Celje in v imenu Kulturne skupnosti Celja mu je odličje izročil prof. Anton Aškerc. Franjo Cesar je bil odlikovan za vse svoje dolgoletno in prizadevno delo v gledališču pa tudi kot prizadeven amaterski gledališki delavec v svojem rojstnem kraju Mozirje.

Na isti slovesnosti so v foyerju Slovenskega ljudskega gledališča v Celju odprli razstavo »Gledališče v NOB«, ki ponazarja z ohranjenimi zapiski in fotografskim gradivom pot partizanskega gledališča na Slovenskem. Foto: D. Medved

ŠENTJUR: MLADINA DELA

V začetku tega leta je postala dejavnost Zveze mladine v Šentjuru živahnejša. V programu dela so si zastavili obsežne naloge. V Šentjuru bodo v skladu z reorganizacijam ustanovili tri interesne konference mladih. Prva bo delovala v okviru delovnih organizacij, druga pri krajevnih skupnostih, tretja interesna konferenca pa bo delovala na področju kmetijstva. Največ dela bo v delovnih organizacijah, kjer morajo najprej ustanoviti aktivne mladih proizvajalcev in ustrezno število mladih vključiti v delo sindikata.

Ob dnevu republike bodo mladi iz Šentjura ustanovili partizanske enote pri Krajevnih skupnostih. Vanje se bo vključilo prek 50 mladih.

ŽALEC: SKUPNO Z MLADIMI

Bodoča organiziranost mladih v žalski občini ni zgolj skrb občinske konference Zveze mladine v tej občini, temveč so svoj pozitivni odnos to tega pomembnega vprašanja pokazale tudi druge družbene politične organizacije. Se zlasti Zveza mladikov in Socialistična zveza delovnih ljudi.

Mladi so predvideli, da bodo v bodoče delovali v več konferencah, ki bodo mlade združevale na podlagi njihovega vsakodnevnega delovanja in interesov. Mlad v žalski občini so najprej analizirali dosedanje aktivnosti svoje organizacije. Osvrednotili so uspešnost delovanja posameznih oblik nato pa so pristopili k načrtovanju bodoče organiziranosti, v kateri naj bi bile vsebovane take oblike delovanja, ki bodo po eni strani nudile največ možnosti za aktivno in tvorno vključevanje mladih, po drugi strani pa naj bi se ravno preko njih mladi kar najbolj učinkovito vključili v vsakodnevno prakso našega samoupravnega socialističnega razvoja. Da bi najučinkoviteje pristopili k uresničevanju postavljenih nalog, so se minuli teden v žalski občini najprej sestali na skupni seji člani predsedstva občinske konference ZMS in občinskega sindikalnega sveta, na kateri so se dogovorili o delovanju aktivov Zveze mladine v temeljnih organizacijah združenega dela. Po tej seji pa so se mladi sestali na skupni seji še tudi s izvršnim odborom občinske konference Socialistične zveze. Tu pa so govorili o bodoči organiziranosti in delovanju mladine v krajevnih skupnostih žalske občine.

Na obeh skupnih sestankih so ugotovili potrebo po še načrtnejšem in organiziranem bodočem delu mladih, ki so s svojo aktivnostjo tudi že dosti doprinali pomembni deli k razvoju in napredku v žalski občini. Menijo, da bo pomeni nova bodoča organiziranost mladih pomembna novost, ki še povečuje možnosti, da bo mlada generacija kar najbolj tvorno posegala v razreševanje vsakodnevnih problemov našega burnega razvoja.

B. STRMCNIK

ROG. SLATINA: T. NAPAST SEKRETAR

Na volilni konferenci osnovne organizacije ZK v Zdravilišču Rogška Slatina je sekretar Ljotz Metelko v uvodnem poročilu ocenil živahnejšo dejavnost ZK po Titovem pismu. Na srečanju OZK so govorili o izobraževanju, poslovanju zdravilišča, o delu mladinske organizacije, o pismu o bližnjem zbiranju krizi, o letošnji prekinitvi dela in drugem. Sekretar je predvsem zahteval povečano dejavnost vsakega člana ZK. V razpravi so komunisti opozorili na premajhno vlogo članov v organih samoupravljanja, na probleme obveščanja in samoupravljanja, letošnje gospodarjenje dela komunistov v SZDL ter na vzroke padanja akumulativne moči gospodarstva. Za novega sekretarja OZK so izvolili Toneta Napasta.

ŠENTJUR: ODLIKOVANJA

V Šentjuru bodo prazniki republike proslavili s dvema pomembnima delovnimi zmagama.

Ze v soboto so predali svojemur namenu nov obrat Alposa. Nova lakirnica, ki že obratuje, bo pripomogla k večjim uspehom tega kolektiva, močno pa bo olajšala proizvodnjo.

Osrednja proslava Dneva republike bo 28. novembra, ko bodo odprli novo telovadnico pri osnovni šoli. Šentjurska mladina bo s novo telovadnico končno pridobila pomemben rekreacijski objekt. Ob otvoritvi bodo pripravili krajšo proslavo, ki bo vključevala kulturni program in nastop telovadcev. Na proslavi bodo Ernestu Rečniku, ravnatelju osnovne šole ter Rudolfu Šalerju, direktorju TOLO podelili odlikovanja Reda dela s srebrnim vencem.

Praznik bo proslavila tudi občinska streška zveza, ki bo pripravila v Gorici pri Slivnici tekmovanje v streljanju s zračno puško. Zmagovalcem tekmovanja bodo podelili pokal.

CELJE: VRTEC NA OTOKU

V novozgrajenem vrtecu na otoku III potekajo zadnja notranja dela. Vsi zainteresirani, tako starši kot kolektiv VVZ Anice Cernejeve in Temeljna skupnost otroškega varstva, so sicer upali, da bo otvoritev že pred praznikom republike, vendar so se dela pri opremljanju zavlekla. Za to so se odločili, da s otvoritvijo počakajo do prvih dni decembra, ko bo vrtec zaradi popolnoma pripravljen sprejeti male obiskovalce. Takrat bo najbrž vseh tudi malčkom in njihovim staršem, saj je prav, da se otroci že ob prvem vstopu v vrtec srečajo s toplim in popolnoma urejenim »drugim domom«.

In smo jo našli, njo, DIMČEVO ANO, najzadovoljnejše bitje, najsrečnejšo ženo, najzgovornejšo sogovornico, najponosnejšo mater. Štantmanco. Ne veste, kaj je to? »Sem Štantmanca, ne dekla, pri gospodarju sem delala stalno, pri zadnjem 28 let. Živim v tej hiši in on za mene tudi poskrbi.« Komaj smo razvozljali te medsebojne odnose, ki pa so za Dimčevo Ano postavljeni vedno na določeno mesto.

»Ne živim slabo, vsega imam dovolj, pokojnino dobim, 83.000 dinarjev in to mi je dovolj. Ničesar ne rabim, saj vse imam. Toplo, čakam drva in še vedno gospodarju kaj postorim. Včasih je bila pokojnina majhna, dobila sem 60 tisoč dinarjev, zdaj pa mi je dovolj.«

Pokojnino dobiva po pokojnem sinu. Bil je borec Tomšičeve brigade, ki je padel na pragu svetlejših dni, 29. 4. 1945. leta in je pokopan v Vojniku. Borec Franc Dimč Le za hip se je zmračilo najlepše čelo, prepleteno z žilicami in prepojeno z znojem in dimom. Le za hip, ko je povedala o smrti svojega najstarejšega sina, ki bi bil star zdaj 53 let. Ko je to pripovedovala, se je postavila v pozicijo herojke in zrecitala je stavek, ki ga je že tolikokrat slišala in ga je za razlago svojih čustev zdaj uporabila. »Ponosna sem, da je moj sin padel za svobodo v svoji domovini.« Kot bi prisegala, kot bi dvigovala prste, kot da bi se identificirala z modelom herojke. Svečana, pristna, enkratna, je bila Ana Dimčeva.

Danes 78-letna žena, v vsakem trenutku pripravljena, da ti na vprašanje zasoli najkrepkejši odgovor, da se ji v jeklenomodrih očeh utrne iskra, ki govori o časih davnih mladih let. Rada pogleda za lepim moškim in najde ustrezno mesto zanj. Še danes živi v mislih na čase, ko je bila mlada in jih je vrтела na raznju, kolikor jih je hotela, vse najlepše fante vasi Štiri fante je rodila, spočela za njivo, na kozolcu, kadar so bile noči najlepše. S srcem si ni delala težav, prihajali so sami od sebe, rojeni v navalu krvi, ljubeznivih prigovarjanj in omehtanih želja. Brez strahu, da bi jih preživele, češ, če so se rodili, bodo še zrastle.

Lepa je bila Dimčeva Ana. Pred šestdesetimi leti si je ovila krilo okoli nog in delala na kmetih. Pardon, pri enem kmetu, Štantmanca, ne dekla. Ponosna, da so jo imeli radi in jo imajo še danes.

Spokojna je postala in zlezla vase. Krvha postavica pa še danes izdaja tisto, kar je bila, lepo dekle, ki je porajalo sinove. Prvega s 34 leti, zadnjega v zrelosti 43 let. Čakala je deklico, pa je ni bilo.

Vsakega z drugim, pa kdo bi si s tem belil glavo, le da so fantje od fare. Poročila se ni nikoli, le kdo bi jedel »prežganko tri tedne«, je dejala in se zvito, od srca nasmejala. »Ko bi vi videli moje dede,« pa nismo vedeli, ali misli fante, ki jih je zavila v krilo, ali svoje sinove.

Ze 28 let živi v hiški, ki se je spojila z gozdom in je majcena kot lastovičje gnezdo. In res ni v njej ne mize, ne stola. Le na tankih nogah kos

ISKALI BEDO, NAŠLI SREČO

V uredništvo je prišlo sporočilo za pomoč. Rečeno je bilo, naj se oglasimo v Globače pri Frankolovem. Takoj smo vzeli pot pod noge in hiteli na pomoč ženi, ki nima ne mize, ne stola, ki živi v podrti hiški.

železa, kjer si skuha kofe in krompir. Da, dvakrat smo bili tam, pa je dvakrat to jedla. Le štirimajhne lončene skledice ima. Za njo je to dovolj, ker ima tudi mucke, s katerimi skupaj je Dve sta ji sicer odveč, a kaj, ko pa sta že tu. Da kaj po greša vodo, nismo imeli občutka, pa saj teče ta koj za hiško. Da nima dimnika, smo skupaj ugotovili, ker je rekla, da ne ve, če ga ni. Le kadi, da se zelo. Oblek ne pogreša, denarja ima dovolj, a ni tako neumna, da bi ga imela pri sebi.

»Imam slino dobrega gospodarja, Milana Dobrotinška, ki ima lepo hišo in študirane otroke. Pa tudi jaz nisem kar tako imam osem razredov šole v Vojniku in nisem nikoli zaostala! Res, tega ji ni videti. «Kar pomnim, tako živim. Kot otrok, rodila sem se v Ljubecni sem od doma Oče je bil pijanec, pa smo šli. Moji pebi so zrastle na njivah največkrat pa sem zaklenila in odšla. Tako eden za drugim. Danes otrok ne pogrešam. Najstarejši je padel, drugi je umrl, Franc in Janez pa me obiščeta, pa bolj poredko. Pripeljeta svoje otroke, da vidijo, kje živim. Pa jaz jih ne rabim, nimam jim kaj dati, oni pa meni ne, pa smo bot.« Realistično, z modrostjo prepleteno pripovedovanje pa je izražalo nepopisen ponos na sinove. Materinski čut, prikrit s tančico v mladosti premajhnega kontakta z otroci, pa je ohranil, če ne drugega, materinski nagon. Ta pa je nelzbrisljiv in vcepljen tako, da se ga niti ne zaveda.

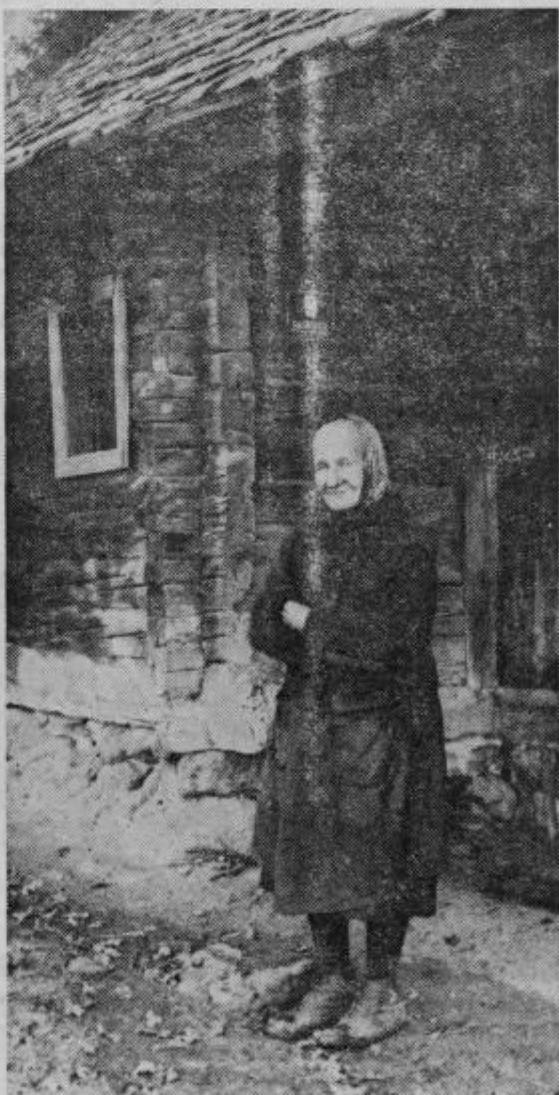
Lepa Dimčeva Ana je 20 let članica Zveze borcev in 18 let prebira TV. To je tudi edini časopis, ki ga ima in obenem povezuje s svetom. »Tako dobri so z menoj, tisti od Zveze borcev in kaj nai si delam skrbi, ko pa vem, da oni skrbе zame in me bodo tudi pokopali, če mi kaj bo.«

Zvečer ob sveči, ker druge luči ne rabi in je tudi nima. »Štrika« rokavice in nogavice. Brez očal, vsa ovita v dim, ki počasi najde prostor na svetlo skozi špranje in vrata ter naoljen papir, ki ga je namesto stekla nataknila na okna. Pred lopico si je zložila drva in jih v pravilnem kotu postavila ob steno. Sonce se je uprlo v stene potemnele bajte in pripovedovala je o časih, ko so še rogovili fantje okoli ogle. Zdaj se žarko ujamajo v njene od dima potemnele, a ne osivele iase in se sprehodijo po njeni prekaleni in ustrojeni obleki. Kljubujejo s sajami, prodrejo v njo in se v njej razširijo. Zato je lik partizanske mamice nezakonske matere, ponosne Hudobivnikove Mete, toliko svetla, da ožari s svetlobo vse tiste, ki jo obiščejo.

Ob slovesu smo ji obljubili slike, pa je udarila nazaj, češ, najlepša slika bo takrat, ko bom umrla...

Takrat bo samo delček tisočere podobe, ki jo nosi DIMČEVA ANA v sebi, vsak delček pa je biser, ki je spočet v školjki bolečine in zraste v modrosti neskončnega kozmosa, ki se mu pravi — življenje.

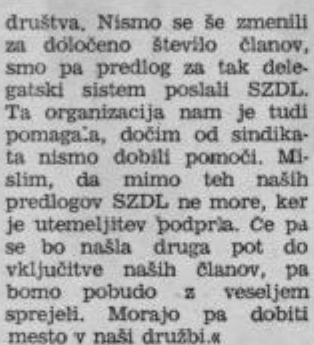
Besedilo: Zdenka Stopar
Slika: Drago Medved

Uspehov poln jubilej

osebno pristrčna je bila
njenjavi praporščakov sin-
talne zastave. Doslej jo je
a nosil borec NOV in dol-
etni član kolektiva Jože
ber, ki se je lani upokojil.
25-letnici tovarne je pre-
prapor mlajšemu v gene-
rju, ki po starostnem po-
tefju v večini in sicer svo-
sinu Mirku Vebtru.
ta jubilejni prireditelj je
leoval celjski komorni
ki zbor pod vodstvom
esorja Egora Kuneja.

te, restrukturirani imamo v vseh humanitarnih ustanovah 8600 članov, pri tem pa je zajetih samo 75 odstotkov vseh članov. Zajeti pa so vsi socialno ogroženi člani, dobro situirani pa niso naši člani, ker ne vem, zakaj nečjejo biti. In vse to omenjeno število članov ni imelo nikjer svojega predstavnika. Nikjer! Ne v skupščini, ne v svetu. Zdaj pa se nam nudi možnost, ker nam delegatski sistem to omogoča. Naši delegati bodo zastopani v krajevnih skupnostih, in sicer v tisti, kjer je sedež našega

tega bomo dobili dotacijo. Na našo posnetu je bila taka odločitev sprejeta z največjim veseljem. Sprememba finansiranja prinaša v življenje naših članov povsem nove dimenzije, kajti dosednji način je bil poniževalen, ne pa ustvarjal. Javnost bo tudi tako spoznala, da ne gre le za športno rekreacijo umsko in fizično manj razvitih članov naše družbe, ki brez tuje pomoči prej ali slej zaidejo na kriva pota in postanejo socialno breme naše družbe.

ZDENKA STOPAR

Pa vendar se marsikaj zgodi, ko nanesemo pogovor na praznik, da nam kdo zasoli: »Kaj bi s tem, prazniki so sem že sli. Obujanje spominov, kovanje načrtov, zastave in trušče to ni zame. Dovolj drugih, bolj resničnih in vsakdanjih problemov imam. Prazniki pa ... kot da bi me kdo hotel iz leta v leto prepričati, kaj naj mislim, česa naj se spominjam, pa parole, govori ...

Nekaj bi predlagala njemu in njemu podobnim: Tovariši, če ti je praznik res odveč, če te bolj zanimajo vsakdanje dela in vsakdanje skrbi, bodi letos – pa tudi prihodnja leta, če hočeš – dosleden. Zjutraj se odpravi tako kot vsak drug dan na svoje delovno mesto, opravi svojih osem ur, da se ne bi jezil doma. In če je tebi podobnih morda veliko, bomo praznike morda kar ukinili. Čeprav tega ne verjamem povsem.

Zlatica Krašovec

Ob zaključku redakcije smo prejeli naslednjo vest: včeraj dopoldne sta se smrtno ponesrečila v prometni nesreči v Kapli pri Vranskem novinar Nedeljskega dnevnika MILE SAVIČ in dramski igralec SLG Celje MARJAN DOČINAČ.

PRETEKLOST IN NAČRTI

**SREČANJE IN POMENEK Z DOSEDANJIM IN NOVIM DIREKTORJEM CELJSKE
TKANINE. LEONOM MLINARIČEM IN IVOM BRENČIČEM**

Zvest mu je bil 15 let. Takrat je prišel iz Slovenskih Konjic. »V kolektivu je vladala enotnost. Čeprav so se v pripravi akcije križala mnjenja, smo bili v delu ena sama družina. Imel sem občutek, da sem v kolektivu dobrodošel. In še nekaj, uveljavili smo samoupravo do popolnega konca. Sožitje znotraj kolektiva je bilo na višku. Delali smo solidno, dobro. Zato smo uživali velik ugled in zato ima Tkanina danes dobro

temeljnih organizacij združenega dela, podpis samoupravnega sporazuma o formiranju organizacije združenega dela. Potem so tu samoupravni organi itd. Naj povem, da smo v tem času opravili poskusni obračun poslovnih rezultatov za obe temeljni organizaciji združenega dela, za dejavnost na debelo ter za malo prodajo. Rezultati so pričakovani, toda, navzlic temu, več kot poučni za nadaljnje delo in snovanje.

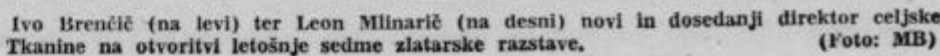

Ivo Brenčič (na levi) ter
Tkanine na otvoritvi letošnje

Kot rezultat dogovorov
med predstavniki celjske in

In za konec, ki naj ne bo formalen, ker ni. Naj bo človeški. Leonu Mlinariču še veliko zdravih let v pokoju, Ivu Brenčiču obilo uspehov pri raziskovanju lokalit.

M. Božić

Praznični pomenek s kmetom IVANOM PRESEČNIKOM

PARTIZANSKI FURMAN ANZA

Streljaj od Gornjega grada proti Novi Štifi je onstran potoka domačija. Stara hiša še stoji. Čez dvesto let kljubuje času. Za njo je velik čebelnjak, pred staro hišo nova, bolj mestna kot kmečka. Kozolec je tudi še star, pod njim stroji in vozovi. Hlev pa je nov, moderen. Spodaj mlekarice, zgoraj kokoši...

In predvsem konj. Konj ima v govejem hlevu poseben, rekel bi da časten kot. Postavljen je tako, da lahko gleda skozi okno in veselo prha, ko vidi prihajati gospodarja.

Lepa reč, da začnem s konjem in to pri hiši, kjer so mi lepo postregli in od koder tudi pred 29 leti, ko sem letal tam okoli kot šestnajstletni kurir, nisem šel praznih rok. In vendar je konj važen...

Pri Presečnikovih so bili konji vselej takoj za streho nad glavo. Od nekdanj. Nekoč, ko so imeli žago, mlin, pa ko po hostah niso hrumeli kamioni samonakladalci, je bil konj nepogrešljiv.

Dandanes imajo pri Presečnikovih enega konja. Živ vročekrvn tekmeč vsem tistim konjem, stlačenih v motorju traktorja in osebnega avtomobila. Pravijo, da bi brez konja ne šlo. To bo menda le do polovice res, druga polovica resnice pa je skrita v njihova srca. Konj je pri Presečnikovih nekaj več kot samo konj...

O ŽALOSTNIH IN VESELIH »FURAH«

»Partizani so bili pri nas prvič leta 1942, pa najbrž niso bili tapravi. Od nekdanj. s Kranjskega so bili, precej osorni in vzeli so več, kot so potrebovali. Tudi pri nas skrito zlatino moževega brata, ki je bil takrat v zaporu in je pozneje v lagru umrl. Slišali smo, da so bili tisti partizani bolj na svojo roko in da so bili kaznovani. Po tistem takšnih gošarjev nismo več srečali.«

Tako Presečnikova mama, ki se ji je neprestano metal okrog nog najmlajši Presečnikov Janez. V hiši so kar trije: ded Anza, sin Ivan in pet peti veliki Janezek.

»So bili pa drugi zato bolj fejsť fantje,« je povedal gospodar. »Prišli so štirje. Tam nekje iz Lucke strani so jo primahali čez hoste. Sredi belega dne se jim je zahotelo, da bi zapregel in jih zapeljal v Novo Štifo. In sredi belega dne sem tudi zapeljal te štiri postavne partizane po beli cesti, kamor so mi ukazali. No, saj bi to ne bilo nič čudnega, če bi takrat ne pisali leto 1943 in če bi v Gornjem Gradu ne bila močna nemška postojanka. Obdajali so me mešan občutki. Strah me je bilo, to je že res, toda njihov pogum me je pomirjal.«

Ivan Presečnik je bil takrat star 36 let. Največkrat je služil domovini v družbi s konji. S konji je vozil leta 1943 deske z domače žage v hoste pod Povolovjek, kjer so partizani gradili bolnišnico. Tja je vsa leta do konca vojne vozil tudi ranjence, pravzaprav do javke, od koder so jih bolničarji nosili peš. Včasih je vozil borce, včasih hrano, včasih municijo, včasih ranjence in kdaj pa kdaj tudi mrliča.

To so bile žalostne vožnje. Zlasti enkrat...

Ivan Presečnikh-Anza z ženo in vnučkom Janezkom

TRI »ŠTUK« NA KMEČKO HIŠO

Avgusta 1944 je bila Zgornja Savinjska dolina in z njo tudi Zadreška dolina svobodna. Šlandrovci so v Mozirju sklatili s cerkvenega stolpa tistega zadržega »vermana«, ki je streljal še potem, ko je videl, da se je nemška posadka vdala — kakor da mu je bil Hitler boter. Od tistokrat, pa vse do zime, so se Nemci upali v te kraje le še po zraku. Pa je naneslo, da se neka partizanska enota ob letu izvidniške štorckle ni dovolj maskirala. Bili so okoli domačije, ki se ji po domače reče pri Presečniku, pisali pa so se Matjaž. Tam so namreč bili partizanski krojači, kot so pri Presečnikovih v dolini bili partizanski čevljarji. Dva ali tri dni za tem, ko je tista štorckla brenčala nad Gornjim Gradom, so naenkrat priletele tri nemške štuke. Jurišni bombniki so vzeli na piko Presečnikovo domačijo in stresli svoj smrtonosni tovor. Razen gospodarja, ki je bil zdema, so bili v hiši vsi pobiti; gospodinja, dve dekleti, štirje otroci in neka partizanka, ki je bila ravno takrat pri hiši.

Tudi Matjaževe je takrat vozil Ivan Presečnik na zadnjo pot.

»KJE SE JE TAKRAT JEMALO?«

Ivan Presečnik je bil odbornik od avgusta 1944. Krajevni narodnoosvobodilni odbor so izvolili v Gornjem gradu kar prve dni osvoboditve. Dobro se spominja, da so bili v odboru še Ivan Štiglic, Jože Krajnc, župnik Šlander, Seveda jih je bilo še več,

pa tudi vsi drug za drugega vedeli niso. Kaj so delali? Vse! Zbirali so hrano za borce, za ranjence. Kadar so bili partizani v akciji kje drugje, so morali skrbeti za varnost kar sami in so zato razpredli gosto in dobro obveševalno mrežo. Veliko dela je bilo. Pri sosedu ob cesti je bila komanda mesta Gornji Grad, v Gornjem Gradu samem pa štab cone. Sem čez Menino in čez Črničev so peljale kurirske poti z Ljubljanske kotline in z Gorenjske. Včasih je bilo v dolini toliko partizanov, da je čisto zares čudno, kako in od kod se je jemalo, da so imeli vsi kaj za pod zob.

Danes Presečnikovi ni-

majo njiv. Na svoji usmerjeni kmetiji gojijo le živino. Sadijo edino krompir. Takrat med vojno pa so od osmih hektarjev obdelovalnih površin poleg že obstoječih njiv preorali še travnike. Tako so imeli žito na kakšnih petih hektarjih. Vsaj 100 škafov so ga pridelali, če ne več.

Tako je bilo v teh krajih pred devetindvajsetimi, tridesetimi leti. Gornji Grad je bil takrat središče zahodnoštajerskega območja, od koder je politični in vojaški vpliv izžareval vse tja do Sotle, do Lendave in še čez. Narodno-osvobodilni odbor je bil tu ustanovljen le kakšnih deset mesecev po tem, ko je v Jajcu 29. no-

vembra 1943 bil ustanovljen AVNOJ kot najvišji in edini zakoniti organ oblasti v Jugoslaviji.

NIČ NAM NE MANJKA, SAMO DA BO MIR...

Ivan Presečnik je bil in je ostal kmet. Prva leta po vojni je bilo težko. Nekaj časa je še bila občina v Gornjem gradu. Takrat so bili ljudje v dolini še blizu oblasti in v njej. Precej časa je poteklo, da se je Gornjegradčanom nehala dozdevati, da jih je svet pozabil. Zdaj je marsikaj drugače. Do Gornjega gradu je asfaltirana cesta. Podjetje »Smreka« daje kruh mnogim domačinom. Zadruga se je v resnici pobrigala za to, da so kmetje začeli spet verjeti, da biti kmet ne pomeni biti revež in samo garač.

»Nič nam ne manjka, samo da bo mir, da tam doli na Jutrovem ne bi skuhal prevroče juhe. Ne, vojne ne bi rad več doživel. Dve sem že dal skozi. Eno kot otrok, drugo kot zrelo mož...«

Nekdanji partizanski »furman« pomisli malo in bolj, mimogrede kot pa da bi res zameril, pove:

»Nimam priznanega vsega časa, odkar smo res sodelovali. Ko smo imeli še vse tukaj v Gornjem gradu, ni nihče mislil na to, da bi iskal potrdila. Ko je bila občina prestavljena v Mozirje, je že bilo od rok in težje. Hodil sem tudi v Celje, pa sem imel bolj šibke priče... Pa saj je vseeno. Delal sem, kolikor sem mogel in zmogel, vesel sem, da smo ostali živi, da ni bilo požgano. Brez dela tako ni mogoče živeti...«

VSİ SKUPAJ IN ŠE VSAK ZASE

V novem hlevu, ki so ga postavili potem, ko jim je prejšnji zgorel, redijo Presečnikovi 12 mlekaric, ki povprečno dajo po 4000 litrov mleka. Letos bodo oddali skupaj okoli 38.000

litrov mleka. Molkarnicam se bodo pridružile tudi štiri telčke, ki so povrgle lani. Malone vsa čreda je potomstvo najstarejše plemenice, ki je v hlevu že 12 let. Nad govejim hlevom imata mlada dva, sin Ivan z ženo 1600 kokoši nesnic v oskrbi. Kokoši so zadržne, plačano pa dobijo od jajc, ki naj bi jih vsaka kokoš na leto znesla vsaj 220. Ivan mlajši, ki z očetom skupaj gospodarja, ima šentjursko in mariborsko kmetijsko šolo. Starejši sin je pred diplomom na gradbeni fakulteti, hčerka pa je v službi kot pospeševalka kmečkega turizma pri kmetijski zadrugi. Končala je višjo gostinsko šolo v Grobljah, nekaj časa poučevala gospodinjstvo v Ljubljani, potem pa se je poročila v domačem kraju in z možem sta oba strokovnjaka v zadrugi Mozirje.

Toda tudi Presečnikova mama se ne da. Prislulnila je hčerki. V novi hiši imajo nekaj sob in še v stari zasilne, tako da poleti sprejmejo po 14 in več turistov pod streho in na hrano. Pridejo iz Zagreba, Beograda, Ljubljane, Celja. Privablja jih mir, domača hrana in najbrž tudi prijazen dom.

No, in če ima pri hiši vsak svoj donosni studeček, si je tudi Ivan starejši, ali kot mu žena in prijatelj rečejo, Anza, omislil svojega konjička. Nekoč jih je imel tudi po trideset in več panjev. Tako je pri Presečnikovih. Vsi za vse in še vsak nekaj zase.

Najbolj srečen pa je pet peti veliki Janezek. Dedek in babica ga razvajata, očka in mamica še bolj, pa strici in tete mu prinesejo sladkarij. Pa kravice ima, putke, mačorja, ki prede v pleteni košari nevidni šal za dolgo zimo. In kaj še?

In konja ima. Konja, katerega predhodniki so služili pod komando Presečnikovega Anzeja pri partizanih. J. KRASOVEC

Presečnikova domačija, po domače Keblova, pri Gornjem gradu

NEKOČ

PŠENICA DAVKU, ZELJE V USTA

Bil je meglen dan, ki ga je počasi prebadalo sonce in paralo v lepo. Tista polja tja od Štor naprej pa do Prožinske vasi so bila tako lepa! Ob njih so pokojno počivale hiše (v glavnem bele) in ob hišah njive (zdaj v jeseni prazne, kajti svoje so dale) in travniki pa potok in ob njem nekaj drevja.

In potem smo se ustavili v Vrbnem, nekaj metrov proč od glavne ceste in nekaj metrov bliže od železniške proge. Takoie, bi rekel, v sredini, kakor srce v človeku. In tako je postavljena tudi hišica Marije Flis, ženice stare 81 let. Lepa hišica je. Bela in v njej je vse čisto in pospravljeno. Pa skromno. Dve roki tisto hišico pospravljata in opravljata — to sta Marijini roki. In dve roki opravljata tiste konce zemlje od niše do železnice — to sta tudi Marijini roki. Roki iste Marije, ki pospravljata tudi hišo. Vse bi bilo normalno, samo ta ženica — Marija — je stara 81 let.

In ta Marija, ki sama pospravlja hišico in urejuje tisto zemljo (povedala je, da moraš »repin celje« sadiš pred dežjem, da ga zalije, ne pa seme »tancati« v zemljo z grabljami, kajti potem ne bo nič!), hodi še vedno trikrat na teden na celjsko tržnico. Tam ima svoj prostorček in prodaja poljsko drobnarijo. Solato (letos ima tudi radič — dober, tistega ta rdečega — ki ga letos sicer primanjkuje!), zelenjavo za juho in še nekaj malega. Resnično malega. Samo hoja na tržnico je njena edina »bolezen«. Stara že 65 let. Začela je kot mlado dekle, ko je vsako jutro vstala ob štirih, naložila na pleča koš poln poljskih drobnarij (kako so dobre!), vzela v roke »šuhe« (da jih ne bi preveč izrabila!) in jo mahnila na tri ure dolgo pot proti celjski tržnici. Bosa! Med potjo je pojedla kakšno jabolko in to je bilo vse. Potem se je vračala, s praznim košem, bosa, s praznim želodcem...

»Ata so rekli: s pšenico bomo plačali davek, s fižolom si bomo kupili »šuhe« in z zeljem si bomo polnili želodce. Da, prav tako je bilo. Točno tako.«

Doma jih je bilo veliko. Stiriindvajset jih je prišlo na svet...

»Prej, nekoč, pred mnogimi leti, smo se vsako leto rodili, zdaj pa vsako leto umiramo.«

Kakšna igra življenja!

»V I. svetovni vojni sem izgubila starše, v II. moža, letos spomladi mi je umrl zadnji brat Anton, zdaj pa sem sama.«

Sama.

»Mož in brat Stojan sta leta 1937 organizirala v šamotarni, obrat železarne Štore, »štrajke«, ker so delavci premalo zaslužili. Uspela sta, samo njima niso zvišali plače, ostalim pa. Ja, uspela sta.«

Spomin na vojne čase...

»Vedno smo bili v akciji. Pri nas, v tej hiši, kjer še zdaj stanujem, je 1942. leta dve noči spal Franc Leskošek-Luka, drugače pa je bilo glavno zbirališče pri letos umrlem bratu Antonu malo nižje.

Težko živite?

»Ne. Kruh, kos klobase in kozarec vina — dovolj je. Včasih je bilo samo zelje pa repa. To je le

Danes pa je drugače, pravi Marija Flis, ženica, stara 81 let (sicer to ni lepo, da povemo ženska leta!), stanujoča v Vrbnem pri Šentjurju, sama, 23 bratov in sestra ji je umrlo (da staršev ob tem sploh ne omenjamo), zadnji brat letos, mož pred tridesetimi leti (oba sta bila prvoborca in nosilca spomenice) in ženica, ki že 65 let hodi (včasih) ali se vozi (nekoč s kolesom, danes z avtomobilom) s košem poljskih drobnarij na celjsko tržnico. Kdo je pravzaprav Marija Flis, ta ženica v črnem, ki še vedno sama »štiha«, ki ni bila nikoli bolna (samo enkrat ji je pokojni brat pripeljal zdravnika, a ga je skoraj nagnala, vseeno pa je dobila injekcijo!), ki ni nikoli pila mleka, ki si pri najhujšem mrazu pere noge v potoku ob njeni hiši in ki še vedno kljub letom (precejšnjim) hodi trikrat na teden na celjsko tržnico. Še enkrat: kdo je ta žena enainosemdesetih let?

napredek, kajne?»

Je velik.

Zakaj ste začeli hoditi na trg? Prodajati, mislim?

»Doma smo revno živeli in nekaj je bilo treba zaslužiti, kakšen dinar. In ta pot na trg mi je prišla v kri. To je postala moja pot. Prva tržnica je bila v Celju tam pri »farni cerkvi« (Tomsčev trg), takole po 150 prodajalcev se nas je zbralo, imeli smo lesene stojnice ali pa kar koš na tleh, vse tja do Zimna smo bili razporejeni. Potem smo se »preselili« k današnji Ojstrici, nato na prostor, kjer je današnje sodišče, no, zdaj pa smo tu, ob zaporih. Petega prostora tržnice verjetno ne bom dočakala...«

65 let hoje na celjsko tržnico...

»V začetku peš, potem pa mi je mož enainštiridesetega leta kupil kolo in me naučil voziti. Potem je šlo lažje, koš na pleča, telo na kolo in v Celje. Takrat je bilo mnogo lažje, manj prometja je bilo. Danes pa... Drugi me peljejo. Trikrat na teden.«

(Kolo, tisto prvo, še vedno stoji v »šupi« in Marija ga noče prodati, kljub temu da hodijo k njej in ga hočejo kupiti!)

»To je spomin. Naj tam ostane, saj ima prostor. Veste, ja, še pred tremi dnevi sem se z njim peljala v Šentjur. Gre, gre. Nič me ni strah.«

Vreme...

»Me ni oviralo. Magari so »prikle« letele izpod neba, jaz sem bosa in s košem na rami šla proti Celju. Proti celjski tržnici.«

Ta celjska tržnica je njena »bolezen«. Ali pa njeno zdravje! Tam mora biti! Tisti dan, ko smo jo obiskali, je že imela na veliki leseni mizi pred hišo pripravljen radič! Sama ga je nabrala, sama očistila. Potem smo še paberkovali o letošnji letini in vinu (tudi natočila ga je, bilo je dobro, da si ga človek še zaželi!) in tisti zemlji, ki je tam okoli njene hišice. In tistem potoku, kjer ti roke od mraza pordečijo, ona pa si v njem umiva noge. In o možu, ki ga je imela rada in ga ima še danes, kljub temu, da je on že trideset let pod »rušev«. In o tem, da so vojne vdove zapostavljene. In...

»Tako se vam mudi. Pridite enkrat popoldne, takole v nedeljo, za nekaj ur.«

Ko smo odhajali, je stala ob robu bele hišice, oblečena v črno (žaluje za bratom, zadnjim njenim najožjim prijateljem) in kljub vsem težavam in letom je nekako vihravo, žensko bi rekli, dejala v slovo:

»Pa ženam dajte tisto, kar želijo.«

Ali zdaj vemo, kdo je Marija Flis iz Vrba doma, stara 81 let, ki je imela za moža prvoborca, ki je sama članica zveze borcev, ki se že 65 let ukvarja z drobno prodajo na celjski tržnici? Sam pravzaprav malo vem, želim ji pa samo to, da bi še dolgo živela in da bi še bolj spoznal njeno težko, vendar tako bogato življenje.

Naj še hodi po tisti rosi, ki v teh dneh daje posebno barvo njeni zemlji. Njenemu življenju. Ja, njenemu.

Tekst: TONE VRABL

SREČANJE Z BORCI SUTJESKE

SPOMIN NIKOLI NE UMRE

Človekovi spomini so kakor reka, ki teče mirno po svoji strugi, dokler je ne razburka kamen. Reka vzvalovi, razjarjena buta v bregove, nato pa spet mirno teče dalje...

Obiskala sem pet borcev, ki so se pred tridesetimi leti borili na Sutjeski za svoje življenje in spomine. Vsak od njih mi je povedal svojo zgodbo, svoje trpljenje, del svojega življenja, ki je pri vseh tako različno, pa vendar v tej različnosti podobno. Videla sem solzo na obrazu Savke Boh, gledala sem tresoče roke Vase Staroviča, občudovala optimizem Anteja Zuaniča. Zakaj spomin ne umre in tako pomaga Milanu Ljubičiču pozabiti mrtva brata? Zakaj je še toliko drobnih stvari, besed, ljudi, ki spominjo Vice Petrino na trpljenje, katerega simbol je Sutjeska?

Od teh hrabrih ljudi sem se poslavljala z zavzetostjo, da je vse to, kar so mi povedali, le delček resnice, ki se skriva še v tisoč mislih in ki danes, po tridesetih letih, lahko odseva v eni sami drobni solzi.

SPOMIN NA TITA

Vaso Starovič je bil star 19 let, ko je preživel strašne trenutke bitke na Sutjeski. Bil je borec Fočanske čete, kjer so bili zbrani skoraj vsi njegovi prijatelji, šošolci in znanci iz Foče. V njegovih očeh so se zasvetile solze, ko je pripovedoval o trpljenju, lakoti, o nepopisnih bolečinah ranjenih partizanov, ki so izmučeni in raztrgani od sovražnikovih bomb umirali na bregovih Sutjeske. Še danes ne more verjeti, da je bilo vse to nekoč resničnost, da ni to samo mora, ki jo je treba odgnati in iztrgati iz sebe.

»Trenutki, ki smo jih preživel na Sutjeski, so nepopisni in nepozabni. Vendar nismo klonili. V nas se je nabiralo trpljenje, sovraštvo in nepopisna vera v življenje in zmago, kar nam je dajalo nadnaravno moč in borbenost. Bili smo skorejci in komunisti in smo trdno verjeli v svobodo. Morali smo verjeti, da smo lahko premagovali bolečine, utrujenost in lakoto, ki nam je grizla telo. In verjeli smo v Tita. Spominjam se dne po preboju na Sutjeski. Bilo je zgodaj zjutraj, ko je mimo naše brigade prišla kolona Vrhovnega štaba. Pogled na Tita, na njegov nasmejan in razumevajoč obraz, nam je dal novih moči in ponovno vero v življenje. Vedeli smo, da bomo zmagali.«

Ko sem Vaso Staroviča povprašala še v filmu Sutjeska, je dejal: »Film je le del resnice, ki leži v bregovih Sutjeske. Vsak kamen, vsako drevo pa bi lahko povedalo svojo zgodbo o trpljenju in smrti borcev na Sutjeski.«

BILI SMO KOT ŽELEZO

»Bili smo kot železo,« je dejal Vice Petrina, »trdi in neobčutljivi. Nismo klonili niti pred dežjem, snegom, bombami in smrtjo, ki je neusmiljeno kosila tovariše. Pogled na ranjene partizane, ki so nas prosili, naj jih s kroglo rešimo grozovitega trpljenja, nam je dajal novih moči. Nikoli ne bom mogel pozabiti ranjencev na Sutjeski, ki so se z zadnjimi močmi premikali v svobodo. Nihče ne more opisati me-

letarski brigadi in ko je imel še »švabskega« konja. Povedal mi je celo anekdoto na njegov račun. Toda Vice Petrina se ni smejal. Zdelo se mi je, da bi rad skrčil čustva, ki so vrela iz njega. Žal mi je bilo, da sem ga ranila s svojimi vprašanji in oživila spomine, ki jih skriva v sebi.

RANJENA NA SUTJESKI

Iz Savke Boh so kakor studenec privreli spomini. »Na Sutjesko sem prišla kot ranjenec. Bila sem

nam je jemala še ostanke moči. Kruha nismo videli po več mesecev, jedli smo gomolje trave, ki je rasla na gorah okrog Sutjeske. Ko smo zaslišali zloglasno hrumenje letal, smo vedeli, da bo spet neusmiljeno kosila smrt ranjene tovariše in bili smo ne-močni, da bi jim lahko pomagali. Gledali smo v nebo in računali: če bomba pada navpično name, bom preživel, če pada poševno, bom mrtva. Danes, ko se spominjam na tiste dni, se sprašujem, kako smo lahko vse to prenesli. Toda bili smo mladi, jaz sem imela takrat samo 16 let in edino, kar smo ve-

GLEDAL BI UMIRATI

Milan Ljubičič je doma iz vasi Ogljaj. Leta 1942 je prišel v Banjinski odred, nato pa v sedmo divizijo. »Ko smo se znašli v obroču pete sovražnikove ofenzive, smo bili v enotah, ki so ščitile ranjence. Po hudih borbah smo se prebili čez Sutjesko, od tod pa na Zelengoro.

Bitka na Sutjeski me je zelo prizadela. Še danes v mislih jasno vidim ranjene tovariše, tifusarje, ljudi, ki niso mogli hoditi... Sam sem bil eden tistih, ki so kljub rani lahko hodili in se borili za težje ranjene tovariše. Ko sem se po vojni večkrat vračal na Sutjesko, nisem mogel verjeti, da smo hodili in se borili po globokem snegu, bosi, lačni in vendar preživeli. Ko gledam te hribe, se čudim, kje smo jemali moč, da smo premagali te strmine in sovražnika.

Ker sem bil v spremstvu ranjencev in Vrhovnega štaba, sem se večkrat srečal s Titom. On je bil tisti, ki nam je vlival pogum in zaupanje v lastne moči. Ko smo se po bitki na Sutjeski v Bosni poslavljali od Vrhovnega štaba in Tita, je z nami zaplesal kolo...

Milan Ljubičič ni gledal filma o bitki na Sutjeski. Ni zmogel toliko moči, da bi še enkrat doživel tisto, kar je pred tridesetimi leti preživel na Sutjeski. »Če bi gledal film, bi se

Save Kovačevića, ko se je bojeval na Sutjeski. Ko mi je govoril o svojih spominih, so mu oči ponosno žarele, kot bi mi hotel znova zatrditi, da je eden od tistih, ki so s krvjo pisali zgodovino Sutjeske. Pri povedoval mi je o težkih bojih, o ranjenih tovariših, zraven pa mi je povedal tudi kako veselo. Naj bolj svetel spomin pa je še vedno Sava Kovačević.

»Motilo me je, ker v filmu ni nosil šubare z veliko petokrako zvezdo, kot takrat, ko smo bili na Sutjeski. Spominjam se, kako gromko je donel njegov glas, ko je poveljeval svojim borcem. Vsi smo ga imeli radi zaradi njegovega tovarštva in junaštva. Bil nam je vzor kot borec in človek. Vedno znova se spominim, kako globoko je čutil z ranjenci, jim vlival upanje in moč v ranjeno telo. Tudi drugih spominov je veliko. Le kako naj pozabim tovariša, ki je obležal mrtev ob meni? Kako naj pozabim lakoto, mrz, bombe, ki so kakor dež padale na nas? Kako naj pozabim trenutke, ko sem že gledal smrti v oči, preprčan, da ne bom preživel? To je nemogoče! Vendar skušam hude spomine pomakniti v ozadje. Dal matinec sem in mi smo pač taki, da radi žalostne stvari spremenimo v šalo. Zato tudi velikokrat zamolčim žalostno plat zgodbe in povem raje tisto bolj veselo, saj tako

Vaso Starovič

Milan Ljubičič

Savka Boh

Vice Petrina

Ante Zuanič

secev lakote in utrujenosti, krvi, ki jo je odnašala Sutjeska in pogleda na umirajočega tovariša. Zato nisem bil razočaran, ko sem gledal film Sutjeska. Več kot to, kar je prikazal, skoraj ne more prikazati.

Izraz na obrazu Vice Petrina je pričal, da še danes bojuje boj s spomini na dolge dni trpljenja. Verna priča spominom so še slike. Spomin na dni, ko se je boril na Sutjeski, ko je bil v prvi pro-

bolničarka v drugi proletarski brigadi, in ko smo se prebijali na Crni vrh pri Foči, sem bila ranjena. Ko smo prišli iz Črne gore na breg Sutjeske, smo videli, da so na drugi strani Nemci. Nepopisno je trpljenje, ki smo ga tedaj prestajali na Sutjeski. Kolone in kolone ranjenih, ki jim niti zdravniki niso mogli pomagati zaradi pomanjkanja kirurških instrumentov, deroča Sutjeska, ki je goljala ranjene tovariše, lakota, ki

deli, je bilo to, da moramo zmagati.

Gledala sem film, ki so ga posneli o bitki na Sutjeski. Mi, ki smo preživeli to bitko, vemo, da je to le trenutek resnice o tem krvavem boju in da je nemogoče povedati vse, kar smo doživljali v tistih dneh. Predvsem pa sem pogrešala več prizorov z ranjenci, med katerimi sem bila tudi sama. Vem pa, da se pekel, skozi katerega smo šli, ne more opisati.

ves čas zavedal, da ponovno gledam svoje tovariše, ki umirajo zaradi strelcev in boleznih. Videl bi, kako umirata moja brata, čeprav še danes ne vem, kje ob Sutjeski sta pokopana.

BRATA ... SAVINA ŠUBARA

Ante Zuanič je bil v diviziji legendarnega heroja

razvedrim predvsem sebe. Nočem živeti s spomini na Sutjesko, čeprav včasih moram. Moreče trenutke pozabim, dokler me nekaj spet ne spomni, da sem bil tudi jaz na bregovih Sutjeske, na bregovih reke, ki je grob mojih tovarišev.

TEKST: DAMJANA STAMEJCIC

FOTO: BRANKO STAMEJCIC

Naš praznični razgovor z RAFKOM MLAKARJEM

Z RACUNALNIKI RAČUNAMO

Pravzaprav sem dolgo razmišljal, koga naj povabim za sobesednika, ko bo treba za praznik spregovoriti o nekaterih naših dosežkih v gospodarskem razvoju in seveda tudi ovirah, težavah in problemih. Odločitev, da bo razgovor z nekom iz polzelskega GARANTA, je bila hitro osvojena. Kajti to je kolektiv, ki je v zadnjih letih izredno veliko dosegel. Toda koga znotraj podjetja? Veliko sem se namudoval s tem, kako rešiti ta problem. Pomagala mi je tajnica direktorja, ki mi je na mojo prošnjo, naj mi povabi na razgovor kakšnega ekonomista, poklicala RAFKA MLAKARJA, gozdarskega inženirja in izrednega študenta na VEKŠ.

Boljšega sogovornika o temi, ki smo jo izbrskali, bi težko našel, zato sklenimo tale uvod in preidimo k razgovoru samem. Takole je stekel.

NOVI TEDNIK: Pa začniva najprej pri vašem kolektivu, da bo kasneje beseda lažje tekla o drugih stvareh. Kako vi osebno ocenjujete trenutni položaj, gospodarski seveda, v vašem podjetju, v GARANTU torej?

RAFKO MLAKAR: V devetih mesecih smo sicer dosegli dokaj lepe rezultate, vendar so pod tistimi, ki smo jih pričakovali. Predvsem se mi zdi pomembno, da smo letos uspeli realizirati celotno investicijo, torej novo proizvodno halo. To nam je omogočilo, da smo se z večjo kvaliteto le uspeli obdržati na vse bolj zahtevnem tržišču ter s tem tudi dosegli rezultate, ki jih izkazuje devetmesečno poslovanje.

NOVI TEDNIK: Za mnoge gospodarske organizacije je namrečno, da so v tem letu pričela povečanja porabljenih sredstev, oziroma narastili stroški proizvodnje, in padla akumulativnost. Kako je na primer to pri vas?

RAFKO MLAKAR: Celotni dohodek je pod načrtovanim, akumulativnost pa je padla tudi pri nas. Zanimivo je, da smo po enem kritériju ugotovili, da nam je v tem obdobju produktivnost padla. Vendar smo ob upoštevanju nekaterih drugih ugotovili, da je le porastla, in sicer za 4,6 odstotka, čeprav ugotavljamo, da se je ekonomičnost zmanjšala. Nizka ekonomičnost pa je med drugim tudi zaradi tega, ker opravljamo zelo pospešen odpis amortizacije, da le nad predpisanimi stopnjami. Če hočemo oblikovati tak dohodek, ki bo omogočal normalen štart v prihodnje leto, potem moramo v teh zadnjih mesecih krepko stisniti.

NOVI TEDNIK: V kakšnem smislu?

RADO MLAKAR: To praktično že delamo dva meseca. Gre predvsem za dvig proizvodnje. Predvsem smo razširili tržišče, kajti ugotavljali smo, da so se nam zaloge gotovih izdelkov napram stanju v lanskem letu močno povečale, čeprav tega ne smemo jemati kritično. Lani praktično sploh nismo imeli nikakršnih zalog. Mesečno realizacija tretjino, povečali proizvodnjo in skupno dosegli dobre rezultate, tako da bomo letni plan izpolnili.

NOVI TEDNIK: Poskušajte izdvojiti po vašem mnenju

trenutni najhujši problem, ki tare vaš kolektiv. Kako bi ga rešili vi, če bi seveda za to imeli možnost?

RAFKO MLAKAR: Problemov je seveda več. Le kje jih nimajo. Vendar se mi zdi, da je trenutno najhujši v pomanjkanju reprodukcijskega materiala. V zvezi s tem je problem dvojen. Na eni strani gre za oskrbo z repromaterialom, na drugi strani pa je problem njegove cene. Rešitev je vsekakor v tesnejšem sodelovanju s proizvajalci. Mi imamo z njimi seveda ustrezne pogodbe. Toda problem je v tem, ker takšnih partnerjev na našem območju jo smo v tem času dvignili praktično ni, kajti mi v glavnem potrebujemo lesniti, ki smo ga prej uvažali iz Avstrije. Sedaj ga kupujemo v Bosni, Ilirski Bistrica pa je šla v lastno, naši podobno proizvodnjo.

NOVI TEDNIK: Kakšne so možnosti prehoda na iverice in s tem na tesnejše sodelovanje z GLIN Nazarje?

RAFKO MLAKAR: Z njimi se resno pogovarjamo. Zelim, da bi prišlo do tesnejšega sodelovanja na podlagi katerega bi se mi preusmerili

na njihove iverice, ki pa so zelo kvalitetne. Seveda imamo ob tem še drug, izredno velik problem, to je površinska obdelava. Zato smo tudi uvedli tako pospešeno amortizacijo, ker smo predvideli za drugo leto izgradnjo nove linije. Gre za milijardo, staro seveda, na uvoz opreme iz Nemčije in za kompleksno rešitev površinske obdelave sploh, s tem pa tudi prehoda na iverice.

NOVI TEDNIK: Kaj delate na vašem delovnem mestu?

RAFKO MLAKAR: Moja glavna skrb je posvečena uva-

vanju informatike v podjetju, ki naj bi služila glavnemu cilju. To je, da bi lahko ukrepali pravočasno in z določenim učinkom. V tem letu tesno sodelujem z Zavodom za produktivnost, ki dela pri nas.

NOVI TEDNIK: Pa menda ne mislite sami kupovati dragih računalniških naprav?

RAFKO MLAKAR: Ne, to pa sploh ne. Doslej smo sodelovali s Kombinatom iz Zaleca, kjer smo obdelovali določene podatke. Vendar je naš cilj tehnologija, reševanje njenih problemov. Povezati se nameravamo z našo sosedo Tovarno nogavic, ki bo nabavila sistem in tu se bomo priključili tudi mi. Možno pa je, da sodeluje tudi SIP iz Šempetra.

NOVI TEDNIK: Kako gledate na računalništvo, na njegovo razdrobljenost na celjskem območju in podobno?

RAFKO MLAKAR: Najprej mislim, da smo se na tem področju preveč zagnali, predvsem pa je bilo pri tem preveliko načrtovanih in znotrajni mišljenj, da bomo z računalniki v podjetju rešili vse probleme. Najlažje je računalnik kupiti, če imaš denar. Druga pa je, kako to koristimo. Mislim, da so ti, kar jih imamo na našem območju, korišteni v take namene, za kar jih koristiti sploh ne bi smeli. Poenostavljeno povedano, mi z njimi računamo, namesto da bi z njimi usmerjali in krmarili proizvodnjo, oziroma poslovanje na splošno.

NOVI TEDNIK: Pa stopiva še malo zunaj podjetja. Kako

vi ocenjujete dosežke v razvoju gospodarstva žalske občine?

RAFKO MLAKAR: Mislim, da je dosednji razvoj zelo pozitiven. Intenziviranje industrije mora biti tudi zasluga občinske politike kot take, pa ne navsezadnje tudi udeležbe Zavoda za produktivnost dela iz Ljubljane. Do tega verjetno ne bi prišlo, če se za to ne bi izrazilo zavzel občinski oddelek za gospodarstvo. Recimo, poglejte Keramično industrijo. Kakšen napredek, čisto gotovo, da tudi po zaslugi omenjenega zavoda. Studiozno delo je pač studiozno in brez tega ne gre več. Improvizacij tržišče ne priznava dolgo.

NOVI TEDNIK: Kako na primer ocenjujete delovanje takolimenovanega drugega paketa stabilizacijskih ukrepov?

RAFKO MLAKAR: Mislim, da je bil s tem storjen pomemben ukrep, saj je bil na primer pri nas saldo odprtih postavk izredno visok, danes pa z likvidnostjo praktično nimamo problemov. S temi ukrepi smo zgrabili bika za roge, kot bi se reklo po domače.

NOVI TEDNIK: Marsikaj bi vas pravzaprav rad še vprašal, pa ni možno, ker bo zmanjkalo prostora. Zato dovolite še čisto kratko vprašanje: ste član Zveze komunistov?

RAFKO MLAKAR: Sem. In če ne bi bil?

NOVI TEDNIK: Potem bi predlagal, da čimprej postanete.

Razgovor pripravil: BERNI STRMCNIK

LJUBEČNA - NOVA POT

RAZGOVOR Z DIREKTORJEM OPEKARN LJUBEČNA JANEZOM LENASIJEM

ELKOV 25-LET

Pol leta je, odkar je stopil na čelo kolektiva opekarn Ljubečna. Vsekakor prekrat čas za popolno oceno dela. Sicer pa razgovor z Janezom Lenasijem ni imel namena. Bolj kot to smo hoteli ugotoviti sedanjí utrip v kolektivu in njegove razvojne vidike. Vsemu temu je dal novi direktor svojstven pečat. In tako se začne njegova pot v novi delovni sredini, ki velja za obeta. Prav gotovo tudi zato, ker je znotraj kolektiva prevladujal odkrito besedo razprave. Zlasti sedaj, ko se je treba spoprijeti s težavami, z našim vidiz težkimi nalogami. Toda, tu je človek, ki jih lahko premaga, če jih pozna in ima pred seboj jasno perspektivo. To pa proizvajalci opeke v okviru opekarn Ljubečna imajo.

»Periodični obračun za devet mesecev letos je pokazal, da smo v primerjavi z lanskim letom povečali fizični obseg proizvodnje za 22 odstotkov. Sorazmerno s tem je porasla realizacija in prav tako osebni dohodki. Le-ti so se povprečno 1.837 din lani povečali na 2.259 din letos. Kljub porastu stroškov se je povečala akumulativnost podjetja. Po poravnavi obveznosti banki 700 starih milijonov (na račun kreditov), bo predvidoma ob koncu leta ostalo 10 starih milijonov nerazporejenih sredstev. Skratka, s poslovanjem smo zadovoljni, tudi nas močno skrbiti po potrebe nekaterih materialov.«

»Kako daleč ste z uresničevanjem ustavnih dopolnil?«

»Vse daljših razpravah in te-
žili, da ostanemo do nadalj-

nega enotna organizacija združenega dela. Menim pa, da bomo imeli že v drugi polovici prihodnjega leta vse pogoje, da bomo imeli dve ali tri temeljne organizacije združenega dela. Pri tem gre seveda za poprejšnjo rešitev nekaterih osnovnih problemov zlasti dveh obratov, ki trenutno še nista konsolidirana pa bosta imela prihodnje leto vse pogoje za normalno delo. Gre za Bukovčak, ki je v rekonstrukciji, ter za nov obrat, v katerega se bodo preselili delavci iz celjske opekarn.«

»Kakšni so torej vidiki obrata na Hudinji?«

»Lepi. Gre za izboljšanje dela in za preselitev celotnega obrata na Ljubečno, kjer bi nadaljevali s proizvodnjo klinkerja. Tako bomo zagotovili kontinuiteto proizvodnje tega iskanega izdelka. Povedati je treba, da smo v Jugoslaviji edini proizvajalec klinker zidaka in klinker tlakovca. Razen tega si kolektiv s Hudinje tudi zaradi nizkih osebnih dohodkov, ki jih ima zdaj, zaradi velikega samozdravljanja in minulega dela zasluži, da bodo sodobno tovarno in s tem boljši kos kruha in perspektivni obstoj.«

»Kako je s trenutno proizvodnjo in prodajo?«

»Vse se giblje v okviru predvidevanj oziroma v novem obratu veliko bolje. Tudi težav pri prodaji nimamo. Zato pa zaskrbljeni gledamo v prihodnje leto. Moderna tehnologija gradnje družbenih stanovanj namreč prehaja na liti beton. Na drugi strani pa močno pada kupna moč in

Janez Lenasi, direktor opekarn Ljubečna

dividualnih graditeljev stanovanj. Zato se sprašujemo, kako bomo prodajali klasično opeko v naslednjih letih. Išcemo odgovor in rešitev. Dejno smo vse to našli v proizvodnji gradnje družbenih elementov.«

»Zakaj ste se odločili za poslovno tehnično sodelovanje z

opekarnami severo-vzhodne Slovenije?«

»Osnovni cilji te integracije v smislu poslovno tehničnega sodelovanja so v specializaciji, v skupnih vlaganji na področja, ki so rentabilna, v skupnem nastopu na tržišču, v koncentraciji intelektualnih sil vseh dvanajstih opekarn

na tem območju, v skupnem planiranju. Zaostanek, ki je očiten v opekarstvu, je treba prekiniti. Moramo se približati novim gradbenim zahtevam in osvojiti višje oblike gradbenih elementov. In končno, vsi skupaj bomo dovolj močni tudi v zveznem merilu. Naš nastop bo enoten. Za njim bo dvanajst kolektivov.«

»Kje je v vsem tem perspektiva vašega kolektiva?«

»Osnovna naloga je, da uresničimo zastavljeno investicijo za proizvodnjo klinker zidaka in klinker tlakovca. V novi obrat se bodo preselili delavci s Hudinje. Gre torej za nadaljevanje proizvodnje v novih, boljših pogojih. Razen tega pravkar končujemo gradnjo hale, kjer bomo proizvajali uteži za Gorenje. Ta velenjski kolektiv je naš največji poslovni partner. Poleg tega proizvajamo za potrebe Gorenja še nekatere druge izdelke. To sodelovanje je koristno in si ga samo želimo.

Poleg omenjenega obrata za proizvodnjo klinkerja smo v petek, 23. t. m. podpisali s trgovskim podjetjem »Ilirija« v Ilirski Bistrici pogodbo o skupnem vlaganju. Začeli bomo namreč z proizvodnjo predpripravljenih stropov in stropnih nosilcev. Ko bomo uresničili to investicijo, bomo imeli okoli 20 odstotkov naše proizvodnje prodane že vnaprej in to tiste, ki si vse bolj utirajo pot v moderno gradnjo. Ta obrat zna biti tudi zamelek bodoče industrije gradbenega materiala.«

Kolektiv opekarn Ljubečna gre torej naprej. Išče in osvaja svoja in nova pota.

M. BOZIC

V soboto je praznoval 25 let obstoja tudi kolektiv »ELKOV« iz Laškega, ki kot obrat združenega podjetja »Dravske elektrarne« leta 1948, prav na začetku bitke za elektrifikacijo domovine, takrat ko je v Laškem bila zgrajena do takrat največja transformatorska postaja v državi. Sedanjí »Elkov« je bil v začetku skromna ključavničarska delavnica z nekaj delavci, danes pa je v tem prizadevnem kolektivu zaposlenih v povprečju okoli 80 delavcev.

Da ne bi okolišali o tem, kaj kolektiv dela, kaj je ustvaril. Samo nekaj primerov ilustrira njihovo dejavnost: Daljnovidni ko so Črni kal—Koler, Selce—Podlog, Kranj—Naklo, Črnuče—Toplarna, Kleče—Vič, Cirkovci—Srednja Drava, Cirkovci—Kidričevo, Pekre—Tezno—Melje, Selce—Store, Ožbolt—Vuhred in Selce—Cret. Poleg tega je njihovo delo 13 transformatorskih postaj s 110 kilovati in 4.220 kilovatih transformatorskih razdelilnih postaj tipa Podlog.

V kolektivu je precej delavcev, ki so v podjetju od začetka. Bili so deležni simboličnih darih in pismenih priznanj. Na slovesnosti, posvečena je bila tudi dnevu republike, so podelili pokale najboljšim na tekmovanju streliških ekip, ki so minulo soboto tekmovali v Laškem v počastitev 25. letnice »ELKOV«.

Razgovor o šolstvu

ŠOLA JE ŠE PODATKARSKA

Na pobudo predstavnikov šolstva smo ob dnevu in zboru prosvetnih delavcev celjske občine, o tem poročamo na drugi strani, pripravili v uredništvu NT in RC mini razgovor o sedanjem stanju v osnovnem in srednjem šolstvu občine Celje. V razgovoru so sodelovali Vojko Simončič, direktor temeljne izobraževalne skupnosti Celje, Drago Loibner, pomočnik ravnatelja ekonomskega šolskega centra Celje, Jaka Majcen, ravnatelj osnovne šole I. celjske čete, Ivan Grobelnik, ravnatelj gimnazije. Podoba celjskega šolstva seveda ne bi bila popolna, če ne bomo v eni prihodnjih števil NT predstavili iskanja v razvoju višjega šolstva v Celju in na območju. Vendar pa je naš razgovor vseeno odvil nekaj niti, ki zaslužijo širšo odmevnost.

V razgovoru sta s strani redakcije NT in RC sodelovala Jože Volfand in Zlata Krašovec, ki je pripravila neavtorizirani zapis za objavo.

JOŽE VOLFAND: Kako bi označili razmere na področju vzgoje in izobraževanja v celjski regiji. Kakšne so možnosti in potrebe razvoja na tem področju?

DRAGO LOIBNER: Med problemi, s katerimi se srečujemo na področju šolstva, bi rad v prvi vrsti opozoril na problem pomanjkanja prostorov. Pri tem namreč večkrat prihaja do absurde situacije, ko zaradi premajhnih prostorskih zmogljivosti omejujemo vpis, po drugi strani pa naše srednje šole ne usposobijo dovolj absolventov za večje potrebe gospodarstva. Če omenim le, da se je v celjskih srednjih šolah v zadnjih petih letih število dijakov povečalo za pet tisoč, nismo pa v tem času dobili nobene nove šole, potem lahko razumemo, da so sedanje kapacitete prezasedene. Problem skušamo reševati z dvoizmenskim poukom. Najhujši je v tem trenutku položaj srednje tehniške šole, kjer je od novogradnje odvisen celo sam obstoj šole. Pričakujemo pa lahko, da se bo kmalu pojavil podoben problem za srednjo zdravstveno šolo. Pa tudi na ostalih šolah je prostorska stiska nemajhna ovira za nemoteno delo. Res

je, da je vsaj v opremljenosti obstoječih kapacitet dosežen napredek, saj so ponekod že lahko prešli na kabinetni pouk.

IVAN GROBELNIK: Morda ne tako akuten, vendar nič manj pomemben je problem kadrovanja. Položaj je tak verjetno predvsem zaradi premajhne družbene skrbi za kadre, zaposlene v prosveti. Na razpise dobivamo malo prijav, tako da pogosto lahko zagotovimo samo ustrezno strokovno usposobljenost, nimamo pa izbire glede na moralno politično karakteristiko prijavljenega. Tako so sprejeti učitelji zelo različno usmerjeni, od liberalnih do klerikalnih.

JOŽE VOLFAND: Kako bi ocenili položaj delavca v prosveti z različnih stališč — materialnega, družbenega, samoupravnega in kako se ta položaj v zadnjem času spreminja?

VOJKO SIMONČIČ: Vsaj v osnovnem šolstvu je kadrovska vprašanja zadovoljivo rešena. Izobraževanje učiteljev, ki poučujejo na predmetni stopnji, poteka dobro. K urejenim razmeram v marsičem pripomore dobra študentska politika. Še vedno pa je pre-

cej težav s stanovanji, ki jih za naše ljudi ni dobiti.

S stališča materialnega položaja pa so bili delavci prosvetne stroke prizadeti, dokler je veljal predpis o zamrznitvi osebnih dohodkov. Vendar se je v drugi polovici leta položaj izboljšal v skladu s samoupravnim sporazumom. Toda razmere še vedno niso povsem urejene, kajti za področje šolstva je bil šele pred dnevi sprejet sporazum, ki bi izenačeval prosveto z drugimi družbenimi dejavnostmi. Prihodnje leto bomo predvideno dosegli 15 odstotno povečanje osebnih dohodkov. Zadovoljni pa moramo biti z izvajanjem referendumskega programa.

IVAN GROBELNIK: Menim, da je vpliv prosvetnih delavcev na področju samoupravljanja premajhen. Pri osebnih dohodkih je problem v tem, da smo vezani pri delitvi na merila, na podlagi katerih sredstva dobivamo. Tako lahko ustrezno nagradimo samo pedagoške ure, nimamo pa sredstev za financiranje mentorstva pri svobodnih aktivnostih, saj je za ta namen določeno le 2 odstotka sredstev. Na gimnaziji so svobodne aktivnosti tako vsebinsko kot številčno iz-

redno razgibane. Denar za te namene pa je dodeljen v enaki meri vsem. Tako ne moremo deliti stimulativnega učinka.

JOŽE VOLFAND: Kaj bi bilo potrebno storiti, da bi dosegli resnično angažirano vzgojo in izobraževanje, ki bi ji bil končni cilj formiranje mladih v aktivnega človeka — samoupravljalca? Menite, da skupaj z ZK storite dovolj, da bi zagotovili idejnost pouka?

DRAGO LOIBNER: Na področju idejno politične vzgoje smo že dosegli določene uspehe. ZK se zavzema za sistematično vnašanje elementov marksistične znanosti v izobraževalni proces. Res pa je, da v nekaj mesecih ni mogoče odpraviti pomanjkljivosti, ki so se kopičile dvajset let. Družbeno politične organizacije pa v samoupravnem življenju šol dobivajo vse pomembnejšo vlogo.

Treba je seveda premisliti, kje naj se obravnavanje aktualnih problemov izvaja. Najbrž nudijo največ možnosti za to mladinske ure — bodisi skupne za vso šolo, bodisi razredne. Vzgojni pomen pa mora seveda imeti tudi vsaka učna ura. Pri slehernem predmetu je dijakom namreč mogoče privzgjati delovne navade, socialno obnašanje in osnovno socialistično moralo. Vendar pri učiteljih pogosto opazimo, da imajo občutek visoke odgovornosti za strokovno delo. Ne čutijo pa dovolj odgovornosti, če v učnovzgojnem procesu niso dovolj vzgojni, idejni, angažirani.

IVAN GROBELNIK: Srednja šola je še vedno preveč pozitivistična. Pozornost dijakov usmerja na množico podatkov, namesto da bi jih naučila pravilno izpeljati in razumeti problem. Zato bi bilo potrebno ustanoviti posebne strokovne aktivne, kjer bi se dogovarjali o podrobnih učnih načrtih. Osnovne šole so to večinoma že storile, srednje pa ne. Za srednje šole potrebujemo nadrobne učne načrte in še boljše učbenike. Učitelj noče dosledno izpolnjevati predpisane učne programe.

JAKA MAJZEN: V zadnjem času lahko opazimo v osnovnih šolah očiten idejni premik pri družboslovnih predmetih. Pri tem imam v mislih idejno usposabljanje učnega zbora. V osnovni šoli je to zlasti pomembno, saj otroci prav v tej starostni dobi

čutijo izreden interes za dogajanje v svetu, ki jih obkroža. Hkrati je to doba, ko imajo prosvetni delavci v očeh otroka največjo avtoriteto in s tem tudi možnost najširšega vpliva. Seveda pa obstaja nevarnost, da se otrok v šoli srečuje z bistveno drugačnimi pogledi na dogajanja kot doma, kar ima za nujno posledico razdvojenosti otroka. V takšni situaciji morajo biti prosvetni delavci dovolj sposobni in močni.

Idejnost pouka je vsekakor potrebna. Nujno pa je tudi, da bi zajemala ves izobraževalni proces. Kontinuiteta je po prehodu iz osnovne šole na srednjo morda še zadovoljiva, medtem ko se ob prehodu na strokovne šole največkrat pretrga. Prolem je univerza.

VOJKO SIMONČIČ: Strinjam se, da je kontinuiranost procesa vzgoje in izobraževanja izredno pomembna. Za vzgojno-izobraževalne zavode in osnovne šole menim, da bodo naloge dovolj usklajeno izpolnjevali. Idejna in socialna vzgoja se lahko najbolje odvija prav v okviru svobodnih aktivnosti, zato bi bilo prav, če bi te aktivnosti tudi ustrezno stimulirali. Ugotavljam pa, da še najmanj stori na področju idejnega usposabljanja univerza, zategadelj tudi ne moremo pričakovati, da bi od tam prihajali ustrezno izobraženi kadri, ki bi se uspešno vključili v idejno vzgojo na osnovnih in srednjih šolah. Pomanjkljivosti se kažejo tudi pri informiranju prosvetnih delavcev o aktualnih problemih.

JOŽE VOLFAND: Kako potekajo ustavne spremembe v srednjem šolstvu v skladu s smernicami, ki jih prinaša nova ustava? Kako je s povezovanjem šolstva in gospodarstva? Bomo v celjski regiji ustanovili izobraževalno skupnost za srednje šole?

DRAGO LOIBNER: Nov položaj srednjega šolstva nedvomno izhaja iz določil ustave, ki določa svobodno mejnajo dela. To pomeni, da prosveta prodaja usluge gospodarstvu. To za nas ni alternativa, ampak ustavno določena pot. Seveda moramo ločevati med šolami, ki jih lahko neposredno vključimo v dogovore z gospodarstvom. Med njimi so zlasti poklicne šole, ki izobražujejo kadre za določene profile gospodarske dejavnosti. Bolj zapleten pa je primer tistih šol (na primer ekonomske), ki usposabljujejo kadre za najrazličnejša področja dejavnosti.

IVAN GROBELNIK: V ustanavljanju izobraževalne skupnosti za srednje šole kasnim, ker dejansko osnutek statuta še ni v javni razpravi. Vendar bo potrebno s tem pohiteti, kajti z močnejšo povezavo z gospodarstvom regije se nam bodo odprle širše možnosti delovanja v regiji.

DRAGO LOIBNER: V naši regiji je število občin veliko in z vsemi se bo potrebno sporazumeti, kje bomo razvijali šole za izobraževanje določenih profilov, zato da ne bi prišlo do dupliranja in disperzije sredstev. Možna rešitev je v formiranju komisije pri svetu osmih občin, katerim bi bili zastopani predstavniki vseh občin v regiji. Ta komisija bi reševala vprašanja šolstva v regiji. Menim, da odločanja o teh zadevah ne bi bilo smotno prepuščati republikli, ker so naši problemi specifični in bi jih bilo treba pospešeno reševati. Seveda ne pomeni, da naj bi reševanje potekalo na republikanskih forumov, saj se v celoti zavedamo pomena, ki ga ima solidarnost v izobraževalnem sistemu za celotno republiko.

ZLATA KRAŠOVEC

MLADI OB PRAZNIKU

JURE PISKUR, učenec 7. a razreda na II. osnovni šoli v Celju: »Zame je 29. november važen dan, saj je bila ta dan ustanovljena nova Jugoslavija. Ta dan sprejememo v naši pionirski organizaciji cicibane med pionirje. Zato pripravimo tudi majhen kulturni spored. Letos smo pripravili nekaj glasbenih točk in recitacij, male cicibane pa smo naučili slavnostno prisego ob vstopu v pionirsko organizacijo.

VANJA SAMEC, učenka 7. a razreda na II. osnovni šoli v Celju: »29. november je naš, pionirski dan. V Jugoslaviji pa pomeni ta dan rojstni datum naše Jugoslavije, ki se je rodila ob drugem zasedanju AVNOJ-a.

ZVONE LESKOVSEK, študent 2. letnika pedagoške akademije: »Ob prazniku bi dejal, da imamo pri nas dobre idejne koncepte, po katerih naj bi se razvijala naša družba. Želim, da bi se vsi ljudje ravnali po teh konceptih in da bi bilo tako manj problemov in napak

v družbi. Pozdravljam uvedbo novega delegatskega sistema pri nas, ker se mi zdi resnično boljši od prejšnjega. Všeč mi je velika odgovornost, ki jo s tem dobi delegat. Ob tej priložnosti bi želel povedati še to, da se mi ob dogodkih na Bližnjem vzhodu in na Koroškem poraja misel, da bodo morale dobiti demokratične sile v svetu še večjo moč in zaledje, saj bodo le tako premagale imperialistične in kapitalistične sile v svetu.

JOŽICA SKOSPLES, dijakinja 4. b razreda pedagoške gimnazije: »Težko je izraziti z besedami, kaj mi pomeni 29. november, za nas vsekakor pomemben dan. Vsekakor je to velika prelomnica v zgodovini, ki jo moramo tudi spoštovati. Naloga mladih je, da revolucionarno obdobje, ki se je začelo s tem in se nadaljuje vse do danes, sprejemamo za svoje. V srednji šoli so nas že seznanili z etapami našega razvoja. Potrebno je, da mladi nadaljujemo ta razvoj. To se mo-

ramo še posebej zavedati ob prazniku republike.

ANTON CADEJ, učenec 1. razreda osnovne šole (s pomočjo učencev iz razreda): »29. november je, je, praznik re... pionirjev. In praznik republike. Znam tudi pesmico za praznik.

Bliža se praznik republike, vsa domovina bo praznovala.

Mi bomo sprejeti... — (molk, nato pomoč iz razreda)

Za praznik bomo sprejeti v pionirsko organizacijo. Postali bomo Titovi pionirji.

IGOR ZELENKOVIČ, učenec 1. razreda osnovne šole: »Tudi jaz znam pesmico. Tisto — Življenje so dali.

Življenje so dali, nad grobovi smo sklonili glave.

V boju padli so za nas. (Igor in Anton in vsi prvošolčki so nato zapeli še pesnico Naša četica koraka...)

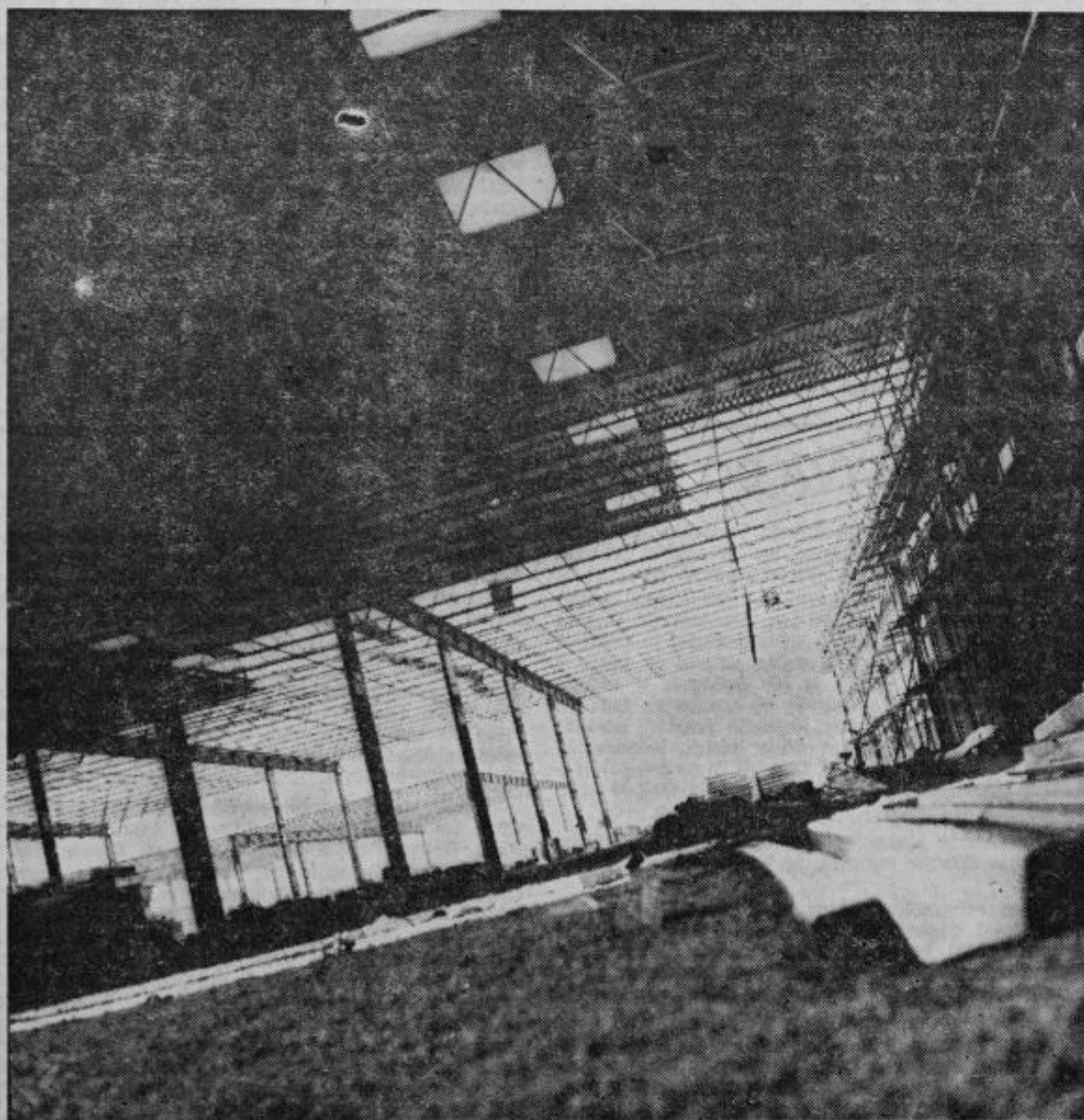
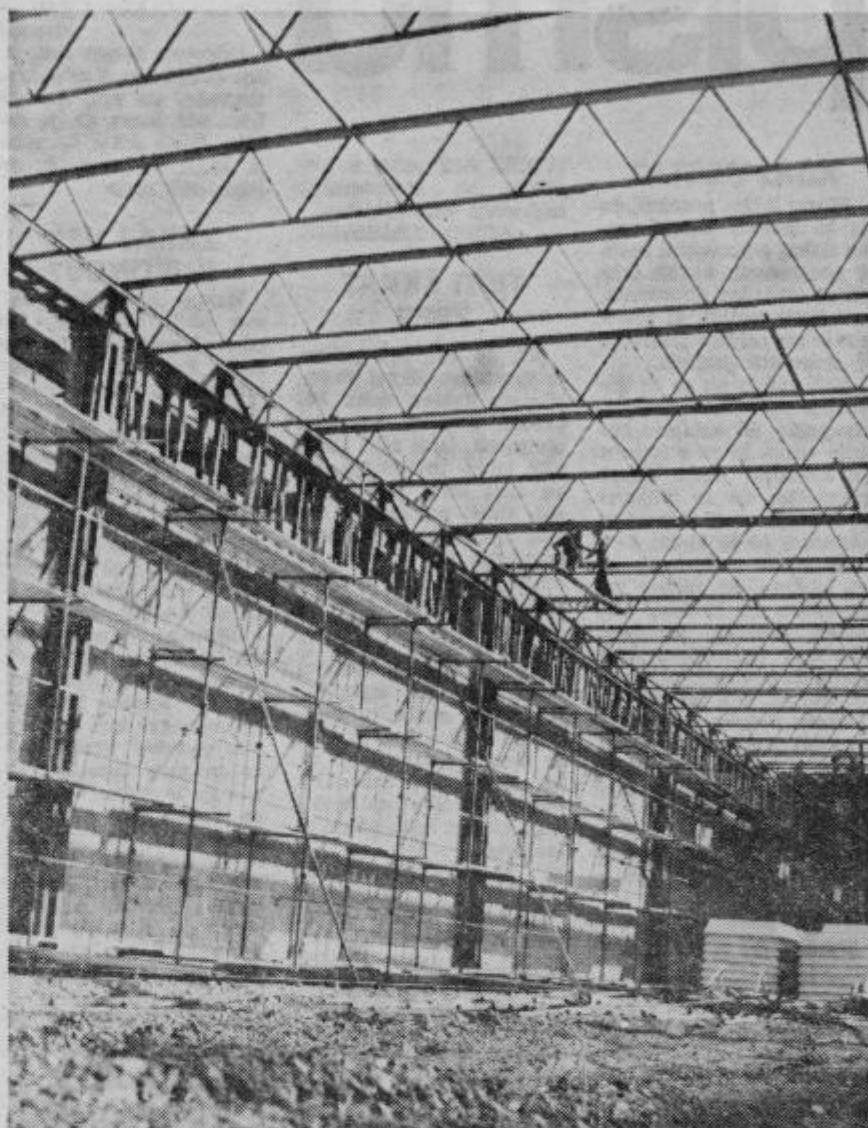
DAMJANA STAMEJČIČ

TVO
TOVARNA
VOLNENIH ODEJ
ŠKOFJA VAS PRI CELJU

TEHNO-MERCATOR

NOVE VSEBINE DELA

Obe veliki fotografiji, ki ju vidite na tej naši strani, ponazarjata gradnjo novih skladiščnih prostorov, kamor se bomo preselili prihodnje leto. Naj bi bila ta nova zgradba prispevna tudi notranjega življenja naše delovne organizacije.

Novogradnja pomeni namreč nekaj velikega, veličastnega. Morda že zaradi tega, ker je novo. Toda to novo ne pomeni samo zunanje oblike estetske čistosti, pomeni tudi novo vsebino. To pa je tisto bistveno, v kar kolektiv TEHNOMERCATORJA vlogo vsa sredstva in napore.

Samo v času samoupravnega organiziranja. To veliko pomeni za tako številni kolektiv, kot je naš. Imeli bomo tri temeljne organizacije združenega dela, in sicer: MALOPRODAJA, VELEPRODAJA in SKUPNE SLUŽBE.

Vendar pa nismo ostali samo pri samoupravnem organiziranju. Tudi poslovno se na novo organiziramo. Ustanovljamo oddelke marketinga. Združujemo sredstva za čimboljše in kar najbolj učinkovito poslovanje. Da pa bi vse te zastavljene naloge lahko tudi uspešno izvajali, moramo najprej izboljšati kvalifikacijsko strukturo kolektiva in znatno povečati obseg poslovanja na vseh akumulativnih področjih. To so predvsem oddelki kemikalij, stekla in barv, gradbenega ter elektrotehničnega blaga.

V novih skladiščnih prostorih, ki bodo zgrajeni po najsodobnejšem sistemu, bo naša svoje pomembno mesto veleprodaja. Že v prvi fazi gradnje bomo pridobili preko 8000 kv. metrov površine ali v končni fazi 25.000 paletnih mest. Sodobna gradnja in organizacija novih skladišč bo omogočala tudi priključitev na elektronski računalni center.

Gre torej za povsem nove oblike dela v naši organizaciji združenega dela. Naša velika želja, pa tudi naloga in zadolžitev pa je, da bomo po vseh svojih najboljših močeh kar največ prispevali k nadaljnji izgradnji in razvoju naše samoupravne socialistične skupnosti. To je tudi naša iskrena želja vsem občanom ob praznovanju dneva republike in tridesetletnici zasedanja AVNOJ!

pisma

KDAJ CESTA?

Mirno lahko povemo, da je že domala skoraj vsaka dokaj pomembna cesta v posameznih krajih celjskega območja asfaltirana, a v tistih krajih, ki gravitirajo na celjsko področje v severnem predelu.

Zelo dolgo pa se že govori o upravičeni zahtevi, da pride do asfaltne oblike ceste, ki je v letnem in zimskem času dokaj prometna. Če se peljemo iz Velenja proti Dobrni in obratno, je še kakih 4–5 kilometrov makadama in za občane, ki mejijo na to cesto, ne bi smel biti asfalt prevelik problem. Da le v prihodnjem letu pride do preureditve ceste, za kar bi tudi zdravilišče Dobrna moralo biti v prvi vrsti zainteresirano. Cesta je osnova za razvoj turizma, za kar pa ima ta kraj zelo lepe možnosti in perspektive.

L. OJSTERSEK
VELENJE

ZAHVALA PTT-ju

Podjetje za PTT promet Celje je dne 5. 11. 1973 dalo v obratovanje avtomatsko telefonsko centralo na Ponikvi pri Grobelnem. Ta pridobitev je za kraj velikega pomena. Na ta način je omogočena stalna telefonska zveza z ostalimi kraji 24 ur na dan. Kaj pomeni taka stalna zveza, pa je znano. Zadovoljnih je vseh 15 dosedanjih naročnikov. Zadovoljnih pa bo tudi ostalih 25 novih naročnikov, kateri prosijo za nove priključke.

Pošta Ponikva obstaja od leta 1943. Celih trideset let je bilo torej potrebno čakati, da smo dočakali to, kar ostali večji kraji že imajo.

Naročniki in ostali ko-

ristniki PTT uslug se podjetju za razumevanje najtopleje zahvalujemo.

SILVO GRADISNIK

TISTI ŠKRAT ŽREB

NT, še bolj boš cenjen in spoštovan, če mi bo naklonjen kakšen žreb. Pri prvem kuponu me nisi upošteval, tako sem sedaj tudi lahko prepričana, da bo tisti škrat žreb izpuštil stare naročnike, ker bolj upošteva nove. Sem naročnica že od začetka, ko je bilo NT še ime Savinjski, Celjski in sedaj Novi tednik. Ne bom se čisto nič jezila, če bo le kakšno malenkost izžrebal škrat žreb, saj televizorjev imate premalo. Pošiljam štiri kupone, prvi je že tam, pa saj ni bil izžreban — slabo kaže. Lep pozdrav uredništvu in dobro, srečno roko vsem, ki žrebajo!

FRANCIŠKA TIHEC,
Tkalska 7

Odgovor: Tisti škrat žreb ne dela razlik med novimi in starimi bralci. Žreb je žreb in bi škrtata za ušesa, če bi kaj drugega »prištimal«. Želim pa, da vas najde s kakšno malenkostjo.

TRŽNE CENE

Kljub temu, da sem že več let naročena na vaš zares priljubljeni časopis Novi tednik, se to pot oglašam prvič. Zahvaljujem se vam za trud, ki ste ga imeli z urejanjem časopisa in upam, da vsak bralec najde nekaj svojega v njem. Ker sem pa že stara in kmečka žena, večkrat pogrešam tržne cene, ki nam, kmetom na podeželju, zelo prav pridejo. Želela bi tudi več pisanja iz našega kraja, saj je vendar v našem podeželju

veliko zanimivega. Pošiljam vam še peti kupon in ne bom nič žalostna, če pride v srečno roko in ga izžrebate.

ANA KVAS —
Nazarje

Odgovor: Dragi Ana, tržne cene bodo. Kar zadeva nagrado, pa tudi jaz ne bom nič jezen, če jo dobite. Bom rekel — prav ji je... In vem, da ne boste nič hudi.

ZAKAJ VEČ KUPONOV?

Mnogo naročnikov NT nas je iz Grobelnega in nam ni vseeno, da na primer žreb vedno najde Marjano Jug iz Črnolice. Na tak način lahko, toda to ni pravično, ker vsak naročnik prejme le po eno številko NT, pa ne 20 ali celo več, kot jih pošilja Marjana Jug. Na tak način je lahko srečna. Torej naj si M. J. tudi za naprej naroči vsak četrtek po 20 do 30 števil.

Odgovor: Imate prav. Vendar se postavite v našo kožo. Ali naj prepovemo več izvodov NT? Ne moremo, ker ima vsak človek pravico kupiti toliko in take časopise, kakor ga je volja. Poleg tega — tudi nam gre za službo in za naklado. Družbenega denarja dobimo premalo in nam ni vseeno, koliko časnika prodamo. Vam pa želim, da sodelujete v igri in — da dobite. Po taki poti, za katero se ogrevate.

SREČANJE PIONIRJEV V BANJALUKI

Na pionirsko srečanje v Banja Luko je 27. 9. iz Slovenije odpotovalo deset pionirjev. Pet so nas izbrali iz žalske občine in pet iz Ljubljane. Mi smo se do Ljubljane peljali z avtobusom, kjer so se nam pridružili ostali pionirji in vodja, tovariš Kralj. Naprej smo se peljali z vlakom. Po deveturni vožnji smo končno prispeli v Bosno. Pred šolo J. Jovanovića so nas sprejeli tamkajšnji pionirji in nas poveli na svoje domove. Med tridnevni biva-

njem v Bosni smo si ogledali nekatere znamenitosti. Najprej smo si ogledali muzej AVNOJ. Prav letos je poteklo trideset let, odkar je bilo to zasedanje. Tudi znamenite slapove smo si ogledali in grad. Drugi dan smo se odpeljali na Kozaro k spomeniku in tretji dan na Šehitluke, od koder se vidi vsa Banja Luka. Na Šehitlukah smo se s tamkajšnjimi pionirji poslovi. Čeprav smo bili skupaj tako malo časa, so nam ob slovesu stopile solze v oči. V teh dneh smo postali dobri prijatelji in zato je bilo slovo grenko. Sedaj nas vežejo samo še pisma in obujanje spominov na lepe trenutke.

To je bilo drugo srečanje pionirjev Jugoslavije. Udeležilo se ga je petinpetdeset pionirjev iz vseh republik. Pomen srečanja je bil, da bi gojili pionirji med sabo bratstvo in enotnost.

BRANKO FIDERSEK,
OŠ Nade Cilenšek,
Grize

POSTAL SEM PRED GOMILO

Zamri je korak... Njegov odmev je donel po lahno nagubani planjavi in se odbijal med cipresami, od spomenika do spomenika, kakor bi nekoga iskal... Tistega, ki je oropal grob naših dragih.

Zamislil sem se. V spomin sem poklical sinka, ki spi v grobu, ob smrti komaj koracajočega, nežnega, in zdelo se mi je, da ključ: Oči, glej, prišli so grdi ljudje, oropali cvetje, ki si ga z veliko ljubeznijo prinesel meni. Moja omica, moj dedek, ki počivata poleg mene in sanjata svoj smrtni sen, sta žalostna, ker jim roparji kratijo večno spanje...

Mati moja, glej, izropali so bakrene črke in jih prodali odpadcu za borbne dinarje, nas pa črtali s tega sveta, kajti ob našem spomeniku ni več napisov... Pobrali so žogi podobne podstavke vazi, močno utrjene na ploščadi, pa kljub temu odr-

gali in odbili in odnesli bogve kam. Danes navsegoda, na sam dan mrtvih, na naš največji spomin, pa so izkopali vse nasajeno cvetje, ki naj bi krasilo moj zadnji dom. Zdelo se mi je, da so oropali moje srce.

Mati, nikomur ne povej, da so med slovenskim narodom tudi tolovaji, ki se ne bojijo kazni zaradi ropov. Oči, sram me je takih rojakov in žalosten sem. Saj kraja na grobovih je gnusen rop... Ali je skrunitelj res zamrl čut človečnosti...

Tudi jaz sem žalosten. Zato, ker sem moral povedati gnusno dejanje.

Ko sem prižgal svečo nad razorano gomilo, so se materi umrlega sinka orosile oči...

Ali se tudi v vašem srcu ni vzbudil srd...?

K. J., Celje

PRIŠLA SI

Večerne topline so zajemale gozd,
zeleni listi so dehteli v
senčnem plesu,
osamljen vetrič se je poigraval z bilkami
Čakal sem te ves prevzet.

Sedela sva na klopi in
si zrla v oči.
Črčki so peli okoli naju,
mrtva pa sva ostala tiha.

V tvojih plavih očeh
je bila toplina,
občutil sem, da me
ljubiš.

Tudi moj pogled je spleetal lubezen.
Noč je postajala hladna
— odšla sva.

Vit: Jazbec,
Mariborska 189-a,
Škofja vas

KAJ ŠE ČAKAJO

Ko sem v vašem časopisu Novi tednik prejšnji teden čital, kako je trgovsko podjetje Savinjski magazin preuredilo in moderniziralo svojo poslovalnico v Preboldu, kar je res hvalevredno, sem takoj pomislil, kje je opozorilna tabla na vogalu trgovine, ki bi opozarjala ljudi — ne zadržuje se na vogalu na pločniku, ker te tam, kot pravijo, lahko strela z jasnega.

Že dve leti, mogoče že dalj, opazujejo Preboldčani nevarne razpoke, posebno na zapadni strani okrasnega stolpa na nekdanji Zamerjevi hiši, kjer je sedaj poslovalnica. Nevarnost je, da bo vsak čas odpadlo precej zidu in velika betonska krogla. Če ne prej, se bo to zgodilo pozimi. Nam, Preboldčanom, pa tudi iz drugih estetskih ozirov ni vseeno, da se to pusti uničiti. Treba bi si bilo stvar strokovno ogledati. Skoda bo verjetno večja, posebno ko prihaja zima. Pravijo, da bi bilo preveč stroškov, ker je to v višini. Kako so pa pred par leti popravili cerkveni stolp, ki je trikrat višji? Mogoče bi k temu pripomoglo tudi spomeniško varstvo, saj je menda hiša zaščiten.

Odgovorni pri stanovaljski skupnosti so baje o tem že informirani. Kaj še čakajo...

Preboldčan

KAKO JE PRAV?

Zelo me moti v štev. 39, 11. 10. 1973, objavljen pogovor s tovarišico Anko Podvršnik. Ne zdi se mi pravilno, ker pisec objavlja oziroma izprašuje Anko Podvršnik... ste objavila, rekla ste itd. (Smo, ste so — je množina, objavila, rekla je ednina).

Če govorimo ali pišemo, uporabljamo za obe besedi ednino — ali za obe besedi množino. V tem primeru pride v poštev množina. (Ste objavili, rekli ste).

Oprostite, ker sem si vas dovolila opozoriti. Res, zelo me to moti in sem zelo dolgo odlašala, da vas ne bi spravila morda v slabo voljo. Morda bom v naslednjih številkah vašega cenjenega lista našla le kje kakšen odgovorček na to vprašanje.

Pozdravlja vas redna čitateljica iz Celja, Silva

Odgovor: Tovarišica Silva, imate prav. Naši lektorji v Ljubljani so to pregledali. Če bi sam pregledal prispevek, te napake ne bi objavili.

EDO JELOVŠEK: IZ ZGODOVINE ŠPORTA V LAŠKEM (4)

OD LOKOSTRELSTVA DO NOGOMETA

Športni klub Laško je imel še druge panoge: tekmovalna v višino in daljino, veslanje, kolesarjenje, namizni tenis, odbojko, plavanje, tekme v tekih in smučanje. Ob športnih dnevih so prirejali tudi šaljive nogometne tekme suhih in debelih. Pri eni taki tekmi je nastopil tudi znani dalmatinski atlet čika Sava, ki je nastopil tudi v Laškem, ko so mu na prsih razbijali skale, krivil je debele železne palice, plesal je kolo, ko je držal med zobmi več ponih sodov piva itd.

Ob 10-letnici društva leta 1937 so imeli celodnevno prireditev z lahkoatletskim programom in tekmovalju, zvečer pa prosto zabavo. V goste je prišel SK Trgovački iz Zagreba. Na Lavi so ponoči kurili bengalične ognje, spuščali rakete in peli športne pesmi. Šaljivec stari Majcen, oče dveh športnikov, se je tedaj povzpel na mizo in vzkliknil: »Živio šport, če smo za rekord!«

Nekoč se je med tekmo zgodilo, da je igravec Franc Kokol s svojo izredno dolgo nogo zbil žogo nasprotniku tik nad glavo, ko jo je ta pravkar odbil tudi z glavo.

Karel Majcen je po tekmi kar priplaval čez Savinjo domov, ker mu je bila pot čez most predolga. Ko je nekoč po dežju prišel domov ves blaten od nog do las, ga je mati takole sprejela: »Verfluchter Scheisskerl, gehst du sofort in die Waschküche!« ali pa tudi takole: »Tentakli zatraceni srolol!«

Ko so nekoč vprašali kolarja Cerovška, kaj meni o nogometu, je dejal: »Veste, jaz ne najdem pri tem nič posebnega, ker žoga ostane zmerom okrogla...«

Za Svetkom so se zvrstili kot predsedniki Anton Uršič, tovarnar Franjo Gerkman, odvetnik dr. Roš in Franjo Medvešek. V medklubskem odboru je zastopal SK Laško Anton Horjak. Smučka sekcija je imela v začetku 5 članov. Vodja je bil Bulinger. V zadnjih letih pred okupacijo je bilo že 30 smučarjev. Odlični trener je bil pek Zdravec. Najboljši smučarji so bili: Zdravec, Stanko Kačič in Alojz Horjak. Tekmovali so imeli na Smohorju (tudi Celjani) in na progi Vrh—Laško. Udeleževali pa so se tekem pri Celjski koči, na Mrzlici in Kumu.

Okupator je zasegel v društveni blagajni 5.000 din in zalogo športne opreme, ki jo je prevzela Hitlerjugend.

Edino nogometno tekmo med okupacijo so preostali laški nogometaši (12) odigrali 10. maja 1942 z igralci (12) iz avstrijskega letovišča Schwanberg. Domačin Srečko Rataj je imel tam sorodnika, ki je povabil Avstrijce v Laško. V tej tekmi so zmagali Laščani.

V prvi Jugoslaviji je bilo v Laškem še nekaj športnih skupin. Pred sokolskim domom je bilo urejeno balnišče, kjer so ob nedeljah tekmovali mladi in stari Laščani. Na Lavi so imeli urejeno igrišče za krog

(Igra z lesenimi krogli, ki jih s posebnimi kladivi zbijajo skozi vrata iz žice, zasajena v zemljo). Ta klub je ustanovila zdravnikova žena Kristina Lovšin. V malem parku je uprava zdravilišča uredila za paciente rusko kegljišče, ki ga danes ni več.

Po Savinji, ki je bila takrat še bistra, je bilo veselo čolnarjenje in veslanje z malimi čolniki (šleperji). Bili so različno obarvani. Na njih so se urili v veslanju dijaki, študenti in drugi ljubitelji tega športa. Prišli so tudi iz Zagreba, Celja in od drugod. Zanimivo je, kako so z napisi opremili številne čolne tega rečnega brodovja.

Izbrali so posebnega poveljnika, ki je imel popis vseh čolnov po imenih: Admiral, Albatros, Apolon, Blisk, Delfin, Feniks, Flamingo, Galeb, Gazela, Hum, Ibis, Jadran, Kajak, Karas, Kardinal, Kondor, Kormoran, Labod, Lastovka, Neptun, Nika, Njorka, Orion, Pegaz, Pelikan, Pingvin, Sandolin, Slovan, Soča, Sokol, Triglav, Vesna, Korotan. Poveljnik je po pravilih vsa imena registriral v svojem notesu. S tem brodom je v poletnih nočeh prirejali regate z lampijončki kot iluminacija »beneške noči«. Pridružili so se še Jadranski stražarji, ki so izdelali v izvrtni izvedbi veliko ladjo z dimniki, stolpom, palubo, jambori in drugimi deli. Zasidrali so jo na desnem bregu ob parku in prižgali na njej vse luči, oglasila se je tudi sirena na baterijski pogon.

MARTINOVANJE V PONIKVI

Veliko martinovanje je bilo v Ponikvi pri Zalcu 17. XI. Barvni plakati so prijazno vabili obiskovalce in seveda sem tisti hip, ko sm prebral plakat, že vedel, kje bom preživel sobotni večer.

In res, prireditelji so se potrudili in vse je šlo kot po maslu. Denar se je hitro stekal v blagajno, a kako ne bi, ko pa so prodajale pijačo in jedočo tako brhke domačinke. Ker tudi sam nisem iz lesa, mi je pogled obstal na simpatični točalki. Stedil je seveda ples, pogovor, povabilo za naslednji ples. Niti opaziti nisem mračnega pogleda domačina, ki je s prijateljem slonel nekoliko osamljen ob točilnem pultu. Recni mu junak, ki se je v svoji vasi ob podpori prijateljev upal pretepati z mano, ki sem bil sam, ti, ki si mlad nosilec našega samoupravnega sistema in ki je vate družba vlagala sredsva, da bi postal državljani, ki bo vedel, zakaj so se borili naši očetje, reci mi, ali si s tem pretepom veliko pridobil? Morda si tisti trenutek misliš, da se bo točalka ob pretepu ogre-la zate? Ne vem še za nikogar, ki bi osvojil dekle s pestmi. Veš, junak, vse, kar imava od pretepa, je nekaj nepomembnih modric in pa očrneljen mladinski aktiv, čigar član si. Vaš bralec

NE BOM ZAMERIL

Naročnik NT sem že od Nove dobe dalje in sedaj sodelujem pri nagradni igri. Ker sem z boleznijo

in starostjo priklenjen večinoma na posteljo, nisem mogel vedno pošiljati nagradnih kuponov. Poslal sem prvega, potem pa tri skupaj in danes zadnjega. Pa četudi ne bom izžreban, se ne bom odpovedal NT, ker itak nimam sreče pri igrah. Ne bom zameril ne žrebanju ne NT.

FRANC GAJSEK

Odgovor: Tovariš Franc, vaše pismo mi je bilo res prijetno. Kar potolažili ste me. Včasih se mi zazdi, kot da se nekateri bralci jezijo, ker ne dobijo nagrade. Pa ja vsi vemo, kako je z žrebanji. Koga najde, drugega pa ne. Veste, tudi jaz še pri nobenem žrebanju nisem nič dobil. Je že tako. Pa še nekaj — saj ta nagradna igra pri NT ni zadnja. Še jih bomo pripravili. Torej? Nikoli vreči puške v koruzo. Franci, še nekaj kol igre je na voljo. Pošiljajte kupone! Pa vas ja kdaj najde žreb, da bi ga vrag!

UPOŠTEVAJTE JIH

10. novembra sem vam poslala vse 4 kupone, kot je pisalo, da jih naj pošljemo. Kaže pa, da so izgubljeni, ker boste šele sedaj žrebali veliko nagrado. Lahko jih sedaj upoštevate, kar bi bilo pošteno in pravično.

FANIKA GOBEC, Jerčin 13, Pristava

Odgovor: Tovarišica Fani-ka. Seveda smo jih upoštevali. Niti en kupon se nam ni izgubil, bodite prepričani. En barvni televizor je odšel, eden pa še čaka. In še dosti dru-

gih nagrad. Torej — ne oklevajte. Še naprej sodelujte.

LAHKO NOČ

Zvonček iz vaških in glasno odmeva, megle se plazijo okoli koč. S polja grede si dekle prepeva:

»Ljubi moj, ljubi moj, lahko noč.«

Tema vsa širno zemljo odeva, ura odbila je polnoč. Ob oknu slone je dahnila deva: »Ljubi moj, ljubi moj, lahko noč!«
Lofze Planinšek

DAN REPUBLIKE

Dan za dnem, teden za tednom in leto mine. Da, bliža se 29. november, dan republike, takorekoč velika manifestacija, katere zajema kraje med Triglavom in Dževdželijo. Rojstvo naše nove Jugoslavije je praznik, ki vzbuja v nas občutek sreče, ponosa, priprave za ta veliki praznik, za praznik vseh državljanov SFRJ, so v polnem teku.

Med vnetimi prireditelji so prav gotovo pripadniki JLA. Priprave se odvijajo po sekcijah, katere so hkrati zadolžene za organiziranje prireditev. Da, vojaki že izbirajo, sestavljajo posamezne točke programa. V sekcijah, katerih člani se sestajajo ob večerih, kajti preko dneva ni časa zaradi obveznih učnih ur, je prav živahno. Fantje vseh sekcij, med katerimi so najštevilnejše: dramska, folklorna, zabavna in športna, z ve-

liko vneto vadijo. Nekatere točke so prav zanimive in malce izpopolnjene bodo gotovo deležne aplavza. Najbolje izvedena točka bo hkrati nagrada, torej vojakov trud bo poplačan z nekaj dnevi nagradnega dopusta. Da, to je najdragocenejša darilo za pripadnike JLA.

Ker proslave ne bodo v ožjem obsegu, ampak se jih bo lahko udeležil vsak izmed nas, vas vabim, da prisostvujete točkam, katere so pripravili fantje v SNO — zelenih uniformah s titovko na glavi. Ob dnevu republike iskrene čestitke vašemu kolektivu in bralcem Novega tednika.

Vojak Franc Ambrož, V. P. 3673/4 A — 41002 Zagreb

Odgovor: Dragi Franci, malo predalec smo, da bi se vaše proslave udeležili. Vseeno pa tovariški pozdrav, dober nastop in čestitko Tebi in enoti.

ŠE O VOZNIH REDIH

Rad bi dodal še nekaj besed k članku z naslovom Vozni redi.

Kritika na račun voznih redov ni povsem upravičena, posebno še zato, ker je pisec članka dokazal, da ni seznanjen z ureditvijo prometa na celjskem območju. Omenil bi samo to, da relaciji Prebold-Vojnik in Store-Ostrožno, na kateri vozijo lokalni avtobusi, niso zveze za podeželje, temveč lokalne linije.

Res je, da nekaj časa ni bilo plošč z napisanimi odhodi avtobusov v stoja-

VELIKA NAGRADNA IGRA

NOVI tednik gorenje in vi

KUPON št. 7

Príimek in ime

Naslov

Ce želite, da kupon upoštevamo samo za žrebanje VELIKE NAGRADE — barvni televizor (za to morate zbrati štiri različne kupone), obkrožite spodaj: »ZA VELIKO NAGRADO«

lih za lokalne vozne rede in to zaradi rednega letnega vzdrževanja teh voznih redov in vnašanjem sprememb, ki so medtem nastale.

Vendar pa bi lahko to delo hitreje potekalo, če bi nekateri občani upoštevali, da vozni redi niso namenjeni za obmetavanje z raznimi predmeti, lomljenju in podobnemu izkazovanju fizičnih moči.

Tako je podjetje Izletnik primorano vsako leto izdelovati nova stojala, plošče za napise in barvati obstoječe vozne rede. Vendar sem prepričan, da bodo pri podjetju kljub vsej obilici dela kmalu vstavili nove plošče v pra-

zna stojala za lokalne vozne rede.

In še nekaj na račun voznih redov. Na avtobusni postaji v Celju je velik vozni red, kjer so napisani vsi prihodi in odhodi avtobusov. Pri blagajni na avtobusni postaji lahko ob vsakem času kupite za 5 din knjižico (žepni vozni red) z vsemi voznimi redi podjetja Izletnik, ki vam bo služila vse leto. Prav tako ima vsak sprevoznik v avtobusu vozni red in prepričan sem, da vas bo seznanil s prihodi in odhodi avtobusov, za katere boste vprašali.

NEZMAN MAKSIMILJAN

VELIKA NAGRADNA IGRA

NOVI tednik gorenje in vi

EMO CELJE

tekstilna tovarna PREBOLD

LIBELA-CELJE

kovaška industrija ZREČE

DANES SEDMI KUPON (zgoraj na strani)
Izrežite in pošljite na naš naslov
KAKO BOSTE SODELOVALI? Preprosto!

Izrežati boste kupon, ga ustrezno izpolniti in poslati na naš naslov. To boste storili, če ste zainteresirani za eno izmed nagrad prvega kola. Če pa boste igrali naprej, boste morali zbrati štiri kupone, kajti v petem kolu bomo izžrebali barvni televizor za vse tiste, ki bodo poslali skupaj prve štiri kupone.

Imate pa seveda tudi še drugo možnost. V tem primeru pa si morate pravočasno oskrbeti še en NOVI TEDNIK. En kupon nam boste poslali za žrebanje v prvem kolu, en kupon pa boste hranili za peto kolo in nam poslali skupaj štiri kupone. Tako boste imeli možnost, da sodelujete v vseh kolid, a tem pa si boste ustvarili pegeje za eno izmed nagrad.

Seveda pa je število kuponov neomejeno. V vsakem kolu jih vsak naš bralec lahko pošlje, kolikor boče. Več kuponov več možnosti. Več kompletov po štiri kupone — več možnosti za barvni televizor.

2 barvna televizorja — Gorenje
spalnica Garant Polzela
otroška soba Gaby (ali MARK) — LIK Savinja
110 tehtnic Libela
10 konvektorjev Libela
30 malih gospodinskih aparatov Gorenje

70 nagrad TI Prebold
10 nagrad Kovaške industrije Zreče
150 nagrad tovarne nogavic Polzela
300 knjig CGP »DELO«
15 garnitur kuhinjske posode EMO

700 nagrad vas čaka. Potrebno je samo to, da ste naročnik ali bralec NOVEGA TEDNIKA.

Žrebanje v torek, 4. decembra 1973

LIK Savinja CELJE

ZLATARNA-CELJE

tovarena nogavic POLZELA

čgp delo

garant polzela

NAŠI DOPISNIKI

MARTA GOLEŽ

Marta izhaja iz delavske družine in ni nikoli živela v izobilju. Kljub temu je vedno vedra, nasmejana in optimistično razpoložena. Je dijakinja 4. letnika Ekonomskega šolskega centra v Celju in študentka celjskega Izletnika. Zanima jo predvsem (in jo tudi mora — zavoljo štipendije) turizem, zato namerava nadaljevati študij v tej smeri.

Marta, povej mi, kje stanuješ, saj v večini tvojih člankov govoriš o domačem kraju?

Doma sem s Prosenjškega v šentjurski občini. Res je, da sem najprej začela pisati o komunalnih problemih našega kraja: najprej za radio Šmarje, nato pa za NT ter celjski radio. Rada imam svojo vas, rada imam ljudi, ki živijo skromno, pošteno in trdo garajo za vsak kos kruha.

Kakšen se ti zdi NT?

Zdi se mi, da je ujel smisel lokalnega tednika, ki se ne more spuščati v svetovne in druge širše dogodke, mora pa pisati o človeku, o tistem človeku, ki sicer težko najde priznanje. Pri nas je ta list zelo razširjen, saj je le rekdo kdo, ki ni redni bralec. Kljub temu, da se zelo rada šalim in mislim, da imam nekaj smisla za humor, se ne ogrevam preveč za dosedanje oblike »zadnje strani«. Več bi moralo biti pravega humora in še satirični kotiček po vrhu. Rada imam pisma bralcev, turistične prispevke in male ankete. Za šport se ne zanimam.

Kdo ti je dal pobudo, da si se vključila med naše dopisnike?

To je bil Jože Volfand, glavni in odgovorni urednik. To se je zgodilo ob sprejemu v mladinsko organizacijo, voljo pa so mi vplivali tudi domači, ki so bili z mojim pisanjem zadovoljni. Zadovoljna sem, če moje prispevke prebirajo tudi sošolke. Na tihem sem posnosna.

STEFAN ZVIZEJ

TAKIH JE PREMALO

Ce govorimo o gasilskem poklicu in o gasilcih, imamo v mislih ljudi, ki žrtvujejo izredno veliko prostega časa za budnost nad imovino in življenjem ljudi, za požarnovarnostno službo, ki pa poseže v reševanje tudi ob elementarnih nevarnostih in pomeni izredno dragoceno pomoč v nesreči. Take ljudi spoštujemo. Če pa imamo pred seboj človeka, ki je od mladih nog posvetil vse svoje sile in moči gasilstvu, ki je od navadnega prostovoljca napredoval do gasilskega podčastnika in višjega častnika, do gasilskega tehnika, kar ga je stalo izredno veliko truda in samopremagovanja, da ne govorimo o žrtvovanju prostega časa, potem ga še posebno cenimo. Eden takšnih gasilcev je tudi Stefan KRUMPAK iz Stora Mladenščice, ki se je zaposlil v železarni, kmalu stopil med prostovoljne gasilce in tu našel cilj svojega udejstvovanja. Ves se je posvetil tej humani službi, se izobraževal in napredoval s izrednim prizadevanjem, z zvestobo temu poklicu in ideji humanizma sploh. Krumpak na demo tudi med odlikovanci organizacije Rdečega križa, da o priznanjih in odlikovanjih gasilske zveze sploh ne govorimo. Stefan Krumpak se je od preprostega

kmečkega sinu razvil v izrednega organizatorja, nadse požrtvovalnega družbeno-političnega delavca. Če se ozremo na zgodovino razvoja gasilstva v Stora, potem ne moremo mimo tega požrtvovalnega člana organizacije, ki je dosegla nesluhten razmah in številne uspehe v zadnjih petindvajsetih letih. In koliko je tu vloženega njegovega truda, koliko entuziazma, oziroma po naše povedano — zanesenjaške gorečnosti. Z dušo in telesom

pripada Stefan Krumpak gasilstvu, z vso vneto organizira poleg svojega zahtevnega poklicnega dela kot požarnovarnostni referent v železarni v Stora tudi krvodajalske akcije, ki so vedno uspešnejše. Če upoštevamo dosežene uspehe štorskih gasilcev na številnih tekmovanjih, če pregledujemo številne pokale, diplome in ostala priznanja v gasilski dvorani, potem vidimo v teh uspehih veliko truda, skrbi in predanosti ideji gasilstva in humanizma našega znanega gasilskega strokovnjaka Stefana Krumpaka. Krumpak ni cenjen samo v gasilskih vrstah Slovenije, pozna ga vsa naša dežela, cenijo ga inozemski strokovni krogi, saj ne moremo mimo dejstva, da je letos sodeloval na gasilski olimpiadi v Brnu (CSSR) kot sodnik. Ta naš resnično zaslužni gasilski strokovnjak in delavec v organizaciji Rdečega križa, da ne naštevamo še funkcije v sindikalni organizaciji, v organih upravljanja in drugje, je pred nekaj meseci dopolnil 50 let življenja, zadnjih 25 let izredno plodnega in vzglednega. Zelim, da bi še naprej tako uspešno deloval v gasilstvu, v organizaciji Rdečega križa in v ostalih organizacijah in društvih.

R. U.

mala

DVAKRAT

Tako kot vsako leto prerasli iz cicibanov v republiko. Vojniški otroci anketo, so ta praznik splošno praznovanje — postavitev temeljnega kamna.

Sprejem v pionirsko organizacijo, bolj pa se veselo novega bodo spremljali iz šolskih klopi.

Kakšni morajo biti pionirji, so ponosni na sprejem in prašali in prisrčno so nam

MIRKO KROFLIČ: Sprejem v pionirsko organizacijo pomeni, da ne bomo več ban, ampak večji — pionirji. Pionirji pa moramo biti gljivi, pomagati sošolcem, biti domovino in tovariš. Če kdo nima šolskih potrebščin, mu jih moram priti dati in biti do deklke vjup. Zadnjič sem Sonji posrednik. Takšen mora biti pionir. Mi bomo dobili še cepice in rdeče rutice.

MATEJKA MASTN: »Vem, da bom postala ninka. To bo svecan dan, bili bomo tudi tortiči, dvorani bomo povedali nirske prisego in to stare pionirjem. Zapeli bomo mico, ki smo se je našli potem pa bomo dobili tico. Vzdali pa bomo temeljni kamen za novo. Na njem bomo zgradili dove, da nam bo v nort lepo. To že vsi komaj bomo. Imeli bomo tudi telonico.«

Na vojniški osnovni v pionirsko organizacijo so bili vsi tako resni, kot odstopno zavedali. Bili si tako žele nove šole, razumeli ter jim ob svetilni otrok.

Franc Uratnik

IGRALEC AMATER

Franc Uratnik je eden izmed tistih, ki so že v svojem otroštvu skupaj s sovrstniki pripravljali otroške igrice in pri tem zelo uživali. Seveda večina teh otrok pozneje ne igra, Franc pa je ostal med tistimi, ki mu je igra tudi pozneje ostala nekakšen hobi in lahko bi rekli rekreacija. Star je 29 let, zaposlen pa je pri SIP-u v Šempetru. Ima lep dom in družino, poleg te pa še svojo dramsko skupino pri Svobodi Polzela. Obiskal sem ga in mu zastavil nekaj vprašanj.

Kaj tebi pomeni igranje? Pri igranju se sprostim in razvedrim. Tam lahko razvijem svojo domišljijo, bogatim svoje čustveno in duševno življenje.

Kolikokrat si že igral? »Mislim, da sem odigral kakih petnajst pomembnih vlog. Seveda pa sem sodeloval le v drugih raznih uprizoritvah.«

Katera vloga ti je ostala najbolj v spominu ali ti je morda najljubša? »Posebno z veseljem se spominjam svoje vloge gospoda Paravicinija v drami Mišolovka. Vloga je bolj ali manj komična in občutek imam, da mi takšne vloge ležijo.«

Ste kdaj tudi gostoval? »Da, že večkrat. Gostovali smo v Doberdolu, prav z Mišolovko pa smo tekmovali na republiški dramski reviji na Jesenicah.«

Franc Uratnik, kot gospod Paravicinij v drami Mišolovka.

Misliš tudi v bodoče še nastopati? »Vsekakor, kolikor mi bo pač dopuščal čas. S člani naše dramske sekcije je zelo prijetno sodelovati. Imamo tudi dobrega režiserja Jaka Jeršiča, ki se na svoje delo spozna. Zaenkrat nas muči le pomanjkanje prostora, vendar bo tudi ta problem skoraj rešen z novim kulturnim domom na Polzeli.« Da je Franci res uspešen in vreden član svoje sekcije, dokazuje tudi to, da je lani prejel Linhartovo značko za 10-letno uspešno deelo.

T. TAVČAR

ZASKRBLJENA MATI

Prišla je povedat, zadihana in zaskrbljena, nekam k tlom upognjena, kakor da ji na srcu leži težak kamen.

— Poglejte, stara sem petintrideset let. Zaposlena sem, imam dva nezakon-ska otroka. Poglejte moje roke. Težak sem, dastravno sem ženska. Vsak siht prevozim več sto prepolnih samokolnic. Nihče me ne vpraša, zmorem ali ne, so roke od moče in mraza razpokane, sta otroka na toplem, sta sita in tako naprej. Sto deset starih furjev ni posebno razveseljiva plača. Saj dobim otroški dodatek, osemnajst tisočakov. Starih. Pa naše stanovanje? Mišja luknja! Pa kaj to. Bo že, saj smo navajeni skromnosti. Zaradi sina sem pravzaprav prišla. Ali je res taka baraba?

— Ni. Ne pusti se pa tudi ne. Hoče biti trdoživ, klen, hoče vam pomagati k enakopravnosti. Vem, nezakonske matere vedno doživljajo ponižanja. Posebno ve, z majhnimi dohodki. Vsi ve-

mo, da se trdo prebijate skozi življenje. Prebijate pa se pošteno! jo tolaži učitelj.

— Ja, pri vas, na podružnični šoli, še zdeluje. Kako bo pa potem, v petem in naprej? To me skrbi.

— Le nič strahu. Povedali jim bomo, vse jim bomo razložili. Saj to je v bistvu ena šola. Učni načrti morajo biti usklajeni. Pridejo pa vmes druge stvari. Otrok je za leto starejši, drugo okolje, druga družina, predpubertetne težave — in ocene zdravijo navzdol. Vsi pa stremimo za tem, da izdela kar največ trok. Posebno taki, kakršna sta vaša dva. Res so se socialne razlike na veliko razbohotile, toda vsaj v šoli jim skušamo peruti pristriči. V slogi bomo mogoče le uspeli. Kar brez strahu, vse bo lepo in prav...

— Taka je ta reč. Pa najlepša hvala. Na svidenje. —dk—

Ob 29. novembru želimo, da bi skupno z vsemi delovnimi kolektivi še uspešneje gradili našo socialistično samoupravno skupnost!

KMETIJSKI KOMBINAT ŠENTJUR

SMARTNO

ASFALT BO!

Prebivalci krajevne skupnosti Gorenje so pričeli z vsemi predhodnimi deli na cesti, ki pelje od Paške vasi po sredini Gmajrje do Drevovega mostu. Sedaj je že vse pripravljeno, tako da bodo že prihodnji teden polili asfalt. Cesta je dolga dober kilometer, vendar bodo stroški presegli predvidenih 15 milijonov starih dinarjev. Seveda se bodo le-ti zmanjšali, ker je bilo predhodno narejenega mnogo ur prostovoljnega dela.

Za to gradnjo so se krajanj odločili zaradi otrok, ki obiskujejo šolo v Smartnem ob Paki, ker se sedaj na glavni cesti v veliki življenjski nevarnosti zaradi gostega prometa. Krajanom čestitamo za to delo in zamisel.

Celjska podružnica slavi-
stičnega društva je lansko
šolsko leto zbrala na šolah
preko štirinaest tisoč dinarjev
za letovanje koroških otrok.
S tem denarjem so lahko po-
vabili otroke koroških Slo-
vencev na letovanje v Baško
in na ogled Celja. V gosteh
so imeli štirinaest otrok in
učitelja. Vsi so bili navdušeni
in hvaležni. Tudi letos so se
slavisti odločili za zbiralno
akcijo, da bi lahko ponovno
povabili skupino otrok s Ko-
roškega na letovanje ob mor-
je.

Celjsko slavistično društvo je tudi sicer aktivno, saj je lani organiziralo več predavanj in ekskurzij za slaviste ponedeljek (26. 11.) že drugo predavanje. Predaval je dr. Mahnič o Beli krajini v življenju in delih Otona Čupančiča.

KOZJAN

Kozjanski gledališki abonma je že lani opravičil svoj namen in svoje poslanstvo. Letos se je ta akcija še razširila. Kozjanci so v letošnji gledališki sezoni videli: Utvo Antona Pavloviča Čehova, udeležba pa je bila presenetljiva. Dvorana sicer precej velikega celjskega gledališča je bila v celoti polna. Zanimivo je tudi to, da pretežno večino kozjanskih abonmentov predstavljajo delavci iz vseh kolektivov šmarskega območja. Prednajočo vsekakor delavci delovnih organizacij iz Rogaške Slatine. Kozjanski abonma, zamisel Slovenskega narodnega gledališča iz Celja, je torej v celoti upravičena.

Smarska akcija za obnove in postavitev kulturnih domov še vedno poteka. Trenutno delajo v Podšredi, kjer bo kulturni dom v celoti nov. Letos bodo dom spravili pod streho. Prebivalci Podšrede so za svoj kulturni dom prispevali precejšnje število prostovoljnih ur. kulturna skupnost je zanj dala 4 milijone. Kulturni dom prenavljajo tudi v Rogatcu. Prenovitev bo stala 7 milijonov.

Z adaptacijo bodo začeli še v Pristavi. Pro-

svetni dom bo nad prostori trgovskega podjetja, zanj pa imajo na razpolago 6 milijonov. Za kulturni dom v Lesičnem že tečejo dogovori, v pripravi pa je že načrt. Zemljišče za novi dom je že odkupljeno.

Šmarska kulturna skupnost se je hkrati z večimi obnovami kulturnih domov javila na natečaj za obnovo kulturnih domov. Natečaj teče v okviru republiškega razpisa.

V šmarnski občini se že sedaj pripravljajo na veliko proslavo v spomin na tridesetletnico prehoda Prvega udarnega zagorskega odreda preko mejne reke Sotle v letu 1943. Proslavo, ki bo 15. decembra, bodo izvedli skupaj z Združenji Zveze borcev občin Brežice, Šmarje pri Jelšah in Klenjec svoj delež pri organizaciji pa bo imela tudi mladina. Takrat naj bi prek reke Sotle zgradili še most, poimenovan most bratstva in enotnosti.

Med republiško konferenco Zveze mladine in občinsko konferenco v Smarju pri Jelšah že potekajo prvi razgovori o mladinski delovni akciji Kozje in Kozjansko, ki bo nadaljevanje letošnje. Po prvih neuradnih vesteh bo

mladinska akcija v letu 1974 znatno večja od letošnje, saj naj bi na Kozjansko prišlo okoli 2000 brigadirjev. Tudi začetek akcije se bo premaknil na april. Sredstva za akcijo bodo, od kje, pa zaenkrat še ni znano.

Do konca decembra bo do v šmarski občini ustanovljeni aktivni mladih delavcev. Vseh aktivov bo 24.

S to akcijo se v smarski občini aktivno vključujejo v akcijo, ki jo izvajata republiška konferenca Zveze mladine in pa republiška zveza sindikatov o reorganizaciji sindikatov in mladinske organizacije. Oddelek za narodno obrambo pri občinski skupščini šmarje pri Jelšah je v teh dneh začel s ciklusom predavanj o obrambni vzgoji prebivalstva. Ciklus, ki ga bodo spremljali filmi, bo trajal celo zimo in bo zajel vsa občino.

Po vsej verjetnosti bo prav kamlu tudi Bistrica ob Sotli dobila svoj obrat, ki bo po prvih predvidevanjih zaposlil okoli 120 delovnih moči. Kdo bo objekt gradil in kaj bo proizvajal, še ni znano. Zaposlitev tolikšnega

števila občanov na območju Bistrice ob Sotli je več kot razveseljiva, saj je znano, da se precejšnje število krajanov nahaja na delu v tujini. Menda jih je tam kar okoli 1000.

Velika akcija za postavitev spominskega doma borcev in mladine v Kumrovcu še poteka, v kraju samem pa že grade. Dela potekajo noč in dan in prvi obrisi novega doma se že kažejo. Med novopostavljenimi vagoni, v katerih prebivajo delavci ljubljanskega gradbenega podjetja, se že pno v nebo prve stene novega doma. Spominski dom borcev in mladine v Kumrovcu mora biti izgotovljen do konca leta 1975.

Podjetje Istra Benz bo v Bistrici ob Sotli gradilo bencinsko črpalko, ki bo dograjena v naslednjem letu. Zemeljska dela so opravili občani sami, ki so za svojo bencinsko črpalko prispevali tudi denarna sredstva. Zemljišče, na katerem bo stala nova bencinska črpalka, je že odkupljeno, omeniti pa je treba, da so določeni deleži tudi tukaj dodali občani Bistrice ob Sotli.

MILENKO STRASEK

Za današnje praznično celostransko križanko razpisujemo naslednje nagrade:

1. nagrada: 250
2. nagrada: 100
3. nagrada: 50
4. nagrada: 50
5. nagrada: 50
6. nagrada: 50

Izrezek z vpisano rešit-
vijo pošljite na naslov:
NOVI TEDNIK Gregor-
čičeva 5, 63000 Celje. Na
pisemski ovitek napišite
NAGRADNA SLIKOVNA
KRIZANKA. Pri žrebanju
bomo upoštevali vse rešit-
ve, ki bodo v uredništvu
do četrta, 6. decembra.

NAGRAJENI RESEVALCI

Za nagradno slikovno križanko, objavljeno v Novem tedniku 15. novembra, je žreb razdelil nagrade takole:

1. nagrada: 100 din —
PEPKA KOSABER, Trubarjeva 54, 63000 Celje
2. nagrada: 50 din: **KO-ROSEC MARJAN**, 63240 Šmarje pri Jelšah
3. nagrada: 50 din —
ANDREJ DERCA, Savinjska 68, 63310 Zalec
4. nagrada: 50 din —
HOCEVAR ALFONZ, Detelova 2, 61236 Domžale
5. nagrada: 50 din —
BOJANA CEKUTA, Trubarjeva 46, 63000 Celje
6. nagrada: 50 din —
NATAŠA PODKRIZNIK, Zagrad, 62310 Slovenska Bistrica

Vsem izžrebancem bomo nagrade poslali po pošti. Cestitamo!

REŠITEV NAGRADNE SLIKOVNE KRIZANKE

Vodoravno: FAP, dural,
Grimm, Brecht, oje, ogenj,
rodeo, Valera, Odra,
oleum, borza, silur,
Tours, Etbin, Leigh, Ajša,
vnema, Omega, krnee, eks,
JS, Siam, osoje, jidiš, AP,
oci, srež, Danie, vnuk, vi-
tel, Lippi, or, Kikladi,
anatom, Coin, Timok,
epik, Na levo!, Alah, aor-
ta, kost.

PRIČELI Z GRADNJO

Velenjska tovarna Gorenje je začela v vasi Gorenje pri Smartnem ob Paki z gradnjo nove tovarne za izdelavo talnih keramičnih ploščic, ki bo letno dala na tržišče milijon kvadratnih metrov ploščic. Za pripravljajna dela v zvezi z gradnjo nove tovarne keramičnih ploščic je Gorenje že sklenilo pogodbo z gradbenim podjetjem Vegrad, ki je z deli že pričelo.

Celotna naložba bo veljala okrog 93 milijonov dinarjev. V tovarni, ki bo stala na površini enega hektara, bo v začetku zaposlenih 194 delavcev. Glavno opremo bo dobavljala italijanska tovarna Mitland iz Milana. Do 29. novembra prihodnjega leta bo morala biti tovarna usposobljena za proizvodnjo ploščic.

CELJE

KAKO NUDITI

V predsestoj so se sestali v osnovni šoli na Hladnjah v Celju pooverjeni za mladinski tisk in nekateri drugi učitelji celjskih osnovnih šol s predstavniki Mladinske knjige, med katerimi je bil tudi znan pesnik Ivan M. Masti. Mladinska knjiga namreč želi nuditi učencem in študentom dovolj knjig in učil, da se ne bi več ponovilo stanje kakršno je bilo ob začetku letošnjega šolskega leta, ko je v knjižarnah manjkalo marsikateriga učbenika. Prav tako pa želijo mladim še bolj približati mladinske revije in knjižne zbirke, da bi tako mladim voljo štunda. O tej problematiki so razpravljali marsikako koristno misel in še kmalu lahko pričakujemo pozitivne rezultate povzroča.

Na povabilo predstavnikov Pivovarne Laško, si je znani nogometaš Dragan Džajić ogledal tovarno in se z delavci zadržal v krajšem pogovoru. Na fotografiji Džajićev prijatelj »Grgec, sedaj uslužbenec v pivovarni. Dragan Džajić in šef proizvodnje Tone Turnšek.

F. Pungerčič

KOZJANSKO OBSOTELJSKI DROBIŽ

AGNAR: »Za nas
ko bomo postali
že dolgo pri-
Okrasili bomo raz-
smrečje in na-
že zastavice. To
doblili bomo to-
bomo, da bomo
ljubili svojo domo-
je novo šolo bomo
vsak mesec na-
da, da bo naša šola
Pionirji se ju-
kot ciscibanka pa-
na mamico, da na-
prispava. Kako
reče? Aja, sama

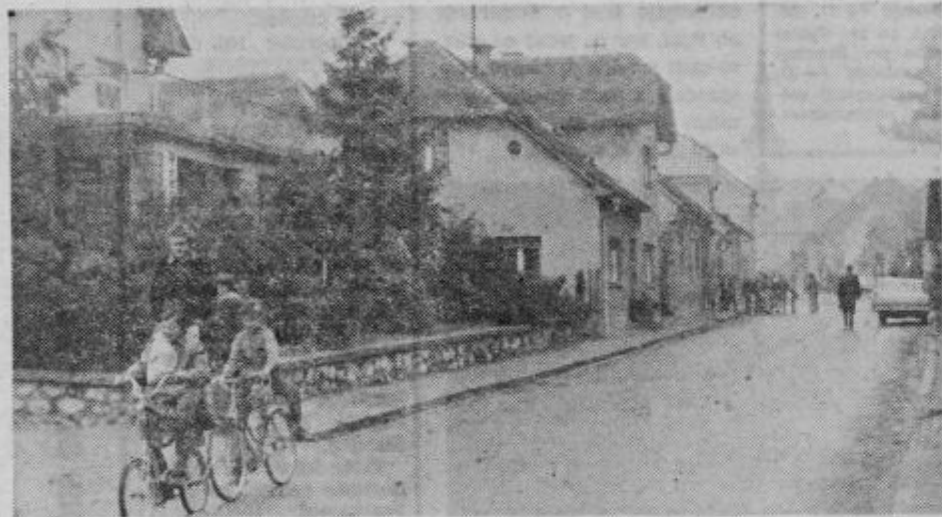
republike sprejeli.
Ob našem obisku
njih zapovedi sto-
ječni nad tem, da
ogledali, smo jih
sprejem v svet
Zdenka Stopar

Krajevna skupnost BRASLOVČE

DENAR NAJ SE VRAČA!

Ležeče na vzhodnih obronkih Dobrovelj se Braslovče na široko razgledujejo po Savinjski dolini. Kot na stražnem stolpu so dvignjene nad dolino, ki ji pripadajo. Prve se zjutraj ok opljejo v vzhajočem soncu ter razkazujejo svojo enkratno lepoto vsem, ki so voljni, da si spočijejo pogled na tem harmoničnem stvarstvu narave in človeka.

Resnično, enkratno lego ima ta kraj in prenekatero korist bi veljalo izvlačiti iz tega, ko bi le vse bilo tako, kot bi moralo biti. Ljudje, ki tod živijo, pridni in prizadevni, so v minulih letih veliko dosegli, tarejo pa jih še mnogi problemi, ki jim ne bodo zlahka kos, še zlasti, če se v kraj ne bo pričel vračati tudi denar, ki ga njihovi delavci ustvarjajo drugod.

Je pač tako, da se občani v krajevnih skupnostih v največji meri preko svojega sveta lotevajo urejevanja komunalnih problemov. Ni da bi razglabljali o tem, zakaj je tako, so pač takšne tudi potrebe. V minulih letih tudi Braslovčani na tem področju niso držali križem rok. Nasprotno, lotevali so se številnih akcij ter jih tudi uspešno zaključili.

Hiša učenosti je pač v vsakem kraju zrcalo prizadevanj tamkajšnjih ljudi. In ker je njihova šolska zgradba že častitljive starosti so se je občani lotili, oziroma njene adaptacije že kar pred referendumom o samopriskrbi za izgradnjo in obnovo šole v žalski občini. Zbrali so denar in šolo obnovili. No, pa

jim ni žal, čeprav bi lahko do obnovljene šole seveda lažje prišli tudi kasneje. To pa je le ena izmed uspešnih akcij minulih let. V zadnjih letih so asfaltirali preko 6 kilometrov občinskih cest, ki vodijo v zaselke njihove krajevske skupnosti, za kar so porabili nad 80 milijonov starih dinarjev, polovico pa so prispevali občani sami. Rešili so problem pitne vode, ko so zgradili priključek na taborski vodovod, dokončno pa so uredili tudi pokopališče. Velika pridobitev je tudi kombibus, ki redno, pozimi in poleti, prevaža otroke s partizanskih Dobrovelj h pouku v Braslovče. Se in še bi lahko naštevali, pa žal ni na razpolago dovolj prostora.

ZASTOJ TURIZMA

Ko smo načeli pogovor s predstavniki krajevske skupnosti o problemih v kraju, je postalo precej živahno in vroče. Vsi so bili edini, da je perspektiva kraja v bodoče le v razvoju turizma. Za to so podani mnogi pogoji, zlasti prirodnimi, ki jih drugod nimajo. Domače Turistično društvo si je z vsemi ostalimi v kraju na tem področju veliko prizadevalo. Pa so se vsi naporji praktično razblinili in se podirli kot hiša iz kart. V kraju so po integraciji ukinili gostinski lokal, predali bife v zakup novo podjetje (Savinjski ma-

Dosedla Fric

Mežnar Vinko

Uratnik Vlado

gazin) je lokal na Gori Oljki prodalo, vse obljube okoli ureditve jezera pa so se razpočile kot milni mehurčki. Še več. Obljubljeno je bilo, da bo denar od Oljke šel za adaptacijo lokala pri jezeru. Toda doslej iz tega ni bilo nič. Se ta objekt, ki ga je z velikim naporom zgradilo Turistično društvo, je bil letos odprt le trikrat na teden, pa še takrat so goste ob osmih zvečer postavljali na ceste. Vsi sogovorniki so bili edini, da je turizem, oziroma njegov razvoj v Braslovčah zastal. Edini krivec pa je Savinjski magazin, ki je pred integracijo z gostinskim podjetjem na veliko obljubljal, po integraciji pa na vse pozabil.

So pa v kraju seveda še druge težave. Prebivalci Parizelj se otepajo problemov, da je veselje. Urbanistično načrtovano naselje (nekateri so celo plačali prispevek za komunalno ureditev?) je brez kanalizacije in brez vodovoda. Ljudje imajo sicer hidroforje in podobno, toda kaj lahko se zgodi, da bodo v vodo vdrle tudi fekalije, kajti greznice in črpališča vode niso veliko narazen. Vse pro-

nje doslej niso nič pomagale. Tudi ti občani so se že prenaejali obljub in upajo, da bo tega v doglednem času konec.

ŠOLA ALI TELOVADNICA

Kot je predvideno, naj bi k sedanji šoli na Braslovčah prizidali nekaj novih učilnic ter telovadnico. V Braslovčah pa razmišljajo bolj praktično. Uresničujejo določilo, da bo referendumu, oziroma, ko bodo zgrajene vse predvidene šole in adaptirane tiste, ki so adaptacij potrebne, ena in pol izmenski pouk, bo treba pri braslovški šoli kar precej seči v blagajno skladov, da bodo tudi ti občani dobili to, kar so dobili drugje. In namesto tega, da bi ob sedanji šoli, kjer je velika prostorska stiska, prizidavali nove učilnice in telovadnice je bolj pametno, tako modrujejo v Braslovčah, če bi pri stari telovadnici pozidaliraje novo šolo. Tu je prostora več kot dovolj, lokacija je ugodna, stroški pa bi bili v obeh primerih praktično enaki. Še več, nastala bi tudi

možnost, da se sedanja šolska zgradba odproda kakšnemu podjetju, ki bi tod organiziralo kakšno ustrezno proizvodnjo (predvsem bi se lahko zaposlile ženske), s čimer bi kraj dobil vsaj eno podjetje.

S tem pa smo zadržali tudi v osrednji problem. Kar 580 ljudi se vsakodnevno prevaža na delo v druge kraje, nazaj v Braslovče pa le redkokdaj zaide kakšen dinar. Kar so si tod ljudje ustvarili, so praktično naredili sami. Zadnji čas bi bil, če bi se tudi v ta kraj povrnil kakšen dinar, saj praktično ni možno, da bi se blagajna krajevske skupnosti na kakršen koli drugi način, malo odebelila.

Res veliko so tod naredili ljudje kar sami, mnoge probleme imajo, toda tudi v bodočnost gledajo s precejšnjo mero optimizma. In ko je ta obogaten še z ustreznim razumevanjem tistih, ki lahko kraju pomagajo, potem bodo tudi tod trdno stopili na še hitrejšo pot učinkovitega razvoja.

TEKST IN SLIKE
BERNI STRMCNIK

ČESTITAMO ZA PRAZNIK REPUBLIKE
VSEM OBČANOM IN DELOVNIM LJUDEM
NA CELJSKEM OBMOČJU!

BOHOR
ŠENTJUR

ZA 29. NOVEMBER
ISKRENO ČESTITAMO

CESTNO PODJETJE V CELJU

MARIJA CENCELJ — dobila barvni televizor GORENJE

JOJ, TAKO SEM SREČNA, DA....!

Da, da, zgodi se pač, da človeka doleti tudi sreča, pa čeprav sam ne more verjeti, da je temu res tako. Koliko jih je bilo, ki so v minulih dneh na tihem upali, morda pa bo sreča le njim naklonjena. Tudi Marija Cencelj iz Petrovč 70 je upala, da bo morda ona tista, ki jo bo doletela sreča. Mnogi so se uštelili, ona se ni, kajti resnično je imela srečo in dobila je našo veliko nagrado prvega dela nagradne igre, BARVNI TELEVIZOR GORENJE.

Naj pa seveda že takoj na začetku tega zapisa povemo, da bo v prihodnje še en naš srečni bralec, ki mu bomo na dom dostavili enako nagrado in bo lahko noveletni praznični program že gledal v barvah. Boste to morda vi? Pridno zbirajte kupone in ko boste imeli štiri, nam jih boste poslali.

Bodi dovolj! Pogledimo, kako je potekalo izročanje nagrade naši srečni dobitnici MARIJI CENCELJ iz Petrovč.

Bil je petek, nekako sredi dopoldneva, čas malice, ko se je v pisarni naše Metke, tajnice redakcije, (tiste tovarišice v naši hiši, ki ima okoli Novega tednika največ dela, pa njeno ime le redkokdaj zaide na strani časopisa), zglasila naša dolgoletna naročnica in bralka MARIJA CENCELJ iz Petrovč in povedala, da je ona tista, ki naj bi dobila barvni televizor.

Nekaj trenutkov za njo sem jo v redakcijo primahal tudi sam in že sva trčila skupaj, kajti bil sem zadolžen, da zapišem tele vrstice o naši naj-srečnejši dobitnici. Predstavili smo jo uredniku in ji povedali, da smo ji mislili poslati telegram, ker smo jo v petek popoldne nameravali obiskati na njenem domu ter ji skupaj s predstavnikom GORENJA izročiti veliko nagrado. Dogovorili smo se, da se dobimo okoli 14. ure. Ko sva se vračala iz urednikove pisarne, sem ji pokazal na dva velika kartonska zaboja, na katerih je napisano, da je v njih BARVNI TELEVIZOR GORENJE.

»Vidite, tale vrhnji, ta je vaš!« sem ji rekel.

»Joj, veste, res? Tako sem vesela, da ne vem, kaj naj rečem...«

Ni bilo kaj reči. Pogledal sem ji v oči, bile so rahlo, rahlo orosene, kajti sedaj je bila docela prepričana, da je resnično zadela našo glavno nagrado. Pospremil sem jo še do vrat in poslovala sva se.

Dobili smo se na križišču. MILAN VALENČAK, šef propagandne službe GORENJA je bil točen. Kot vedno! Skupno smo se odpeljali na dom naše srečne dobitnice. Čakala nas je v kuhinji. Vsa vesela je stopila na hišni prag, kjer ji je Milan Valenčak čestital za glavni dobiček, ter ji zaželel v imenu našega največjega giganta na področju industrije bele tehnike vse najboljše in še veliko sreče.

»Saj sem jo že sedaj imela,« je povedala Marija.

Urednik in Milan sta pograbila barvni televizor in ga odnesla v kuhinjo, kjer ga je že čakala pripravljena polica. Milan ga je vključil in v presenečenje vseh smo takoj ujeli program iz Zagreba in samo ob sobni anteni tudi Gradec! Neverjetno! Jasna slika, razločen ton in seveda barve, za katere pa smo bili prikrasani, ker ni bilo na sporedu nobene barvne oddaje. Nič za to!

Sedli smo za prazne pogrnjene mize, obložene z belim, doma pečenim kruhom, domačo salamo in prav tako domačim belim vinom. Ob jedatci je beseda hitro stekla.

»Vidim, da vam je to prvi proizvod Gorenja,« je pripomnil Milan, ki je opazil, da je pri hiši sicer precej gospodinjstvih aparatov, toda med njimi ni njihovih proizvodov. Izkušenemu očesu pač niče-sar ne uide.

»Prvi že, prvi, toda obljubim vam, da prav gotovo ne zadnji. Veste, takrat, ko smo mi kupovali te stvari, vaše podjetje še ni bilo tako znano, kot je danes.«

»Kaj pa mislite kupiti?« smo se zanimali.

»Marsikaj bo še treba. Kombiniran štedilnik, pa zamrzovalnik, tega trenutno najbolj pogrešam.«

»Predstavite se malo našim bralcem,« smo jo zaprosili.

»Doma smo pravzaprav iz Liboj, ker pa naj se rudnik izpodkopal, smo tod kupili novo posestvo. Smo kmetje, imamo šest hektarjev obdelovalne zemlje in seveda tudi gozd. V glavnem se ukvarjamo s hmeljarstvom, imamo pa tudi nekaj krav in oddajamo mleko. Stara sem 54 let, naročnica NOVEGA TEDNIKA pa menda že 15 let, če že ne več.«

»Ste tudi že doslej imeli kdaj takšno srečo?«

»Ko sem bila še mlada deklica, 14 let mi je bilo, sem na tomboli zadela kolo. Sploh sem pravzaprav kar vedno imela srečo.«

»Pri možu tudi?« je hitro vprašal urednik in me prehitel.

»O, pa še kakšno! Tudi pri otrocih. Ena hči je v Ljubljani, druga je višja medicinska sestra v celjski bolnici, sin pa pomaga gospodariti doma.«

»Ga to veseli?« smo se pozanimali.

»Mislim, da ga, še posebej, ker poskušamo mehanizirati. To je danes nujno potrebno. Ima tudi svoj avto, mislim, da mu je delo kar všeč in da bo rad ostal na kmetiji. Obiskoval je tudi kmetijske šole oziroma tečaje, tako da mu ne bo težko, čeprav je treba kar pošteno delati, kljub traktorju in drugi mehanizaciji.«

Sedela je na moji desni strani in vsake toliko časa so ji oči preskočile na barvni televizor, kot da še vedno ne more verjeti, da je resnično njen.

»Kako pa ste zvedeli, da ste zadeli našo veliko nagrado?«

»V Novem tedniku najprej preberem pisma bralcev, potem roman in nato sem se lotila tudi seznama nagradjenec. Tako, kot ste ga objavili, od manjših nagrad k večjim. In takole stojim ob mizi in berem, vmes sem kuhala, kar zagledam na koncu svoje ime. Hitro pograbim stol, kajti noge so se mi pričele pošteno tresti. Preberem prvič, pa drugič, pa tretjič. Bolj, ko sem brala, bolj sem bila prepričana, da sem to seveda jaz. Komaj sem čakala, da se mož in sin vrneta z njive, da jima povem veselo novico. Mislim, da sta mi verjela? Sebe, ko sta prebrala, sta verjela. Saj se ne boste čudili, če vam povem, da skoraj vso noč nisem spala. Zjutraj pa, ko sem postorila po hiši, pa hitro k vam v Celje. Veste, tako sem srečna, da ne vem, res ne vem, kaj naj rečem in kako naj se vam zahvalim...«

»Ste pošiljali kupone tudi vmes?«

»Ne, igrala sem kar na ve-

liko nagrado, kar bo, pa bo, sem si rekla, obetala pa si tako in tako nisem nič. Vidite, pa sem se zmotila. Joj, jejte prosim, pa zalijte...«

»Ze imate televizor?«

»Že, črno-belega, sedaj ga bomo pa hčerki dali, tisti, ki je v Ljubljani, da bo lahko gledala tudi ona. Tega barvnega pa bomo seveda doma

obdržali.«

»Kaj pa sicer delate?«

»Vse, kar se pač mora na kmetih delati. Gospodinjam in skrbim za vse ostalo. Pozimi pa, ko je veliko več časa, pa berem knjige, pri nas sploh radi beremo, sedaj bomo pa gledali seveda tudi barvni program... in to po zaslugi Novega tednika in našega GORENJA.«

Poslovili smo se. Pritekla je za nami na hišni prag, se vsem še enkrat zahvalila, zaželela veliko uspehov kolektivu Gorenja in še rekla: »Pa tisti mali deklici, ki je po-tegnila ravno moj listek, se v mojem imenu zahvalite. Hvala, hvala vsem, Gorenju...«

Tekst in slike: BERNI STRMCNIK

V Celjski ŽICNI

NA POTI VZPONA

Kolektiv celjske ŽICNE doživlja v zadnjem obdobju nekatere pomembne, kvalitativne spremembe navznoter, ki praviloma za vse, ki gledajo na razvoj podjetja od zunaj, niso opazne. Gre za kvalitetne premike v prestrukturiranju proizvodnje, v izpolnjevanju tistih nalog, ki jih je začrtal naš dolgoročni razvoj in ki je nanje čestokrat opozarjala tudi Zveze komunistov: borta za iskanje notranjih rezerv, za odkrivanje najoptimalnejših možnosti razvoja in podobno. To pa je tudi tisto, česar so se lotili v celjski ŽICNI in kar jim tudi uspeva.

Vsa kovinsko predelovalna podjetja so že od nekdaj stala pred nerešljivim problemom stalno naraščajočih cen reprodukcijskega materiala in zamrznjenimi cenami svojih proizvodov. Kako je možno v takih pogojih učinkovito gospodariti in kakšni napor so potrebni, vedo le tisti, ki so vso težo takšnih in podobnih problemov, občutili na lastni koži. Kolektiv ŽICNE se je z njimi dolgo srečeval in se še srečuje. Pa vendarle.

Strnili so sile v podjetju, pristopili k uresničevanju dogovorjenih načel notranje konsolidacije in pri tem uspešili. Vrgli so na rešeto celoten proizvodni program ter ugotovili, da je prvič vse preširok, da je potrebno zagotoviti večjo specializacijo, po drugi strani pa so spoznali tudi to, da je med njihovimi proizvodi vse preveč takih artiklov, ki so intenzivno materialni, kar pomeni, da je v strukturi njihove lastne cene strošek reprodukcijskega materiala absolutno previsok. Delež dela, torej tistega, kar edino oplemenituje, kar daje novo vrednost ter s tem omogoča zaslužek, pa je premajhen. Zato so se načelno odločili, da bodo zagotovili nadaljnji razvoj vseh interesantnih artiklov ter postopoma opustili tiste, ki spričo svoje akumulativnosti niso interesantni. V konceptu notranje konsolidacije je imela taka

odločitev izhodiščni pomen. Predstavlja tisto revolucionarno preokretnico v miselnosti, ki je ŽICNA v nedavni preteklosti ni bila v stanju izvesti, carski rez, kot ga imenujejo sami, ki je bil potreben in nujen, da je prišlo do preporoda v kolektivu.

Izhajajoč iz tako postavljene izhodiščne pomeni, praktično novo tovarno za proizvodnjo sit in transportnih trakov v Sentjurju, je nujno terjala določene korekture. Določena lokacija bi terjala dosti večja sredstva, kot pa bi bilo potrebnih, da se proizvodnja organizira v Celju. S tem pa, ko bodo v prihodnjem letu intenzivno uresničevali novo proizvodnjo v Celju, pa bodo prav tako intenzivno načrtovali drugi del razvojnega programa, ki ga bodo uresničili v Sentjurju, tako kot so splošne nameravali. Proizvodnja rudarskih sit in njena nadaljnja razširitev v prihodnjem letu od sedanjih 25.000 kvadratnih metrov na bodoših 400.000 kvadratnih metrov, pomeni za kolektiv ŽICNE korak, ki bo pustil trajen pečat nadaljnjemu razvoju. Od sedanjih nekaj sto milijonov starih dinarjev dohodka pri tovrstni proizvodnji se bo leta v prihodnje, to je v letu 1975, povečal na nekaj milijard starih dinarjev. In ker gre v

tem primeru povzru vsega še za artikel, ki ga bodo praktično izključno prodajali v tujino (s Sovjetsko zvezo so že sklenjeni ustrezni aranžmani), to pomeni, da se bo kolektiv ŽICNE tudi na področju izvoza povzpел med tiste delovne organizacije, ki na tem področju resnično nekaj pomenijo.

Medtem, ko bo stekla proizvodnja rudarskih sit v Celju, pa bodo za Sentjur pripravili vse potrebno za proizvodnjo tehničnih vzmeti, za katere imajo ugodne aranžmaje z Japonci. V tem obratu bodo proizvajali tudi avtomobilske sedeže. Uresničitev prvotnega programa, ki je bil namenjen v Sentjurju, pomeni tudi časovno pridobitev (čas pa pomeni dohodek, denar), kajti vsaj leto dni prej bo stekla proizvodnja v Celju, kot pa v Sentjurju. Ker pa bo več denarja, bo lažje uresničiti tudi nov program v Sentjurju.

Naj sklenemo! Tiho in mirno, brez večjih pretresov in zunanega poma, so v celjski ŽICNI delavci pristopili k uresničevanju postavljenih nalog, katerih uresničitev bo tudi temu kolektivu omogočila, da se bo otrešil tradicionalnega življenja in stopil na pot kvalitativnega vzpona. Dosedanje izkušnje zadnjega obdobja ter pripravljenost kolektiva so porok

Milan Valenčak čestita srečni in presenečeni Mariji Cencelj

VSEM DELOVNIM LJUDEM
IN OBČANOM ISKRENO ČESTITAMO
OB DNEVU REPUBLIKE
IN 30-LETNICI ZASEDANJA AVNOJ!

GRADIS

OB DNEVU REPUBLIKE ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM
IN OBČANOM, Z ŽELJO, DA BI V ČASU, KO PRAZNUJEMO
TRIDESETLETNICO ROJSTVA NOVE SOCIALISTIČNE IN SA-
MOUPRAVNE JUGOSLOVANSKE SKUPNOSTI, TO NAPREDNO
STVARNOST SAMOUPRAVNEGA SOCIALIZMA NA OSNOVAH
NOVE USTAVE ŠE BOLJ KREPILI IN RAZVIJALI. KOLEKTIV TO-
VARNE NOGAVIC POLZELA BO S SVOJIM DELOM NEPOSREDNO
PRISPEVAL K TEJ GRADNJI.

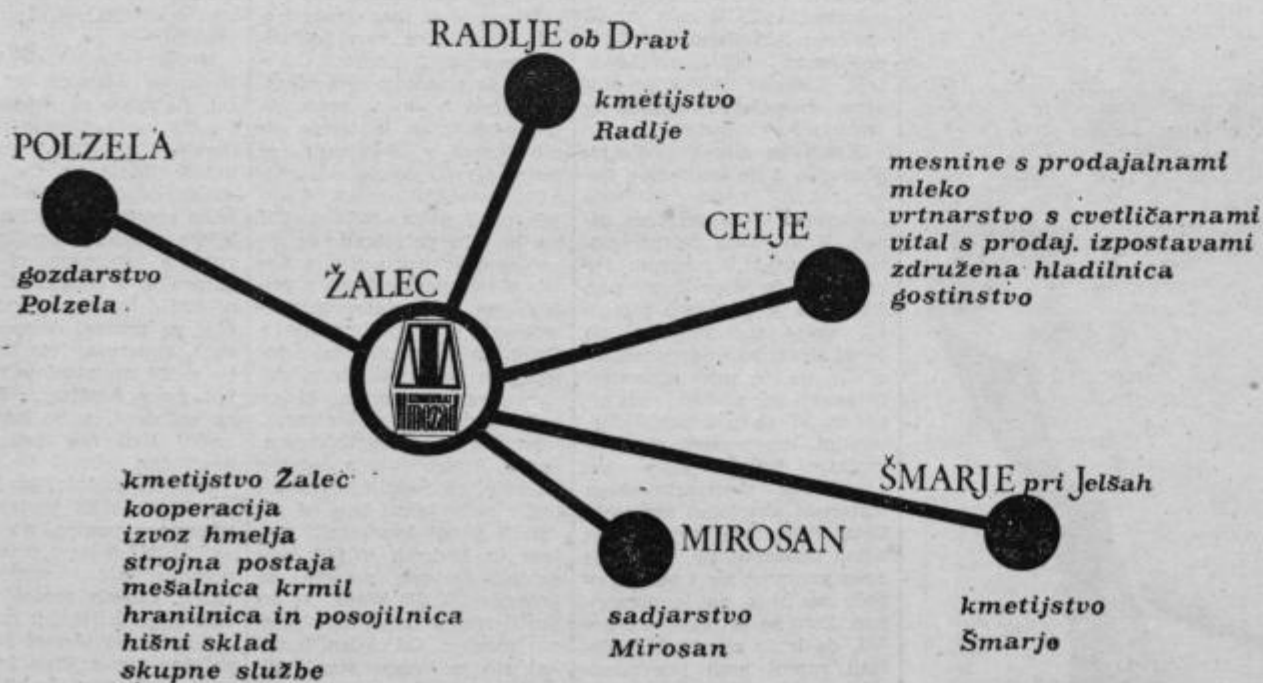
TOVARNA NOGAVIC POLZELA

ZADOVOLJSTVO POTROŠNIKA – NAŠA SKRB

KMETIJSKI KOMBINAT
Hmežad
ŽALEC

- ▣ KMETIJSTVO
- ▣ ŽIVILSKA INDUSTRIJA
- ▣ TRGOVINA
- ▣ GOSTINSTVO

OSKRBUJEMO:

MESO IN MESNI IZDELKI - širom
po Sloveniji
MLEKO IN MLEČNI IZDELKI - 18
občin širšega območja
SADNI SOKOVI VITAL IN PIJAČE
SINALCO - Slovenija, Istra, Kvarner
in Zagreb z okolico
SADJE - Slovenija in Hrvatska
VRTNARSKI PROIZVODI - širše
celjsko območje
HMELJ - Jugoslavija in izvoz
KMETIJSKI PROIZVODI - Slovenija
JAJCA - Slovenija in Istra
POSTRVI - širše celjsko območje
DRUŽBENA PREHRANA - Celje in
Žalec
MOČNA KRMILA - širše celjsko
območje
INVESTICIJSKI IN REPRO MATE-
RIAL - Slovenija
KMETIJSKI STROJI - Slovenija,
Hrvatska in Makedonija
STROJNE USLUGE - Slovenija

URESNIČEVANJE USTAVNIH DOPOLNIL IN NADALJNI RAZVOJ NAŠEGA DELOVNEGA KOLEKTIVA V NERAZVITI ŠENTJURSKI OBČINI JE ENA IZMED NAŠIH TEMELJNIH NALOG V TEM TRE-NUTKU. OB PRAZNIKU ŽELIMO, DA BI SLOVENSKA SKUPNOST SE NAPREJ SODELOVALA V PREMAGOVANJU NERAZVITOSTI NAŠE OBČINE, ZA KAR SI BO PRIZADEVAL TUDI NAŠ DELOVNI KOLEKTIV.

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM
V CELJSKI REGIJI ČESTITAMO
ZA PRAZNIK REPUBLIKE

ALPOS
ŠENTJUR

CINKARNA

CELJE

METALURŠKO KEMIČNA INDUSTRIJA

VSEM OBČANOM, DELOVNIM ORGANIZACIJAM IN DRUŽBENO POLITIČNIM SKUPNOSTIM, KI ŽIVIMO IN DELAJO V NAŠI SA-
MOUPRAVNI SOCIALISTIČNI SKUPNOSTI ŽELIMO, DA BI ŠE
USPEŠNEJE POGLABLJALI TEMELJNE SAMOUPRAVNE ODNOSE
V NAŠI DRUŽBI, OB DNEVU REPUBLIKE PA JIM ISKRENO
ČESTITAMO.

Kolektiv
CINKARNE CELJE

VERONIKIN NAS- MEH IN POBUDA

»Kam pa tako hitiš, koma-
je kdaj srečava, pa že brziš
naprej?»

»Zena ima rojstni dan in
mi bi ji kupil nekaj lepe-
ga.«

»Si že kaj razmišljal, kaj
bi boš kupil?»

»Cisto nič ne vem!«

»Potem pa ti bom svetoval,
kako sem jaz napravil takrat,
ko je moja žena praznovala.
Po radiu Celje sem poslušal
oglasne in ponudbe in slisal
na Veroniko. To je posloval-
nica tkanine v Zidanškovi
ulici. Spomnil sem se, da je

žena »udarjena« na lepo pe-
rilo in zavil sem tja v upa-
njo, da mi bodo prodajalke
svetovale. In nisem se zmo-
gla. Vse, kar so imele, so mi
dale na pulit in znale tudi sve-
tovati. Po temeljitem premi-
sleku sem ji res kupil nekaj
lepega — spalno srajco. Saj
so mi dekleta v prodajalni
vedele povedati, iz kakšnega
materiala je, pa sem pozabil.
Ko bi ti vedel za presene-
čenje doma! Zena se ni mog-
la načuditi, kje sem dobil
najmodernejši material, kje
sem vse to kupil. Povedal

sem ji, da v VERONIKI in
zdaj je njihova stalna stran-
ca. Kar naprej tam nekaj
kupi, je pa zato vedno lepo
oblečena. To vidim samo
jaz ... ona pa je zadovoljna.«

»Toliko si mi povedal o tej
Veroniki, da bom res zavil
tja in se prepustil večjim
svetovalkinim rokam. Hvala
za nasvet!«

Mož srednjih let se je na-
potil po Celju, da obišče VE-
RONIKO. Našel jo je v ZI-
DANSKOVI ULICI, kjer je
opozorila nase s svojim vid-

pa tudi od Vezennine, Sane in
drugih.

V lepo opremljenem mo-
dernem lokalčku, kjer se že-
na res lahko posveti sebi, pri-
tem pa upošteva prodajalkin
nasvet, je prijetno kupovati.
Izbira je res velika, od naj-
dražjega in najfinejšega peri-
la do zelo cenjenih stvari. Če-
prav je to specializirana trgo-
vina, cene v Veroniki niso viš-
je od drugih poslovalnic TKA
NINE.

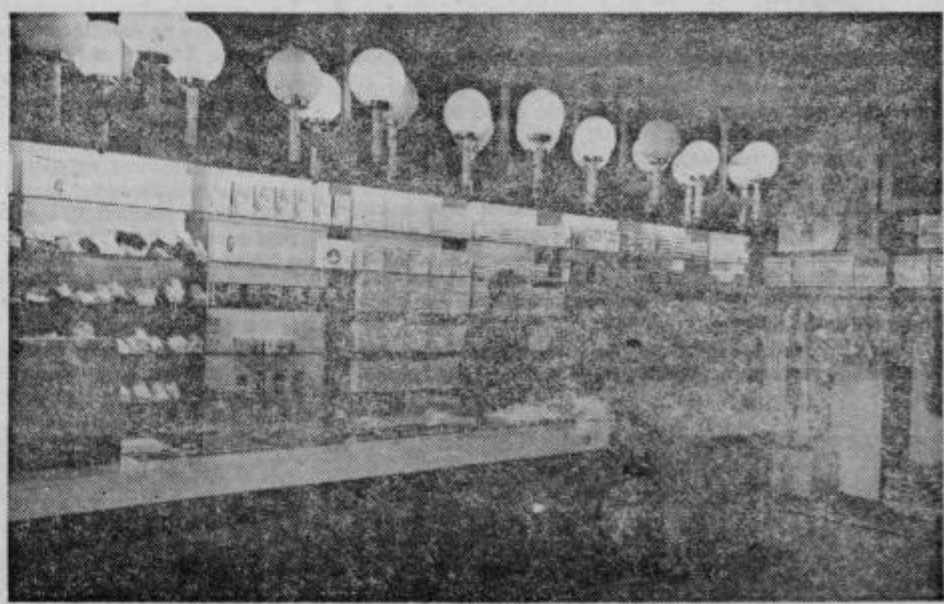
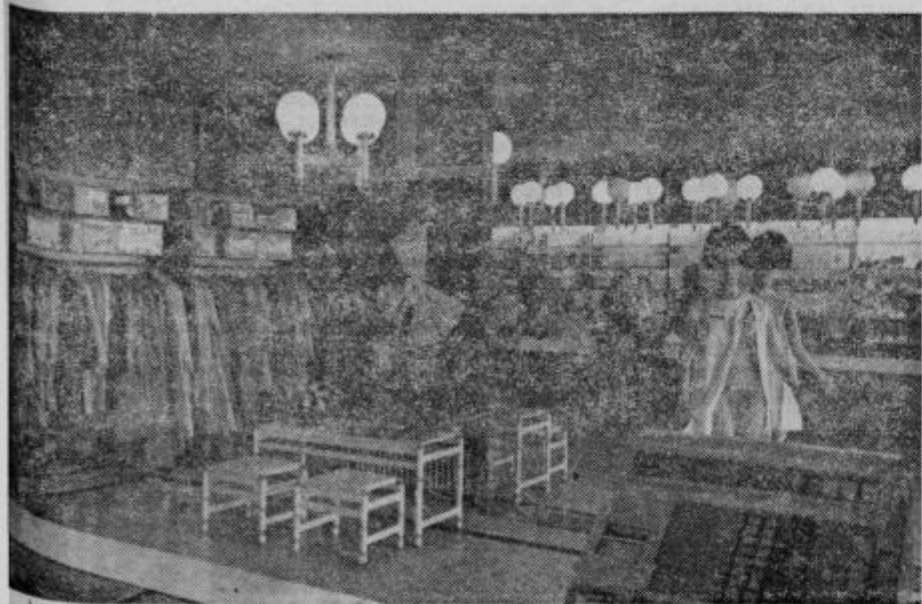
Vse, kar kupite v VERO-
NIKI, je prava paša za oči.
Različne rute privabljajo po-
seben pozornost, zimsko pe-
rilo je v tem času posebno
zaželeno, spalne srajce iz ja-
ponskega batista, ki so po-
vrhu še umetno izvezene, pa
žanjejo največji uspehi. Veli-
ka je tudi izbira nadržkov
ter nogavic, predpasnikov in
zlasti kombinež, različnih
krojov in velikosti. Da ne po-
zabimo še na eno veliko pre-
senečenje — domače halje so
tako impozantne in v krojih
različne, da se komaj ločimo
od njih. In cene? Primerne,
ni kaj reči, če imajo pa kaj
posebno ugodnega, obvestijo
potrošnike po radiu Celje.
Zato VERONIKA ni nikoli
prazna, zato si tu podajajo
kljuke možje in žene.

Po dolgem iskanju je tudi
naš mož, ki smo ga omenili
na začetku, našel to prijet-
no trgovinico in se pri izbiri
prepustil večjim prodajalki-
nim rokam. Ko je opisal po-
stavo svoje žene in povedal
za kakšno vsoto bi rad pre-
senetil ženo, se je začela iz-
bira.

»Kakšna barva vam ugaja,«
je dejala prodajalka in se še
pozanimala, kakšnih las je
žena. Potem sta izbirala in
izbirala. Nasvet je bil stro-
koven, ni kaj reči, pa še
ohrabrujoč povzhu, ker se je
vrtel okoli vsote, ki jo je
mož naklonil ženi. Izbrala
sta! Končno! Haljo!

Lepo so jo zavili v Veroni-
kin ovoj in žena, ki je spre-
jela darilo, je padla možu
okoli vratu in mu priznala
izboren okus. Mož se je
skrivnostno smehljaj in po-
vedal, da mu je pomagala iz-
birati VERONIKO! S svojim
vabljivim smehljajem je pri-
vabila že marsikatero kup-
ca, domačina in tujca, vsi pa
so odhajali od nje z zaviti
pod pazduho.

VERONIKA v Zidanškovi
ulici vabi s skrivnostnim
smehljajem in ponudi skriv-
nostne stvari!

ŠE O ŠTUDENTIH

V eni izmed prejšnjih števil smo imeli priliko zvedeti, s kakšnimi materialnimi problemi se srečujejo naši kolegi, študentje v Ljubljani. V naslednjih vrsticah pa želimo prikazati, kaj tare študente v Mariboru. Na to vprašanje je želela odgovoriti tudi javna tribuna, ki je bila 7. 11. 1973 v prostorih Visoke ekonomske komercialne šole z naslovom:

KAKO DOLGO SE BODO LAHKO ŠTUDIRALI LE BOGATI?

Javna tribuna je želela v prvi vrsti odgovoriti na dokaj provokativno vprašanje, ali res na mariborskih visokih in višjih šolah študirajo samo otroci premožnejših družin. Da je ta problem zelo pereč, nam pove že podatek, da tvori 60 odstotkov prebivalstva kmečki in delavski živelj, na drugi strani pa molčimo, da samo bora desetina vseh slušateljev izhaja iz tega sloja. Nujno se postavi vprašanje, kaj je tisto, ki onemogoča mladim, nadarjenim kmečkim in delavskim otrokom vpis na srednje, višje in visoke šole?

Po mnenju študentov je tu vrsta materialnih problemov, v prvi vrsti pa vprašanje prehrane in stanovanja. Večina študentov se hrani v samopostrežni restavraciji Center. Do letošnjega leta je bil KV obrok (kosilo, večerja) 15,30 dinarjev, z novim šolskim letom pa se je dvignila cena na 20,50 dinarjev. Ta nova cena pa ni bila sprejemljiva za TIS, ki daje subvencijo pri nakupu KV blokov. Materialna komisija je napravila ekonomsko analizo in ugotovila, da je cena teh obrokov pretirano visoka. Ker re-

stavracija Center ni pokazala zanimanja za študentske predloge, je TIS napravila pogodbo samo do konca novembra, kajti 29. 11. 1973 bo v študentskih domovih začela obratovati nova menza, ki bo imela kapaciteto 400 obrokov. Študentje upajo, da bo s tem končno rešen problem prehrane, ki je že vrsto let zelo pereč.

Naslednji pereč problem je vprašanje študentskih ležišč. Ne smemo prezreti dejstva, da študentska populacija v Mariboru bistveno hitreje narašča kot v Ljubljani. Danes razpolagajo študentski domovi s 664 ležišči. Letošnje leto je materialna komisija prejela 820 prošenj za sprejem v študentske domove, vendar je bilo preko 160 prošilcev zavrnjenih. Problem so hoteli rešiti s t.i. stanovanjskim skladom, ki bi naj pomagal študentom, predvsem brucem, pri iskanju stanovanja. Vendar vidnih uspehov ni bilo zaradi nezainteresiranosti stanodajalcev.

Do leta 1977 bo predvidenih naslednjih 1500 ležišč in do leta 1985 pa bo zagotovljenih nadaljnjih 1500 ležišč in če upoštevamo dejstvo, da bo takrat v Mariboru 7700 študentov, vidimo, da je stanovanjski problem še kako pereč.

Problem je tudi štipendiranje. Letošnje šolsko leto so 204 študentje iz mariborskih višjih in visokih šol zaprosili TIS za štipendijo, odobrenih pa je bilo samo 117. Za posojilo je bilo 561 prošelj, odobrenih je bilo samo 431.

Javna tribuna se je dotaknila tudi vprašanja, ki ga do sedaj še ni nihče temeljito proučil. Dostikrat se je že go-

vorilo, da je treba dati takojšnje materialno pomoč študentom, ki prihajajo iz nerazvitih območij, pri tem pa se ni nihče vprašal, KDO so ti študentje in ali je res, da so ti najrevnejši? V raziskavih je bilo ugotovljeno popolnoma nasprotno. Izkazalo se je, da so le-ti v poprečju najbogatejši, kajti iz teh predelov lahko pošiljajo študira-tivne otroke le avtoprevozniki, zdravniki in ljudje ostalih vimenitnih in bogatih poklicev. Delavskih in kmečkih študentov pa skoraj ni. Tem sinčkom edinčkom se je po-tem omogočilo cenejše biva-nje v študentskih domovih, možnost za pridobitev štipen-dije in posojila ter ostale ugodnosti.

Bili so celo primeri, da so bila podjetja zainteresirana štipendirati prvenstveno samo bogatejše študente, ker se dobro zavedajo, da je skrit v takem človeku podzavesten nagib, ki stremi po tem, da beži iz prostora, v katerem njegovi starši na družbeni le-stvici kotirajo nizko ali celo zelo nizko. Podjetja se dobro zavedajo, da jim ne bo »pobegnili« tisti študent, ki ga doma čaka hiša, avto, zemlja...

Zato postaja nujno, da se v podjetjih formirajo organi, ki bodo temeljito proučili do-deljevanje štipendij, zlasti bo potrebno izdelati pravične kriterije.

Kljub živahni diskusiji pa javna tribuna ni dala odgo-vora na zastavljeno vpraša-nje: Kako dolgo še bodo la-hko študirali le bogati?

RAMSAK ing. MARJAN
Predsednik kluba štud.
žalske občine v Mariboru

ZEMLJA DOMAČA NI PRAZNA BESEDA

Počasi stopam po cesti, ki se v nedogled vije pred mano. Na gričkih med gozdiči so skrbno obdelani vinogradi, vmes sadovnjaki, tu pa tam pa še majhne krpice njiv. Se nekaj korakov in že bom v vasi, v katero sem namenjena. Zelim si jo ogledati, ker je tu za svobodo in za domovino padel moj stric. Nikoli ga nisem poznala, saj je umrl, predno sem se jaz rodila. Videla sem ga le na sliki, ki mi jo je pokazala mama. Vedno me stisne pri srcu, ko se spomnim, kako mlad, še poln življenja, je moral umreti. Ko stopim med prve hiše, se izza vogalov za mano radovedno ozirajo otroške oči in me spremljajo po vasi.

Krenem v gozdič, kjer so partizanski grobovi. »Je vredna domača zemlja trpljenja, žalosti, strahu in nemira,« se vprašam.

V drugem kraju jim je postavljen spomenik. Ustavim se pred njim in prebiram imena. Ko strmim v ploščo z imeni, se mi zazdi, da nekdo stoji za mano. Ozrem se in star možakar s pipo v ustih opazuje zdaj mene zdaj ploščo. Njegovo lice je žalostno, polno grenkobe.

S trepetajočim glasom mi reče: »Za domačo zemljo je treba žrtvovati vse.« Potem mi je pripovedoval povest, ki sem jo slišala že večkrat. To je povest o borbi za domovino, za domačo zemljo. Mnogo-krat sem jo že slišala, to-da poslušala sem jo kot

nekač čisto novega. Mogoče zato, ker mi jo je stari mož pripovedoval s solza-mi v očeh. Padlo mu je pet sinov. »Svojo žalost nosim v srcu, ker so padli za domačo zemljo,« je tiho spregovoril.

Spomnim se, da je moral za svobodo dati življe-nje vsak deseti Jugoslo-van. S tem pa so naši na-rod postali gospodarji na svoji zemlji, kovači svoje sreče in svobodni gra-ditelji svoje prihodnosti. Sko-raj trideset let že živimo v miru in naša naloga je, da bo tako tudi v prihod-nje.

Zdaj vem, kaj je doma-ča zemlja in rada jo imam. Beseda domača zemlja mi veliko pomeni in ni prazna beseda. Sedaj tudi razumem, zakaj so otroci nesrečni, če nimajo toplega domačega doma. Spomnim se, kako je nekoč neki fant tožil, ker ni imel več svojega doma, potem ko sta se oče in mati razšla. Mati je odšla v svet in se ponovno poročila, očeta pa ni več videl. Pri hiši je bilo več otrok. Na svoje domove so jih vzeli znanci. Fant je čutil, kaj je dom. To je hiša z mamo, očetom, brati in sestrami. Takega doma ni imel več. Pri znancih je imel le majhno sobico na podstrešju, v kateri je bila trda postelja. Zjutraj ga je namesto mame poklicala sosedova teta. Nje-gov dom sta bila pašnik in travnik z rožami, trava-mi, čebelami, metulji in

pticami. Dom mu je bil gozd, polje, vinograd, ka-mor je hodil s strcem in teta delat. Družbo so mu delale krave. Če mu je bi-lo hudo, se je stisnil h kravi, ker je bila prijetno topla in takrat mu je bilo nekoliko lažje. Njegov dom je bil prostran. Nje-gov dom je bila podstreš-na sobica, pašnik, polje, gozd... Čeprav je bil prostran, ni bil lep, ker pravi dom, je dom z ma-mo, očetom in sestrami. Drugi dom je kot tuja zemlja. Po vojni je veliko naših ljudi ostalo zunaj naše domače zemlje. Ko pridejo k nam naši izse-ljenci, radi prisluhnejo do-mači slovenski besedi in pesmi.

Mnogi naši pesniki in pisatelji, ki so živeli v ča-su zatiranja naših nara-dov, so v svojih delih opi-sovali svoja mišljenja in čustva. Prešeren je dejal, da se bodo Slovenci zdru-žili z drugimi jugoslovan-skimi narodi v en sam narod, da si bodo segli v roke. Prešeren je umrl, uresničile pa so se njego-ve besede »da rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak...«

Poslovim se od moža in hitim domov. Njive, gozdiče in vinograde okoli mene pa rdeča zarja zaha-jajočega sonca na zahodu pozlati. Začutim, da je vsak delček Slovenije, delček ponosne Jugoslavije — zemlje domače, katere vsak košček je košček zla-ta.

ZASTAVA nudi do 28. 2. 1974 pri plačilu nad 50% z devizami, 10%

FERDO GODINA BELE TULPIKE

**Roman poklanja bralcem
slovenija**

avto

Automotor

CELJE

60

Teško sem ga čakal. Vedel sem, da ne bo povedal za mater kaj odrešujočega. Kaj naj bi bilo zanj še odrešujoče. Jaz sem svojo dolžnost opravil, kar mi je bilo v tem trenutku največ. Nisem tega storil zaradi ljudi na Bistrici. Storil sem zaradi sebe.

Zdravnik se je dolgo mudil v sobi. Slišal sem v kuhinjo, da sta z Rebo hodila po sobi. Končno je le prišel. Prestregel sem ga v veži in ga povabil v kuhinjo. Skuhal sem mu medtem čaj in tako je moral sukno spet odložiti. Ko sva tako sedela pri čaju, sem ga prosil, naj bo glede matere do mene odkrit.

Seveda, z materjo je slabo. Se posebno je slabo, ker živi v težkih razmerah. Najbrž jih je mladi Bartol dobro poznal.

Razgovor je tekel o tem, da ljudje mnogo pretrpijo, preden zaključijo čas, ki jim je odmerjen na zemlji. So taki, ki mnogo zdržijo, a so tudi taki, ki kmalu podležejo.

Ob tem bi rad sročil vprašanje o njegovem očetu, ki je v Petišovcih dočakal visoko starost.

»O vas sem že mnogo slišal, gospod doktor,« sem mu rekel. »Vaš oče mi je pripovedoval.«

»Ste ga poznali?« je takoj vprašal.

»Zakaj pravite, ste ga poznali? Je umrl?«

»Umrl.«

»Tako mi je žal. Resnično mi je žal, gospod doktor. Koliko sva prehodila okrog Petiševca in prekramljala. Zna-li ste mu vcepiti svoje ideje, da sem vas občudoval. Bolj vas, kakor vaše ideje.«

»Zanimiv je bil, res. Kljub svojemu letom je sprejel vse, kar je poznal, da se je v zgodovini obneslo. To je mogoče za starejšega človeka. Svoje misli je znal zanimivo po-vedati.«

Cudno moč ima ta fant v sebi. Kako prepričevalno mu teče glas. Nobene besede ne reče preveč.

»Govoril mi je o skupnosti zemlje,« sem mu rekel, da bi ga izzval. Saj se mi je po tolikem času bednega življenja ponudila priložnost, da sem govoril, kakor govori človek s človekom. Čutil sem, da sem postal v mislih top. Jezik mi je nekako otrdel. »Verjameta, da se bo kdaj spreme-nilo tisto, o čemer sta govorila?«

»Verjamem, gospod kaplan,« zelo vladno me je tako imenoval. »Ne samo verjamem, tudi prepričan sem o tem. Vse se spreminja. Vzemimo na primer samo fevdalizem. Koliko časa je držal človeštvo v bedi in pomanjkanju. Sa-mi veste, koliko časa je trajalo. Ne, gospod kaplan, svet se bo moral spremeniti. Najprej: nič več grofov. Nato: nič več mej. Ena sama dobra, velika njiva naj rodi krompir, žito in koruzo.«

Ta mladi fant je začel hoditi po kuhinji gor in dol. Nisem mu zaviral njegovih idej, bile so mi tuje. Zaviral sem mu njegovo voljo, njegovo radost nad velikimi ideali, ki si jih je postavil in s katerimi je znal spreobrniti svo-jega očeta. Jaz tega nisem imel. Mogoče sploh nisem nikoli s takim ognjem gorel za svoj poklic. Kaj sem bil jaz proti njemu? Sreča mu je bila naklonjena, bil je pol upov, načrtov, ves je bil v delu. Silo sem čutil v njem. Zavzel je bil za svoje nove, velike čase, ko bo ena dobra njiva rodila koruzo, žito in krompir. Prav o tem mi je nekoč govoril starček. Zdaj sem razumel, da je lahko spreobrnil svojega očeta in da jih je lahko spreobrnil mnogo.

»Se bo res kdaj zgodilo, o čemer govorite?«

Ustavil se je tam, kjer je bil. Postavljen je skodelico na mizo. Roke je dal v hlačne žepce. V tem ravnanju je bilo nekaj študentskega.

»Niste me pravilno vprašali. Kako naj bi verjel v sko-delico na mizi? Saj tu stoji. Vidim jo in jo lahko pri-mem. Tako je na primer z zakonom težnosti. Obstaja pač.« Njegove oči so zazarele. Govoril je počasi. Vsako be-sedo je tehtal. Res, močno sem mu zavidal. O čemer, sanj? Tomaž, je šlo mimo mene. Niti zavedal se nisem, kako izgubljeno je bilo moje življenje.

Tomaž si je oblekel kratek, a težek zimski plašč in pobral svojo usnjeno torbico. Zdelo se mi je, da kar naen-krat ni več pri stvarih, o katerih sva govorila.

Medtem ko mi je dajal recepte za mater, je dejal:

»K materi še pridem. Krampačevi vas pozdravljajo. Skoraj bi pozabili Oprostite!«

Malo je počakal. Namerno je sprožil pogovor o Kram-pačevih. Za pozdrave sem se mu zahvalil, toda za vabo nisem prijel. Ne zato, ker sem bil presenečen. Ne bi si rad dotikal teh občutljivih stvari. Mladi Bartol pozna go-tovo mojo zgodbo z Rahelo. Molčal sem.

Krampačevi so tako skali najino razpoloženje, da sta se poslovila v zadregi. Spremljal sem ga do večnih vrat. Spet je šel po dvorišču z isto naglico. Sedel je v avto, zo-lotnil z vrati in se odpeljal.

III

Mater smo pokopali. Umrla je tiho in neopazno, kakor je živel.

Komaj je umrla, pa se mi zdi, da je že dolgo tepla. Skoraj bi se več ne spominjal. Vendar jo pogrešam v vsakem trenutku in v vsakem prostoru v naši hiši: v sobi, v kuhinji, v shrambi, v hlevih. Saj je skoraj nemogoče, da je ni, ko je bila od takrat, kar pomnim, del naše hiše. Nenadomestljivi del. Steber je bila, na katerem je stala naša hiša.

Duh po svečah in truplu še polni sobo. Nečesa pri-čakujem. Zdi se mi, da mora biti odpreti vrata, da mora odpreti okno, da mora priti iz temne pivnice, da mora pospraviti drva na drvočani, zdaj ko je sneg skopnel. Ved-no je skrbela, da je stela vsako pomlad obrezal trto v go-ricah in doma pred hišo ter sadno drevje v ogradi.

Kdo jo bo zdaj nadomestil. Vsaka stvar ostaja tam, kjer jo pustim. To je nevedrno. Rebe ni več k nam. Četudi pride, pri nas nima več obstanka. S Horvatovi se nisem ujel. Nisem jih maral in tudi oni mene.

popusta za vozila ZASTAVA 101, 1300, 1300 Lux, 1500 F in 125 PZ

TTKS RAZMIŠLJANJA

V soboto se bo v Mozirju končalo ustanavljanje temeljnih telesno kulturnih skupnosti v celjski regiji. Do sedaj so jih ustanovili že v Velenju, Slovenskih Konjicah, Laškem, Smarju, Sentjurju, Zalcu in Celju, v soboto pa jo bodo še v Mozirju. S tem bo končan prvi del procesa prilagajanja novim oblikam delovanja na telesno-vzgojnem in športnem področju. Vsi materiali so dobro sestavljeni, seveda pa to še ni vse, kajti glavno delo se le priha. Zatorej bodo o uspehu TTKS govorili podrobneje takrat, ko bodo znani že prvi rezultati, danes pa naj spregovorimo samo to: veselji smo bili dobro pripravljenih materialov, ki smo jih prejeli tudi v redakcijo iz Laškega, Celja, Zalca in Mozirja, pogrešali pa smo materiale iz ostalih občin celjske regije (razen Velenja, kjer so TTKS ustanovili že pred leti). Bile so celo občine, ki se jim ni zdelo vredno, da nas bi obvestile o ustanovitvi TTKS. Ob tem naj zapisemo, da je med drugimi kvalitetami TTKS tudi širše in podrobnejše sodelovanje z javnimi sredstvi, zatorej to trenutno pogrešamo, upamo pa, da bo v prihodnje boljše. Drugo je, koli-

ko se ljudje, ki so sprejeli odgovorno nalogo kreiranja telesne kulture v posameznih občinah (še posebej tam, kjer je to slabo razvito) zavedajo pomembnosti zaupane jim naloge. To velja še posebej za delegate iz krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij družbenega dela. To ni samo mesto za »časovno« funkcijo, ampak mesto za resnično kreiranje in razvijanje telesne kulture, ki je še kako pomembna za vse naše stanje in dobro počutje. Tretje, ne biti v svojih začetnih zahtevah »prepotentna«, ampak zelo realna. Eno je sestaviti in sprejeti program dela, drugo pa je izvajanje tega programa in načrta. Mislim, da je predvsem to slednje, bistveno.

Zato si ob pomembnem mejniku za našo telesno kulturo in šport želimo, da bi vsi zaupano nalogo vzeli na moč resno in ne omalovažujoče, da ne bi bili pri svojem delu in zahtevah nestrpni, kajti vse to — in še marsikaj drugega — vodi k širokemu, boljšemu in kvalitetnejšemu razvoju telesne kulture, katere nosilec je človek. To pa je bistveno.

TONE VRABL

ŠSD TEHNIK V CELJU

Pred dnevi so se zbrali delegati tehnične šole v Celju na redni skupščini ŠSD TEHNIK. Predsednik Janez Rojnik je v poročilu razgrnil bogate rezultate dela v preteklem obdobju, podčrtal pa je tudi določene slabosti, ki so povzročile, da se ŠSD TEHNIK v preteklem letu v republiškem merilu ni uveljavilo na vidnejše mesto. V tem društvu, ki deluje pod zelo težkimi pogoji, se mladina udeležuje v 10 športnih sekcijah. Najvidnejše rezultate so dosegli mladinci v rokometu (3. v SRS) in gimnastiki (4. v SRS) v občini Celje pa so bili najboljši v košarki: odbojki in namiznem tenisu. Mlade športnike so dobro usmerjali štirje mentorji iz vrst proforskoga zbora. Za najboljšega športnika je bil izbran Ciril Trebičnik, za najprizadevnejšega funkcionarja Janko Čas, za najboljši športni razred na strojniški iz 2. b razreda.

ŠSD TEHNIK bo v letošnjem letu imel obširen program dela, od katerega velja še posebej poudariti organizacijo športnih iger vseh gradbenih šol Slovenije pod nazivom »gradbeništvo«.

Novemu odboru bo predsedoval MARJAN BOLARIČ.

K. JUG

HDK Celje po prvem delu

DOLG GENERACIJE

Zabeležili smo v Mestnem parku. Takoj po prvenstvenem srečanju celjskih hokeistov z igralci Rdeče zvezde. Stevilni gledalci, nekateri zahajajo v Mestni park že 25 let, so razočarani zapuščali lepo, pokrito tribuno drsališča. Slišali smo komentarje: »Tako neborbene in nespretno generacije celjski hokej še ni imel,« ali pa »Fantje so premalo borbeni in nimajo poslušnosti za kolektivno igro«.

Gledalce smo razumeli. Več kot dve uri, vsak teden iz leta v leto, se zbirajo v mrazu v Mestnem parku. Njihova edina želja v zadnjih šestih letih je bila, da bi s pomočjo umetnega drsališča, mesto ob Savinji, le dobilo vzornega in kvalitetnega predstavnika v zvezni hokejski ligi. Toda neuspehi se ponavljajo iz leta v leto. Celjani capljajo za najboljšimi. Kvalitetna razlika med Celjem in ostalimi je vedno več-

ja. To tudi potrjujejo rezultati prvega dela prvenstva. Celjani so zadnji. Na tablici piše:

8. Celje 7106 21:103 2

In če pogledamo rezultate, nam je vse jasno. V gosteh porazi proti Medveščaku 2:18, Jesenicam 0:30, Olimpiji 1:25 in Slaviji 3:12. Doma zmaga nad Spartakom 4:2 in neprijetna poraza proti Partizanu 6:10 in Crveni zvezdi 5:6. Vse to pomeni: Celjani so slabo, katastrofalno štartali v letošnjem prvenstvu. In kaj lahko še pričakujemo od drugega in zaključnega dela prvenstva? Malo!

Med letom so premalo delali. Resno so vadili le nekateri v dopolnilnih športih in to se pozna. Danj Kerkoš, Bratec, Filipovič, Motoh in Lesjak so še nekoliko pri moči, ostali pa so brez prave kondicije. Gradnja strehe je verjetno finančno precej oslabil klubsko blagajno, objekt je bilo potrebno zaščititi, toda kljub temu bi morali v tem kritičnem letu celjski hokeisti pokazati več.

Trener Albert Kerkoš, ki je prevzel prvo moštvo tik pred prvenstvom meni, da ni v tem krivda za neuspeh. Sam pravi: »Ne vem kaj manjka moštvu. Skupaj igrajo že več let in vsaj v kombina-

torni igri bi morali pokazati več. Cim zaigrajo kombinirano in složno je uspeh tu. To smo lahko videli proti Partizanu v tretji tretjini in proti Slaviji. Opaziti je, da je celotno moštvo v slabem psihičnem stanju. Zavedajo se, da vsako srečanje proti slabšim moštvom odloča izpadu in ravno v teh tekmah odpovejo. Vsekakor je vse to velika uganka. Upam, da se jim bo le odprlo in da bodo zaigrali s »svojo glavo«, odprto in sproščeno. Kajti samo tako lahko še ostanemo v društvu najboljših.«

Dejstvo je, da celjsko moštvo ne igra danes prav nič bolje, (nekateri pravijo, da celo slabše) od pred štirimi leti. To pa pomeni, da je današnja generacija celjskih hokejistov — Predsedensek, Avdič, Žager, Grm, Motoh, Pinter, Kolenc, Bratec, Lesjak, Kerkoš, Dani in Bojan, Čretnik, Filipovič, Vrtovšek, Sušnik, Šmerc, Sentjurc, Dobovičnik, Zorko in Ogričnik, dolžna celjskemu športnemu občinstvu in svojim prijateljem več. Svoj dolg pa lahko poravnajo z odprto, borbeno in kombinirano igro. Časa je dovolj, tu je še drugi del prvenstva in zaključne borbe od petega do osmega mesta. Stevilni prijatelji hokeja čakamo na to! J. Kuzma

VELEBLAGOVNICA II. NADSTROPJE SPORTSWEAR SHOP

ZIMSKO ŠPORTNA OBLAČILA IN OPREMA

Hokej na travi

BREZ TOČK

Hokejisti na travi Gaberje so končali jesenski del prvenstva. Na lestvici so v zadnjem delu. Tudi v zaostalih tekmah proti Partizanu iz Zeline in proti mladi ekipi Zeline niso uspeli. Lanskoletnemu prvaku Partizanu so nudili močan odpor in izgubili 0:2, toda v nedeljo so proti mlademu moštvu Zeline zaigrali zelo dobro. V prvem polčasu je bil rezultat 1:1, toda napake v obrambi so opravile svoje. Gostje so povedli 3:1 in kljub odlični igri Milana Bratca, ki je dosegel dva zadetka in bil kasneje težje poškodovan, Celjani niso mogli doseči točke.

Vse kaže, da celjsko moštvo le ni najbolje sestavljeno. V obrambi je preveč napak in to se celjskim igralcem že nekaj tekem masčuje. Mogoče ne bi bilo slabo, če bi Celjani med zimsko pripravili nekaj dobrih vratarjev in okrepili obrambo. Včasih so imeli v teh vrstah odlične predstavnike in če že niso zmagali, so vsaj v eni prvenstveni sezoni dosegli vsaj štiri neodločene rezultate. Te pa smo letos pogrešali in več srečanj so Celjani visoko izgubili. Škoda, kajti igralcev je sedaj dovolj in z bolj primerno sestavo moštva bi lahko dosegli več.

V zadnjih srečanjih je bil najboljši pri Celju Milan Bratec, (na sliki), ki je pokazal

izvrstno igro v napadu in delno v krilski vrsti. Sam pa nam je ob zaključku jesenskega dela prvenstva dejal:

»Naša urvstitev ni realna, kajti pokazali smo več. Žal nimamo sreče. Zaradi hokeja na ledu ne igra Vojko Bratec in tudi številne poškodbe so napravile svoje. Spomniti bomo vsekakor močnejši. Poskrbeti pa moramo, da bodo vratarji bolj zanesljivi in da bomo dobili dobrega »stoperja« v obrambni vrsti.«

BLOUDKOV NAGRAJENCI

V Ljubljani so podelili tradicionalne nagrade športnikom, športnim organizacijam in športnim delavcem — Bloudkove nagrade. Iz Celja so jih letos dobili: Bloudkovo nagrado Nataša Urbančič, Bloudkove plakete pa Metod Trebičnik, Konrad Končan, Franc Ramskugler, Ernest Piki ter šolski športni društvi na celjski Gimnaziji in osnovni šoli Hudinja.

Ob tej priložnosti sta dobila člana AD Kladivar Miro Kocuvan in Peter Svet tudi posebni priznanji republiške zveze za telesno kulturo in to za kvalitetne športne dosežke. Vsem nagrajencem tudi naše iskrene čestitke!

NEDELJSKI ŠPORTNI DOGODKI

Ker smo redakcijo zaključili že v nedeljo zvečer, tokrat izjemoma objavljamo samo »televizijske« zapise o uspehih celjskih ekip:

Hokejisti na ledu HDK Celje so dosegli pomembno zmago, ko so v Subotici premagali direktnega nasprotnika za obstanek v ligi Spartaka s 5:3. Zdaj imajo štiri točke in so šesti.

Košarkarji Kovinotehne nadaljujejo z zmagovitim pohodom v II. zvezni ligi. Tokrat so doma premagali novince v ligi Sarajevo s 88:82. Na lestvici so tretji s šestimi točkami in eno neodigrano tekmo. Če bodo to tekmo dobili brez borbe bodo vodili, drugače pa bo treba v ponovljenem dvoboju z Istragradjenom zastaviti vse sile za uspeh.

Odbojkarji Gaberja so v prvenstveni tekmi premagali Mestince 3:2.

V Braslovčah je bilo tekmovanje v počastitev 30-letnice AVNOJ, ki ga je pripravila občinska strelska zveza Zalec. Nastopilo je šest ekip v streljanju s karabinom na 200 metrov. Med ekipami je zmagalo Vransko pred Preboldom in Grižami, med posamezniki pa je bil najboljši Anton Roter (Vransko), pred Vikiem Orešnikom (Sem). In Vinkom Ježovnikom (Griže). tv

Na zadnjem derbiu slovenske nogometne lige sta se srečali ekipi Smartna in Kladivarja. Obe ekipi sta prikazali odlično nogomet, najboljša pa sta bila oba vratarja. Na sliki je odlični vrata Smartna Podgoršek III z branilcem Podgorškom II in Ivanom Hribernikom, ki vsi pričakujejo udarec s kola. In še nekaj: na tekmi se je zbralo preko 3000 gledalcev, kar je ponoven dokaz, da je ta športna panoga v Smartnem in okolici izredno priljubljena.

Foto: Nenad Glavčič

SKAKALNE TEKME

Smučarski klub Oljka Andraž nad Polzelo je edini smučarski klub v Savinjski dolini. Obiskali smo predsednika kluba Milana Čremožnika ter ga zaprosili, da nam pove o pripravah, delu in načrtih smučarjev skakalcev kluba: »Naši delovni program zajema obdobje od 20. novembra pa tja do maja. Za letošnjo sezono imamo zelo obširen plan, ki pa upam, da ga bomo izpolnili. Najprej bi radi zgradili v Podvečniku 25-metrski skakalnice, za katero smo načrte že dali napraviti. Na 30-metrski skakalnici na Polzeli bomo popravili sodniški stolp, odskočno mizo in iztek. Prav tako bomo podobno delo opravili na 30-metrski skakalnici v Andražu.

Krajevna skupnost Andraž in seveda tudi drugi občani in člani našega kluba pa so že letos udeležili ceste, tako da je možen dovoz z avtomobilom do izteka skakalnice v Andražu. Glede prireditve bomo imeli več meddruštvenih skakalnih tekem v vseh kategorijah, občinsko prvenstvo in seveda kar je najpomembnejše republiško prvenstvo za mlajše mladince na 30-metrski skakalnici v Andražu. Tako bo v vsa ta dela ter organizacijo tekmovanja vložili približno 1400 prostovoljnih ur. Po finančni strani smo zelo šibki in upam, da bomo naleteli na razumevanje v delovnih kolektivih in pri drugih organizacijah.

T. Tavčar

Horoskop

OVEN

V ljubezni boste nekoliko razočarani, a si ne boste gnali k srcu. Držite že staro obljubo in bodite bolj preračunljivi.

BIK

Imeli boste nekaj dobrih zamisli, a premalo volje, da bi jih uresničili. Nekdo bo dobro izkoristil vašo slabost.

DVOJČKA

Novica vas bo zelo presenetila. V soboto prečete boste preveč lahkomišelnosti, zato vas bo še precej časa bolela glava.

RAK

Vaše življenje se bo spremenilo kot ne pričakujete. V službi vas čaka uspeh in zadovoljstvo. Denar ne bo vprašanje.

LEV

Preveč pričakujete od svojega okolja, sami pa ste premalo aktivni, da bi več dosegli. Morali bi biti bolj preudarni.

DEVICA

Zanemarili ste nekaj svojih dolžnosti, to pa se vam bo maščevalo. Oseba, ki vam je blizu, vas bo hudo razočarala.

TEHTNICA

Čakajo vas prijetni trenutki, ki pa jih ne boste mogli izkoristiti. Vse težave in skrbi boste zelo hitro uredili.

ŠKORPIJON

Zadeva, o kateri razmišljate, še ne bo dozorela. Ob koncu tedna bodite zelo previdni.

STRELEC

Sporjazniti se boste morali s tem, kar imate, imeli pa boste še manj, če ne boste pametni. Denarno vam zdaj slabo kaže.

KOZOROG

Preden se boste odločili za korak, ki ga nameravate storiti, se posvetujte. Nekdo vam bo nekaj obljubil, a ne verjemite.

VODNAR

Še nekaj časa boste v veliki negotovosti stran svojega partnerja, vendar mu lahko zaupate. Potovanje bo zelo prijetno.

RIBI

Po nepričakovanem razpletu neke zadeve boste triumfirali. Srečanje s starim znancem bo imelo nenadejane koristi.

ZENIN VSAKDAN

Bodimo iznajd- ljive

Ce ne veste, kaj bi z ostankom blaga, takole približno pol metra, ki vam je ostal od hlače ali krila, vam svetujem dva modela brezrokavnikov, ki sta zelo praktična.

Brezrokavnik sta klasično krojena, zanesljiva, imata normalen rokavni izrez, nič več niso moderni kratki rokavci in podobni kroji. Oba sta kratka, segata komaj do pasu. Prvi ima velik okrogel ovratni izrez in poudarjene šive, pri drugem pa je izrez koničast.

Vse ostalo prepustim vam: pulije in bluze boste kombinirale v skladnih barvnih kombinacijah, tako da boste upoštevale ostala oblačila.

STASA GORENŠEK

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK REPUBLIKE!

GRADNJA ŽALEC

Draga bralka, čeprav ste v pismu izrazili samo svoje mnenje, se niste podpisali. Jaz pa na nepodpisano pismo zelo nerada odgovarjam, ker mislim, da se za anonimnostjo skriva marsikaj. Ker vaše pismo ni delikatno, naj bo! S tem tudi zaključujemo debato in odmeve na pismo našega bralca, ki je prosil za mnenje o ženi, ki se mu izmika. Mislim, da je dobil veliko odgovorov, med njimi nekaj krepkih. Upajmo, da je zdaj bolj seznanjen z žensko psiho.

NATASA

SAMOZADOVO- LJEVANJE

Ze dalj časa s strahom opazujem sinove rjuhe in ugotavljam, da se samozadovoljuje. Star je 14 let in hodi v zadnji razred osemletke. V družini imamo moderno vzgojo, kjer eden pred drugim ničesar ne skrivamo. Do zdaj mi je sin vse povedal, zdaj pa skriva svoje početje. Naj mu kaj rečem, ali naj vse skupaj prezrem ter počakam, da se bo samo uredilo?

Spoštovani in zaskrbljeni oče, postavila vam bom protivprašanje — ste vi svojemu očetu povedali, ko se je z vami isto dogajalo? To pa zato, ker prepogosto pozabljamo, da smo bili mladi in počenjali prav isto. Samozadovoljevanje pri fantih in dekletih je naravni pojav v teh letih, do njega prihaja celo zelo spontano, v spanju ali po prebuditvi. Danes psihologi ugotavljajo, da to ni nič hudega, včasih pa je veljalo za velik greh, ki je bil celo prepovedan. Danes živimo svobodneje, to prinaša spremembe tudi v pojmovanje spolnosti in novih medčloveških odnosov. Večina fantov kasneje navado samozadovoljevanja opusti, dekleta pa tudi.

Vašemu fantu stvar omenite in se z njim pogovorite, ali pa vse skupaj prepustite času. Oboje je pravilno, zahteva pa veliko vašega razumevanja. Lepo pa prosim, ne dajte sinu vedeti, da počenja nekaj grdega, nenormalnega, ker to ni res.

NATASA

KAKOR KDO

»Mejduš,« je zarobantil Gašper, ko je zjutraj korakal mimo vratarnice v tovarni, vse luknje, kamor bi človek stopil na šilce, so še zaprte. Človek se še ogreti ne more.

Seveda so zaprte. In kakšno ogrevanje neki. Poznamo to — nekateri si pač želijo, da bi se še zjutraj lahko nalivali in hodili pod gasom na delo.

»Izvolite, tovariši! Kaj boste: kavo, vinjak, gin... Tovarišica tajnica, prinesite gostom...« je s kar se da vpludnim nasmehom naročal prodajni.

Seveda moramo razločevati med delom in poslovanjem. Goste je treba pač gostoljubno sprejeti, še zlasti, če sklepamo z njimi kupčije. V kupčiji je vedno nekaj tistega: Ti meni, jaz tebi.

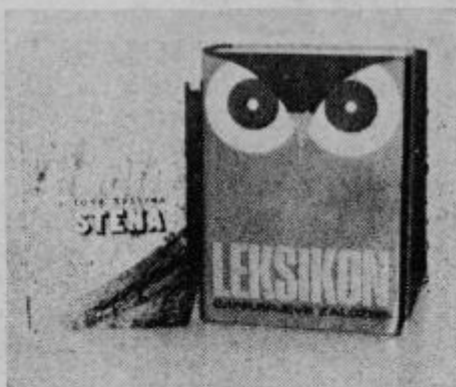
Popoldne je Gašper stopil v bife prek ceste. Po kosilu je namreč nekaj brkljal po domačem vrtu, pomagal sosedu popraviti moped... pa ga je zažejalo. V bifeju jih je bilo zbranih že precej, pa je prisedel in so naročali, prvič, pa drugič, pa petič... dan se je prevesil v noč, vsi so bili dobre volje pa so zapeli. Ne, niti Gašper, niti njegovi tovariši, niso nikoli peli v kakšnem zboru. Peli so pač bolj tako — za šalo. In peli so ves čas, v bifeju, pa na poti... In sta se za njimi ozrla dva sprehajalca. »Pijanci pa taki. Kako se ti ga navedijo!« je rekel eden od njiju.

Prodajni je zvečer odpeljal poslovne partnerje v motel izven mesta. Motel je pač slovel po odlični postrežbi in kdo bi se torej menil, če so cene malo zasoljene. S seboj so odpeljali tudi tovarišici Milko in Tinko. Po večerji se je družba razživila. Spili so nekaj steklenic in bili so tako dobre volje, da so zapeli. Niso bili poklicni pevci, bili so sami poslovni možje. Peli so bolj tako — za šalo. In peli so ves čas, v motelu, pa pri odhodu... Družba, ki je sedela pri sosednji mizi, se je ozrla za njimi in nekdo je rekel: »Prijetni ljudje — tile naši vodilni. Kako pristržno se znajo zabavati.«

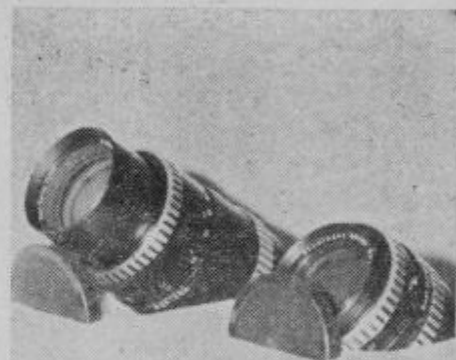
ZLATKA KRAŠOVEC

Priporočamo vam

IZBOR PO PRESOJI UREDNIŠTV

V knjigarni Založba Obzorja v Stanetovi ulici smo izbrali za vas knjigo Toneta Svetine Stena, ki jo je Cankarjeva založba izdala ob 80-letnici planinskega društva in stane 95,00 din. Nov Leksikon pa vsebuje 5200 gesel, 4100 ilustracij, 800 barvnih slik in 20 barvnih zemljevidov. Cena Leksikona je 380,00 din.

Priporočamo vam teleobjektiv za Praktico (optika Carl Zeiss Jena 3,5/135) za ceno 2.099,10 din in širokokotni objektiv za Praktico (optika Carl Zeiss Jena 2,8/35) za ceno 1.522,90 din. Kupite ju lahko v drogeriji Moda, oddelek Foto.

V trgovini Peko lahko izberete črne usnjene čevlje modne oblike, ki so primerni tudi za boljše priložnosti. Cena je 329,00 din.

V veleblagovnici Tkanina (pa tudi v drugih trgovinah) imajo lepe in tople flanelke, potiskane v modnih vzorcih. Barve so obstojne, lahko se kuhajo, mere pa so 2,40 x 1,40 m. Cena je 42,50 din.

STASA GORENŠEK

MED STIRIMI OCMI

ZASKRBLJEN

Star sem 18 let, a že imam težave. Kožica na spolnem udju je po vsakem samozadovoljevanju dovolj široka, da bi jo lahko potegnili čez glavico, pa jo zadržuje trakec kožice, ki se pripenja na glavico.

Prosim, dajte mi nasvet, zaradi tega zelo trpim, ali naj grem k zdravniku ali naj se drugje zdravim.

FRANJO

Dragi fant, »ustvarjen« si čisto pravilno. Takšno nadlogo imajo vsi moški, ki se niso dali »obrezati«, teh pa je večina. Zdravniki zadnja leta celo svetujejo, da je »obrezovanje« zaradi higiene celo priporočljivo, kar napravijo z majhno operacijo, najraje pri majhnem otroku. Morda imaš ti svojo kožico prekratko, kar te mogoče ovira, zato ne bi bilo slabo, če bi se oglašil pri zdravniku.

NATASA

ŠE O LEDENI GORI

Tudi jaz bi dala rada pripombo k članku o ledeni gori. Imela sem že tudi napisano pismo, pa me je prehitela druga, ki je zelo dobro odgovorila. Tisti možje, ki nimajo do žene nobenega sočutja, ne morejo zvečer kaj drugega pričakovati kot ledeno goro. Zena mora postati hladna, čeprav je včasih mislila, da brez moža ni življenja.

Tudi ljubezenske zgodbe rada preberem. Nad njimi pa se največkrat zgražam, ker razberem iz njih, kako so dekleta lahkomišelnost. Nekatera dekleta mislijo, da bodo s tem fanta zadržale, če se bodo metale po tleh. Jaz pa sem mnenja, da se jih fantje ravnajo zato hitro naveličajo, ker se jim preveč vsiljujejo. Naj je bilo že kakorkoli, morale bi najprej temeljito premisliti, na katerega se navežejo in zakaj.

VASA BRALKA

S PRODAJALNAMI IN SKLADIŠČI V CELJU, ŠEMPETRU, MOZIRJU, VELENJU, SLOVENJEM GRADCU, RAVNAH NA KOROŠKEM, ROGAŠKI SLATINI, PTUJU IN BRESTANICI, ISKRENO ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDM IN OBČANOM OB DNEVU REPUBLIKE!

slovenija

avto *Automotor*

CELJE, MIKLOŠIČEVA 5

POROKE

CELJE

Poročilo se je deset parov, od teh: STANISLAV SPAN in KATARINA BOŽIČNIK, oba iz Celja; JOŽEF DEBELAK, Brezovec pri Polju in ANA BAH, Ješovec; JOŽEF ROMIH, Kanjuce in TEREZIJA PESJAK, Požnica ter DRAGUTIN STRBAD, Celje in NEŽA STOJAN, Vodruž.

SLOVENSKE KONJICE

DUSAN CVETKO, 21 in CVETKA MAGDIČ, 20, oba iz Konjic; ALOJZ ZLODEJ, 21 in DRAGICA PRAJNC, 20, oba iz Skomarij.

ROJSTVA

CELJE

26 dečkov in 31 deklic.

SLOVENSKE KONJICE

3 dečki in 3 deklice

SMARJE PRI JELSAH

1 deček

SMRTI

CELJE

ALOJZI ZAGAR, 62, Dobležice; AMALIA KOSTOMAJ, 84, Novo Celje; KATARINA JACINICH, 84, Nizka; JURIJ OCVIRK, 59, Mala Breza; ALOJZIJA KOREN, 69, Mozirje; FRANC ZUPANČIČ, 63, Pesje; MARIJA STROPNIK, 71, Celje; STANISLAV GORIŠEK, 57, Celje; VOJKO JAKŠ, 8, Zalec in IVANKA STANOVSEK, 78, Celje.

SLOVENSKE KONJICE

MARIJA SLAPNIK, 63, Prevrta in FRANCISKA JEVIŠEK, 64, Sp. Dolič. SMARJE PRI JELSAH MARIJA POGLSEK, roj. Jec, 77, Belo in FRANC KLAKOČER, 74, Imenska gorca.

KINO

UNION: do 30. 11. jugo-

slovanski barvni film »Sutjeska« od 1. do 5. 12. špansko-italijanski barvni film »Krogla za spomin«

METROPOL: do 30. 11.

francoski barvni film: »Dobro kupčija v Mar-seillesu«

od 1. do 4. 12. ameriški barvni film: »Serif na Divjem zahodu«

od 5. 12. dalje: ameriški barvni film »Tarzanova grobna tišina«

DOM: do 2. 12. ob 16. uri: sovjetsko-jugoslovanski barvni film: »Dober veter nosi ptico«; ob 18. in 20. uri ameriški barvni film »Lov med gasterji«

od 3. do 6. 12.: ameriški film: »Tarzan in žena leoparda«

SLG

Torek, 27. novembra ob 12.30: Oton Zupančič — VERONIKA DESENIŠKA. Zaključena predstava za Šolski center Borisa Kidriča Celje.

Ponedeljek, 3. decembra ob 9.30: J. Kislinger — IGRA O ZMAJU. Zaključena predstava za Osnovno šolo Rogaska Slatina.

Ponedeljek, 3. decembra ob 12.: J. Kislinger: IGRA O ZMAJU. Zaključena predstava za Osnovno šolo I. celjske čete Celje.

Sreda, 5. decembra ob 17.: Ervin Fritz: KRALJ MALHUS. Predpremi- ra. Abonma za upoko- jence in izven.

Četrtek, 6. decembra ob 19.30: Ervin Fritz: KRALJ MALHUS. III. mladinski abonma in izven. Pred- premiera.

PROMETNE NESREČE

GOSTA MEGLA

MAKSIMILIJAN HVA-LEC, 40, iz Črnočice, se je peljal z osebnim avtomobilom od Sentjurja proti Gorici. Zaradi goste megle je vozil po skrajni desni strani. Nasproti je pripeljal z osebnim avtomobilom MARTIN KOSABER, 21, iz Jela, ki je prav tako mislil, da vozi po desni strani, vendar je pripeljal po sredini vozišča. Avtomobila sta se oplazila in pri tem je nastala škoda v višini 4.500 dinarjev.

NEPRAVILNO NALOŽEN TOVOR

ALOJZ VRSTOVSEK, 38, iz Pleterij, je v ovinku v Tremarju pri Celju s tovornjakom zapeljal na levo stran ceste, kjer se je prevrnil na desni bok. Na tovornjaku je imel nepravilno naložen poljedelski traktor, zaradi česar je prišlo do nesreče. Škode je za 2.500 dinarjev.

MOPEDIST JE POBEGNIL

MARTIN VIDESEK, 62, iz Gaberka, se je peljal s kolesom iz Soštanja proti Razborju. Nameraval je zaviti v levo, takrat pa ga je pričel prehitovati neznan mopedist, ki je zadel v kolesarja in takoj odpeljal dalje. Kolesar se je pri padcu lažje poškodoval.

VINJEN MOPEDIST

IVAN FRISKOVEC, 62, iz Topolšice, je zapeljal z mopedom z bencinske črpalke na Kajuhovi cesti v

Soštanju na prednostno cesto in s tem izsilil prednost mopedistu JOZETU DREVU, 42, iz Lokovice. Oba sta padla po vozičku, pri čemer se je Drev težje, Friskovec pa lažje ranil. Alkoskop, s katerim so preizkusili Friskovca, je skoraj v celoti pozelel.

NEPRAVILNO OBRAČANJE

RUDOLF CERAJ, 35, iz Sel, je v Podplatu zapeljal s tovornjakom na stransko cesto in nato vzvratno na prednostno cesto. S tem je zaprl pot vozniku osebnega avtomobila DOKU DŽOŠEVU, 43, iz Slovenske Bistrice, ki se je zaletel v zadnje desno kolo tovornjaka. Pri nesreči je nastala škoda za 6.000 dinarjev.

MRTEV

TRAKTORIST

JOZE HOSTNIK, 40, iz Brezovca pri Bučah, se je peljal s traktorjem proti zidanici, po kolovozni poti, in sicer po klancu navzgor. Med vožnjo je verjetno nameraval prestaviti v nižjo brzdno, pri tem pa je traktor zdrsnil nazaj in se preko 70 cm visoke betonske škarpe prevrnil. Hostnik je mrtev obležal pod traktorjem.

IZSILJEVAL JE PREDNOST

ANTON HRIBERNIK, 17, iz Zbelovske Gore, je pripeljal s kolesom s pomožnim motorjem izza gasilskega doma s poljske ceste v Zbelovem. S tem je izsiljeval prednost vozniku osebnega avtomobila MARJANU KOBALETU, 23, iz Zbelovega, ki je pripeljal po prednostni cesti. Kolesar se je pri padcu poškodoval po levem kolku in hrbtenici.

TV-SPORED

NEDELJA
8.45 J. Hašek: Prigode dobrega vojaka Svejka — barvna oddaja (Lj)
9.45 Pevski zbor Branik — barvna oddaja (Lj)
10.10 Kmetijska oddaja (Bg)
10.55 Mosaik (Lj)
11.00 Otroška matineja: Otroci naše šole, Enciklopedija živih (Lj)
11.45 Poročila (Lj)
11.50 TV kuzipot (do 12.10) (Lj)
Nedeljsko popoldne: (Pisani svet, Irska folklor, Radost Evrope)
16.45 Za sonec tedna (Lj)
17.05 Naši sodobniki: Karel Grajšek (Lj)
18.00 Moda za vas — barvna oddaja (Lj)
18.10 Poročila (Lj)
18.15 Tom Sawyer — film (Lj)
19.45 Barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.40 Filip na konju — serijska oddaja (Bg)
21.25 Glasbena oddaja (Zg)
21.40 Sportni pregled (JRT)
22.10 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krvavec:
14.55 Splošno popoldne (do 18.00) (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Celovečerni film (Bg)
22.00 24 ur (Bg)

PONEDELJEK
9.10 Odprta univerza (Bg)
9.40 TV v šoli (Zg)
10.30 Angličščina (Zg)
11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bg)
14.50 TV v šoli — ponovitev (Zg)
15.40 Angličščina — ponovitev (Zg)
16.10 TV v šoli — ponovitev (Bg)
16.45 Madžarski TV pregled (Bg)
17.50 Gregor v jeti — lutkovna serija Kurir Gregor (Lj)
18.10 Obzorik (Lj)
18.25 Enciklopedija živali — barvni film (Lj)
18.55 Mosaik (Lj)
19.00 Mladi za mlade (Bg)
19.45 Barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 Propagandna reportaža (Lj)
20.35 V. Trinka: Tiha dolina — TV drama (Lj)
21.25 Po sledih napredka (Lj)
22.15 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krvavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Lutke (Sk)
18.00 Mali klager (Sa)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Vaš svetovalec (Zg)
19.00 Mladi za mlade (Bg)
20.00 TV dnevnik (Sa)

20.25 Sport v karikaturi (Bg)
20.30 Serijski film (Bg)
21.20 Film tedna (Bg)

TOREK

9.35 TV v šoli (Zg)
10.40 Nemščina (Zg)
11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bg)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zg)
15.35 Nemščina — ponovitev (Zg)
15.55 TV vrtec — ponovitev (Zg)
16.10 TV v šoli — ponovitev (Bg)
16.45 Madžarski TV pregled (Bg)
17.45 Grad uganak — otroška oddaja (Lj)
18.00 Risanka (Lj)
18.10 Obzorik (Lj)
18.25 Naši zbori — oddaja TV Zagreb (Lj)
18.55 Mosaik (Lj)
19.00 Šolska TV: Nova matematika (Ljubljana)
19.20 Vietnam — I. del beogradske oddaje (Lj)
19.45 Barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 Diagonale (Lj)
21.25 K. Fallada: Sam med volkov — TV nanizanka (Lj)
22.10 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Mali svet (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Znanost (Bg)
19.15 Neznani junaki revolucije (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 Novinarski klub (Zg)
21.15 Serijski film (Bg)
22.20 TV dnevnik (Zg)
22.40 Koncert (Sa)

SREDA

8.20 TV v šoli (Zg)
11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bg)
16.45 Madžarski TV pregled (Bg)
17.50 Otroci naše šole — serijski film (Lj)
18.10 Obzorik (Lj)
18.25 Od filma do filma (Lj)
18.45 Marksizem (Lj)
19.10 Mosaik (Lj)
19.15 Kaj hočemo: Ob ustavnih in kongresnih razpravah (Lj)
19.45 Kometično ogledalo — barvna oddaja (Zg)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 Propagandna reportaža (Lj)
20.40 Ta malopridni deček — barvni film (Lj)
22.00 Liskovni nohturno — Oskar Kogoj — barvna oddaja (Lj)
22.15 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Bistrotki (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Serijski film (Zg)
19.00 V petek ob 19. uri (Zg)
20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 Do Re-Mi — glasbeni kviz

19.15 Delavska TV tribuna (Bg)
20.00 TV dnevnik (Sa)
20.30 Zabavno glasbena oddaja (Beograd)
21.30 Odprta univerza (Bg)
22.00 Glasbena oddaja (Bg)
22.30 24 ur (Bg)

ČETRTEK

9.35 TV v šoli (Zg)
11.00 Francoščina (do 11.30) (Bg)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zg)
15.20 Kratki film (do 15.30) (Zg)
16.00 Šolska TV: Nova matematika (do 16.20) (Lj)
16.45 Madžarski TV pregled (Bg)
17.35 Iz slovenske književnosti — Tomšič: Ravni pot, Najboljši pot (Lj)
18.05 Obzorik (Lj)
18.20 Mosaik (Lj)
18.25 Shane — serijski barvni film (Ljubljana)
19.15 Delavska TV tribuna (Lj)
19.45 Barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 Kam in kako na odhiti (Lj)
20.40 Četrtekovi razgledi: Mumijski (Ljubljana)
21.30 Nevarna srečanja — barvna (Ljubljana)
22.25 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krvavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 TV rebus (Sk)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Narodna glasba (Zg)
19.00 Kultura danes (Bg)
20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 Kratki filmi (Zg)
20.40 Spored italijanske TV

PETEK

9.25 TV v šoli (Zg)
11.00 Angličščina (do 11.30) (Bg)
14.35 TV v šoli — ponovitev (Zg)
16.10 Angličščina — ponovitev (Bg)
16.45 Madžarski TV pregled (Bg)
Bistrica — I. del (Lj)
18.15 Obzorik (Lj)
18.30 Rekreacija: Zlati zlato (Lj)
18.40 Risanka (Lj)
18.55 Pet minut za boljši jezik (Lj)
19.05 Mosaik (Lj)
19.10 400 let slovenske glasbe: Jakob Jež (Lj)
19.45 Barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 Propagandna reportaža (Lj)
20.40 Doktor v dilemi — esiov. film (Lj)
22.15 Umetnost in človek — barvna oddaja (Lj)
22.40 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Bistrotki (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Serijski film (Zg)
19.00 V petek ob 19. uri (Zg)
20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 Do Re-Mi — glasbeni kviz

(Zagreb)
21.40 Serijski film (Zg)
22.30 TV Dnevnik (Zg)
SOBOTA
11.00 TV v šoli (do 12.00) (Sa)
9.35 TV v šoli (Zg)
12.55 Nogomet Partizan : Celik — prenos (do 14.45) (Bg)
17.25 Po domače z ansambliom J. Jeršinovca in Planšarji (Lj)
17.55 Obzorik (Lj)

18.15 Doktor — serijski barvni film (Lj)
19.05 Moda za vas — barvna oddaja (Lj)
19.15 Gledališče v hiši (Bg)
19.45 Barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Zabavno glasbena oddaja (Ljubljana)
21.25 Pravniki — barvni film (Lj)
21.50 Poročila (Lj)

21.55 Colditz — serijski barvni film (Lj)
22.45 TV kuzipot (do 23.05) (Bg)
UHF — oddajnik Krvavec:
18.40 Rokomet Jugoslavija : Gvineja (Zg)
20.00 TV dnevnik (Sa)
20.30 TV drama (Bg)
21.30 Dokumentarna oddaja (Bg)
22.00 Glasbena oddaja (Bg)
22.30 24 ur (Bg)

DOLGI NOSOVI

Vsi od vrhov naprej se iz dneva v dan trudimo, da bi nekaj izboljšali, nekaj popravili, spet kaj dodali, na novo uredili ali pa kar čisto spremenili. Nova ustava, ustavna dopolnila, spremembe v naši družbi nasproh so posledica teh hotenj. Človek pa ostaja človek: sodeluje ali pa ne; kakor mu pač paše in kje bolje odnese svoj konček. Tako se torej nekateri trudijo, drugi pa podirajo ali pa ovirajo. Masa preklinja, zgublja živce, karavana pa nemoteno potuje dalje.

Občan je dobil novo pohištvo. V trgovini so rekli, da mu ga bodo dostavili natančno v ponedeljek, ob tej in tej uri. Še prej so rekli, da dostava ni noben problem, nasprotno: občan, kadar pač želite, ustrezno vam bo. V redu stvar! Občan je čakal, pohištva od nikoder. Dela je imel naš občan čez glavo. Ustvarjen človek pač. Čakal je tudi naslednji dan. Celo popoldne. Tudi tokrat ni bilo nič. Drugi dan spet ne. Občan se je nekaj zavrtelo v glavi in popadel ga je bes. Naš občan zbesni samo enkrat na leto...

Sledila je dolga in mučna telefoniada. Tisoč izgovorov

je slišal občan in skoraj, skoraj bi ga bili prepričali, da imajo prav. Ni se dal odpraviti kar tako. Popoldne tistega dne je bilo pohištvo doma. Občan je spil kozareček močnega.

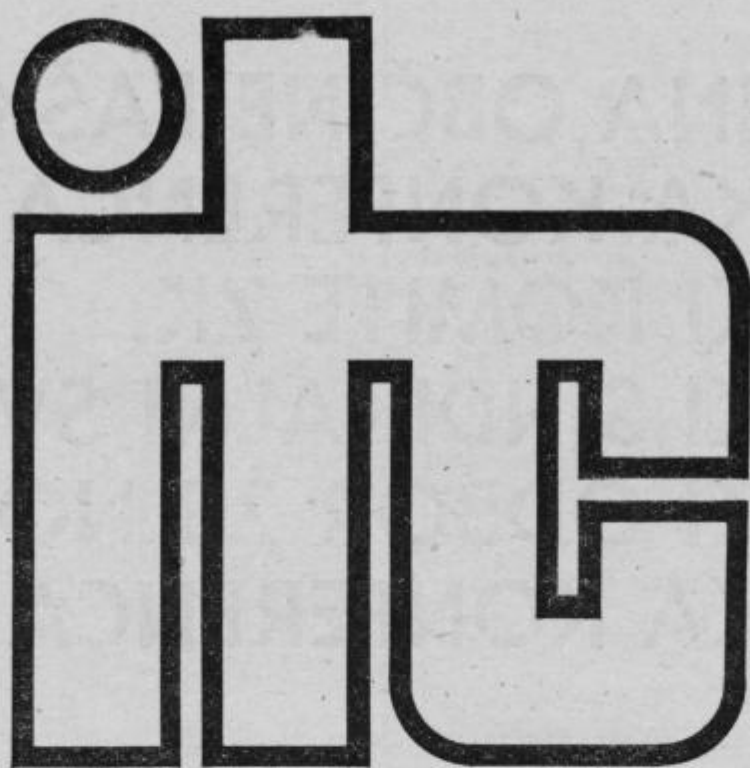
Večerni razgovor z ženo je občan nesporno prepričal, da bo treba misliti na ozimnico. Odšel je torej naslednji dan v najbližnjo trgovino, naročil, kar je imel namen naročiti in vesel stisnil roke: v torek bo vsa reč že doma in krompirja, zelja in podobnega bo celo zimo na pretek.

Čakal je občan prvi popoldan, drugi, tretji, naslednje popoldne pa ga je drugič v letu zagrabilo. Zavrtel je telefon, zatulil, da naj za vrata že enkrat upoštevajo, da ima tudi on končno pametnejše delo, kot je takšne postajanje doma in čakanje na ozimnico. Dobite, še danes dobite. Seveda so prej našli vrsto vzrokov, ki so zavlačevanje nujno opravilevali. Tudi mi imamo delo, občan, so rekli od sile užljeno.

Občan tisti dan ni dobil naslednjega pa že svojo ozimnico. Da bi bil ves špas še večji, je občanu odpovedala centralna kurjava. Za-

vrtel je toliko in toliko števil, glas onstran žice je pojasnil, da je na razpolago še isti dan in da le naj počaka doma, to pa čisto zagotovo, da se ne bodo zgrešili, zakaj tudi oni imajo delo. Občan je čakal in ga je zeblo. Dočakal ni ničesar, zeblo pa ga je še kar naprej. Ker mu ni preostalo ničesar drugega, je začel premišljevat o uslužnosti ljudi, sodelavcev, sodržavljanih nov in prišel do spoznanja, da se za drugega nihče ne zanima tako kot zase. In potem se je spomnil da ga je nekdo zadnjič zaprosil za majhno uslugo, ki bi mu jo moral narediti še isti dan. Uslugo je preložil na naslednji dan. Ker je pravkar mislil zatuliti kot lev, se je premislil in vgriznil v jezik. Ostal je le dolg nos. Centralnik je prišel čez tri dni...

Dolgi nosovi je pri nas vse več. Izza vsakega oglaš nas posmehljivo gledajo. Občani čakajo, preklinjajo in nosovi se jim grozljivo daljšajo. Nobenega pravega rešila ni med odnosi. Zadnja leta se sploh močno trudimo odpraviti nekatere nepravilnosti. Ljudje pa ostajajo ljudje. Milenko Strašek

sestavljena proizvodno trgovska
 organizacija združenega dela Celje

s svojimi organizacijami združenega dela

FERRALIT

„Klima“

KOVINOTEHNA

LIBELA-CELJE

čestita vsem sodelavcem in občanom ob dnevu republike

SKUPŠČINA OBČINE LAŠKO, OBČINSKA KONFERENCA SZDL, OBČINSKI KOMITE ZK, OBČINSKI SINDIKALNI SVET, OBČINSKI ODBOR ZB NOV, OBČINSKA KONFERENCA ZM

čestitajo k prazniku
republike vsem občanom
in delovnim ljudem

K dnevu republike čestita občanom TRGOVSKO PODJETJE

moda - CELJE

s svojimi posiovalnicami

VOLNA, Prešernova 7
VESNA, Cankarjeva 2
MANUFAKTURA, Cankarjeva 1
BABY, Trg V. kongresa 11
DROGERIJA, Prešernova 4
TORBICA, Prešernova 7
STARI TRG, Tomšičev trg 9
MLADOST, Zidanškova 10

Potrošnike zadovoljujemo z dobro izbiro, hitro postrežbo
in konkurenčnimi cenami.

Specializirana prodajalna MLADOST — nudi modne novitete za mladino

VSEM OBČANOM IN DELOVNIM LJUDEM CELJSKE
REGIJE ISKRENO ČESTITAMO OB DNEVU REPUBLIKE!

SKUPŠČINA OBČINE ŽALEC

OB PRAZNIKU REPUBLIKE ISKRENO ČESTITAMO
VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM!

STANOVANJSKO IN KOMUNALNO PODJETJE ŽALEC

INDUSTRIJA VOLNENIH IZDELKOV

• **volna** • LAŠKO

čestita k prazniku republike
vsem delovnim ljudem
in poslovnim partnerjem
in jim želi
še veliko delovnih uspehov.

TOVARNA USNJA ŠOŠTANJ

USTANOVLJENA LETA 1788

SKUPAJ Z »IUV« VRHNIKA

ČESTITAMO
ZA DAN REPUBLIKE —
vsem sodelavcem, občanom
in poslovnim partnerjem

Proizvajamo vse vrste kvalitet-
nega usnja iz svinjskih in gove-
jih kož, usnjeno konfekcijo ter
sredstva za zaščito pri delu.

industrija

EMO
CELJE

VSEM DELOVNIM LJUDEM
IN OBČANOM
ZA PRAZNIK REPUBLIKE
ISKRENO ČESTITAMO!

OPEKARNA LJUBEČNA

Čestita svojim poslovnim
partnerjem
in vsem delovnim ljudem
ob prazniku republike
29. novembru
in jim želi veliko delovnih
in osebnih uspehov

GALIP

Industrija
galanterije
in plastike
š o š t a n j

KOLEKTIV

GALIPA

želi ob rojstnem dnevu republike vsem delov-
nim ljudem prijetno praznovanje

Aktualen razgovor v AERU

MARSIKAJ DRUGAČE

Je pač tako, da je praznik priložnost, ko kaže nekoliko bolj podrobno poklepetati o delu in življenju tega ali onega kolektiva. Pa smo izkoristili priložnost in se podali v celjski AERO ter tu povabili na razgovor predsednika delavskega sveta dipl. ing. MARTINA STOJANA terpredsednico osnovne organizacije sindikata v kemiji Celje, ki predstavlja tudi sindikat navzven, MALČKO ŠKET.

O marsičem je tekla beseda, največ pa seveda o problemih samoupravljanja in o položaju delovnih ljudi sploh. Veliko zanimivega smo zvedeli, verjemite.

Pa začnimo kar konkretno in brez odlašanja. Kakšna je situacija v vaši delovni skupnosti glede ustanavljanja temeljnih organizacij združenega dela?

M. STOJAN: Svojo organizacijsko shemo smo pričeli graditi že lani, kajti s tem je veliko dela, pa smo morali pričeti zgodaj. Seveda smo pri tem zasledovali temeljno načelo, da bo delavec sam razpolagal s sadovi svoje dela. Odločili smo se za pet TOZD. Letos v drugem polletju smo pristopili k njihovem formiranju, s tem da bodo začeli z januarjem prihodnjega leta. V vsem tem času smo bili sorazmerno zelo aktivni, naša aktivnost pa je sovpadala tudi z integracijo.

Omenili ste integracijo z Medvodami; kako gledate nanjo, kakšno je vaše stališče?

M. STOJAN: Pri nas je znano pomanjkanje papirja in naša bodočnost je v predelavi papirja. Razumljivo je, da smo iskali partnerja, ki bi se z njim povezali na osnovi obojestranskih interesov. Hitro smo ga našli v Tovarni celuloze Medvode, kajti rešili smo njihov in naš problem. Ta vertikalna integracija je izredno pomembna za naš doboči razvoj, obojim pa bo omogočalo doseganje boljših poslovnih rezultatov.

Vrnimo se k problematiki ustanavljanja vaših TOZD. Zanimalo nas bi, kako so se v to aktivnost vključile družbeno politične organizacije, še zlasti sindikat?

M. SKETOVA: Vzporedno s samoupravnimi organi so se tudi družbeno

politične organizacije, posebej sindikat vključili v celotno akcijo, to je v razpravo in organizacijo enot v organizaciji združenega dela. Formirali smo iniciativne odbore za ustanavljanje TOZD, katerih predsedniki so bili predsedniki osnovnih organizacij sindikatov. Sklivali smo zbor delovnih ljudi ter na njih potem razpravljali o celotni problematiki.

M. STOJAN: Ravno na teh zborih smo podrobno razpravljali o organizaciji temeljnih organizacij združenega dela in ravno na teh zborih so se potem člani našega kolektiva odločali o tem, katere in koliko jih bomo v bodoče imeli.

In kdo je pripravil predloge?

M. SKETOVA: To je pripravila komisija za uresničevanje ustavnih dopolnil in verjetno smo bili prvi, ki smo jo formirali. Imenovan jo je delavski svet. Člani te komisije so potem na zborih tolmачili izhodišča za oblikovanje TOZD.

Dovolite, da vas prekinemo, kajti ob tem bi veljalo povedati, kakšen je bil odziv vaših ljudi v tej akciji?

M. STOJAN: Interes ljudi je bil izredno velik. Morda v preteklosti nobena stvar ni tako pritegnila ljudi kot tokrat. Se vid, da je pri nas sedaj marsikaj čisto drugače.

M. SKETOVA: ... ni za primerjati, delavci se čisto drugače počutimo kot nekoč. To daje voljo in moč.

M. STOJAN: Ljudje so na primer izražali bojazen, da ne bo nastala tovarna v tovarni, v bistvu pa se

je seveda največ govorilo o delitvi in pravici razpolaganja z dohodkom. Skratka, vse to je kasneje tudi prišlo v samoupravni sporazum, ki je nedvomno zelo zahtevna stvar. Zanimiva je bila tudi razprava okoli skupnih služb in seveda tudi stroškov zanje.

M. SKETOVA: Niso pa se za to zainteresirali vsi ljudje. Tako je prav gotovo tudi drugod v drugih kolektivih.

Rekli ste, da je bilo največ govora o skupnih službah. Kako jih boste torej pokrivali?

M. STOJAN: O tem se praktično najbolj prerekamo, če smem reči tako po domače in trenutno zadeva še ni povsem razčiščena. Vendar o tem zelo razmišljamo, saj se datum podpisa samoupravnega sporazuma hitro bliža. Zanimivo je, da se je na primer ob tem pojavilo tudi vprašanje položaja službe vzdrževanja, ki po dosežanjem predlogu spada v TOZD kemija Celje. Je sicer direktna služba vse proizvodnje in je torej služba na nivoju celotnega podjetja.

M. SKETOVA: To je tipična servisna služba za celotno delovno organizacijo in samo razveseljuje to, da se delavci zanimajo za njen položaj oziroma svoje samoupravno mesto znotraj njega.

Javna razprava je v polnem teku. Kdaj jo nameravate zaključiti in kako je potekala?

M. SKETOVA: Značilno je na primer to, da iniciativni odbor ni klical zbor delovnih ljudi po TOZD, temveč po skupinah, tako so lahko ljudje bolj sproščeno sodelovali

MALČKA ŠKET, predsednica sindikata Aero

in razpravljali. Nadalje velja povedati, da so se tisti, ki so tolmачili, na to resnično kvalitetno pripravili, zato tudi dodatnih vprašanj pravzaprav niti ni bilo veliko. No ob tem se je pokazalo še to, da kljub temu, da naša informiranost ni slaba, ljudje le še niso čisto zadovoljni in bomo morali to še poglobiti. Tako misli tudi organizacija ZK.

M. STOJAN: Ljudje morajo biti sprotno in podrobno informirani, še zlasti glede na to da smo teritorialno razdrobljena organizacija združenega dela. Redne informacije so za to nujno potrebne. Kdaj bomo podpisali samoupravni sporazum še ni določeno, na vsak način bo to pred koncem leta, torej nekeje v decembru.

Pa se vrnimo malo še na druga področja. Zanimalo nas bi, kako na primer gledajo delavci na to, da je vaš kolektiv kar naenkrat postal pomemben izvoznik?

M. STOJAN: Mi smo bili vesekoli velik potrošnik deviz, sami pa jih nismo prav nič ustvarjali, ker smo jih pač enostavno kupovali od drugih. Zato se mi zdi logično, da smo se lotili tudi našega na tem področju ter pričeli izvažati.

M. SKETOVA: Vsi v podjetju se tega veselijo. Čeprav se istočasno vsi zavedamo, da bi še vedno vse, kar naredimo, lahko prodali doma. Toda zavedamo se, da moramo izvažati. Sedaj se v primerjavi z drugimi kolektivi počutimo bolj enake, kajti tudi mi doprinasmo delež k izvoznim naporom celjskega gospodarstva.

Zelo pomembna stvar v delovni organizaciji, ki se

kaže tudi v skrbi za delovnega človeka, je družbena prehrana. Kako je urejena pri vas?

M. STOJAN: Pri nas imamo to dobro urejeno. Malice so kakovostne in kar je najpomembnejše, izredno poceni, saj plačajo delavci z nižjimi osebnimi dohodki le dinar po obroku, ostali pa dva. To seveda ni noben denar. V sklopu sindikata je komisija za družbeni standard, ki na primer med drugim sestavlja tudi jedilnike ter rešuje vse probleme, ki so povezani s prehrano delavcev.

M. SKETOVA: Sem sodi nedvomno tudi problematika letovanja naših delavcev. Na Velikem Lošnju imamo svoj dom in ravno letos smo dokupili še eno hišico ter tako povečali kapacitete, da bo lahko v tem letovišču letovalo še več članov kolektiva. Skupno bomo imeli na voljo 80 postelj po dostopnih cenah, 40 din za člane kolektiva in 50 dinarjev za sivoce. Za dodeljevanje regisrov imamo vpeljano regresivno lestvico, tako na primer tisti, ki imajo do 1.700 dohodkov, dobijo 700 din regresa, tisti s plačami nad 4.000 din pa nič. To se nam zdi najbolj pošteno.

Ali imate tudi kaj socialnih problemov med delavci in kako jih rešujete?

M. SKETOVA: Predvsem izrazitih socialnih problemov pri nas pravzaprav nimamo veliko. Pri sindikatu imamo namensko sredstva prav za reševanje takih problemov. Prvenstveno pomagamo pri zdravljenju, doplačujemo delavcem pri zdravljenju v toplicah, nekaj primerov pa smo imeli tudi takih, ko je delavcem letovanje

na morju plačal sindikat.

M. STOJAN: V našem kolektivu je močno razvijana tudi športno rekreativna dejavnost. Imamo mnogo smučarjev, ki imajo na voljo nekaj ležišč na Golteh. Potem so zelo aktivni kegljači, šahisti in seveda naše planinsko društvo, ki je letos popeljalo sto aerovcev na Triglav. Sicer pa imamo referenta za šport in rekreacijo, ki pomaga pri organizaciji takih in podobnih zadev.

Kako pa stanovanja imate veliko težav s tem?

M. STOJAN: Naš stanovanjski fond upravlja Stanovanjsko podjetje Celje, s katerim pa smo skrajno nezadovoljni, saj naš stanovanjski fond propada. Sicer pa imamo v podjetju posebno komisijo, ki je na podlagi sprejetih kriterijev pripravila prioriteto listo, po kateri se bodo dodeljevala stanovanja. Prihodnje leto bomo imeli na voljo 31 stanovanj, s čimer bomo rešili kar precej problemov. Trenutno imamo pri naši komisiji kar 114 prošenj za stanovanja. Seveda pa vsi niso prav nudi problemi.

In z konec me zanima, če ste že formirali delavsko kontrolo?

M. STOJAN: Pri nas smo ta organ že ustanovili in člani delavske kontrole so se že trikrat sestali na seji. Tudi pri tem sodeluje sindikat, kar se nam zdi še posebno pomembno. Sicer se pa v sedanjih fazah še oblikujejo kriteriji in merila za normalno delovanje. Priznati je treba, da so v tem organu zelo delavni in aktivni člani. Tako si delavci od njihovega dela veliko obetajo.

MARTIN STOJAN, predsednik delavskega sveta Aero

Med konjiškimi usnjarji

TESNO POVEZANI S KRAJEM

Za kolektiv Kombinata KONUS v Slovenskih Konjicah je nedvomno izredno značilno, da je tesno povezan s krajem, v katerem deluje. Še več, vključuje se v intenzivni razvoj in napredek celotne občine, zavedajoč se pri tem tega, da pomeni celoten napredek občine hkrati tudi še večje možnosti in dodatni impulz za njihov razvoj.

Pomembne dosežke na področju uresničevanja stabilizacijskih nalog pa je kolektiv izpopolnil tudi s svojo samoupravno organiziranostjo. Še zlasti je v letu, ki se počasi izteka, dosegel izredne uspehe na področju izgradnje infrastrukturnih objektov, saj je to eden redkih kolektivov našega območja, ki je za tovrstne naložbe samo v tem letu namenil milijardo starih dinarjev.

V vsakem primeru je za kolektiv KONUSA letošnje leto leto pomembnih dosežkov. Zato je prav, da si nekatere ogledamo poglobljeno.

ODLOČNO V STABILIZACIJO

Na področju prizadevanj za stabilizacijo našega gospodarstva se je kolektiv KONUSA zgodaj vključil ter pripravil pravzaprav svoj konkreten program že leta 1971. Z uresničevanjem tega programa so bili močno angažirani v vsem minulemu času.

Zakaj pravzaprav gre? Bistvo njihovih prizadevanj je bilo usmerjeno v prestrukturiranje proizvodnih kapacitet. Predvsem so prišle pod lupo in neposredni udar tiste kapacitete, ki so poslovale na meji rentabilnosti. Enako pa tudi tiste, ki niso v skladu z dolgoročnim razvojem. In še en kriterij je prišel pri tem v upoštevanje — to je obratovanje sredstev, kajti ugotovili so, da je pri nekaterih proizvodih to absolutno prepočasno, da sodobna tržna gibanja, moderna proizvodnja ter principi poslovnosti tega ne prenesajo, zato je potrebno to prejeti ali slej ukiniti.

Drugo veliko področje prizadevanj v zvezi s stabilizacijo je bila reorganizacija vseh služb v podjetju, ki je bila dokončno speljana in zaključena marca letos, ko so bile formirane še nekatere nove službe, ki jih v Konusu doslej niso poznali. Gre za službo kontrole kvalitete, za pripravo dela in za izredno pomembno službo, ki danes brez nje nikjer več ne morejo — za službo raziskave tržišča. Velikega pretresa je bila deležna tudi trgovska mreža, pri čemer so finančno politiko ter pogoje poslovanja te mreže močno poosttrili.

Zlasti je ob tem potrebno poudariti, da so v Konusu na področju stabilizacijskih prizadevanj največ dosegli v preusmeritvi proizvodnih programov. V Mirnu pri Novi Gorici in Rečici ob Savinji so ukiniteli obrate, kar ni povzročalo posebnih problemov, saj so s sodelovanjem z nekaterimi delovnimi organizacijami zagotovili zaposlitev za vse ljudi, ki so

tod poprej delali. V Lenartu so proizvodnjo iz ovčjih kož preusmerili v cepljenec. V Ljutomeru iz telečjih ter junečjih na svinjske kože, v Majšperku pa so ustanovili proizvodnjo zaščitnih sredstev ter usnjene konfekcije. Ta kompleks in dosleden proces je trajal polni dve leti, zaključili pa so ga v letošnjem septembru. Koliko truda je potrebno, da se dosežejo tako korenite spremembe v prestrukturiranju proizvodnje ter v preusmeritvi miselnosti ljudi, ve le tisti, ki se je česa podobnega v minulih letih že loteval.

To pa seveda nikakor ni vse, saj gredo v konjiški usnjarni v nadaljnjo modernizacijo, ki ima za cilj odpraviti težka fizična dela, ki jih je še trenutno kar precej. Poleg tega imajo v načrtu, da bodo postavili lastno elektrarno, ki jih bo skoraj v celoti oskrbovala z električno energijo. Urejevali so pričeli skladišča, dodali bodo tudi klimatske naprave ter z vsem tem povečali storisnost še za nadaljnjih 20 odstotkov. Kot računajo v podjetju, bo druga runda izvajanja stabilizacijskih ukrepov zaključena nekako v juniju prihodnjega leta.

Celotno prestrukturiranje bo končano do leta 1980, ko bodo programi v celoti usklajeni s tržiščem in njihovimi zahtevami.

Zlasti pomembno bo v tem drugem delu uresničevanja koncepta stabilizacije razvijanja in nadaljevanje prizadevanj v kmetijsko predelovalni smeri. Na področju kemijske predelave imajo štiri temeljne organizacije združenega dela, ki letno povečujejo proizvodnjo za 30—40 odstotkov, kar je nad slehernimi najboljšimi rezultati, ki jih dosegajo v sorodni industriji drugod. Ko že govorimo o kemijski predelavi, potem povejmo še to, da gre v enem primeru za licenčen proizvod, preostale pa so v podjetju razvili sami. V štiriletnem programu, torej do leta 1978, bodo razvili še tri nove proizvode, tako da bo po končani izgradnji znašal od-

nos med kemijsko predelovalnimi ter konfekcijskimi proizvodi na eni strani ter usnjo na drugi strani v razmerju 80 proti 20 v korist prvih, za razliko sedanjega odnosa, ki je 40 proti 60 v korist usnja. Tri elaborate izdelujejo in bodo koncem januarja gotovi, po posebni prioriteti pa jih bodo pričeli uresničevati v avgustu prihodnjega leta. Ko bo vse to nared, računajo, da se bo bruto promet od sedanjih 50 milijard starih dinarjev povečal kar na 150 milijard. Tu verjetno ni treba kaj dodati!

VELIKA SKRB ZA ČLOVEKA

Pri vseh teh naporih v podjetju niso pozabili, da

MARIJA GROLEGER, tajnica osnovne organizacije sindikata v KONUSU

mora biti njihova skrb posvečena tudi samoupravnemu in siceršnjemu položaju delovnih ljudi. Smele so se lotiti uresničevanja ustavnih dopolnil ter formirali 18 temeljnih organizacij združenega dela. Poleg njih so formirali še širi skupnosti TOZD, pri čemer so v osnovi upoštevali tehnološko proizvodni princip. Tako imajo v Konusu usnjarsko proizvodnjo, kemijsko predelavo, konfekcijo ter trgovino in posebej še skupnost skupnih služb. V glavnem so seveda pri oblikovanju temeljnih organizacij združenega dela iz-

JURE POKORN, dipl. ing. direktor KONUSA

hajali iz teritorialnega in tehnološkega principa. Elaborat o tem je končan in je bil posredovan vsem članom kolektiva in obravnavan na zborih delovnih ljudi.

Tudi samoupravni sporazum, ki ga nameravajo podpisati 15. decembra, je že pripravljen in je v javni razpravi, poleg tega pa je tekla v podjetju tudi že javna razprava o finančnem in gospodarskem načrtu za prihodnje leto, ki so ga med drugim samoupravni organi tudi že

ADOLF KLOKOCOVNIK, predsednik poslovnega odbora KONUSA

sprejeli. Tako se kolektiv Konusa uvršča med prve delovne organizacije našega območja, kjer imajo program za prihodnje leto ne samo sestavljen, temveč tudi že sprejet.

Razumljivo je, da so formirali že organ delavske kontrole, ki šteje 11 članov, večinoma iz vrst neposrednih proizvajalcev. Sicer pa velja, da je malokatera akcija v Konusu stekla ob tolikšnem zanimanju delovnih ljudi, kot je bila ravno razprava o TOZD. Odlično so bili pripravljeni materiali, imeli razne seminarje, po-

sebeno močno pa so se angažirali tudi družbeno politične organizacije. Še zlasti tovarniški politični aktiv.

Na področju skrbi za delovnega človeka velja poudariti, da imajo v Konusu nekatere stvari urejene tako kot malokje. V lastnem obratu družbene prehrane dobivajo delavci izdatne kalorične malice, za katere trenutno plačajo tri dinarje, po novem letu pa bodo vsi delavci v Konusu dobivali malico brezplačno. Na voljo so jim tudi kompletna kosila, za katera morajo odšteti le 11 dinarjev. Seveda imajo v podjetju organizirana tudi letovanja, saj imajo v Novem Vinodolskem svoj počitniški dom, ki razpolaga z 80 posteljami, preko poletja pa se tod izvrsti deset izmen, kar pomeni, da lahko samo tu letuje 800 članov kolektiva in njihovih svojcev. Omeniti velja, da so letos omogočili vsem delavcem, če je imel mesečno manj kot 500 din dohodka na člana družine, da je v njihovem domu leto brezplačno. Sicer pa itak velja solidarnostno načelo, da imajo v domu prednost delavci z nižjimi osebnimi dohodki, potem šele vsi ostali, če je na voljo kaj protora.

Močno je v kolektivu razvita tudi športna rekreacija, saj deluje več aktivnih športnih sekcij. Sodelujejo vsako leto na športnih srečanjih s poklicnimi tovariši v Kamniku, na usnjariadi sodelujejo pa seveda tudi v sindikalnih športnih igrah. Krivljani bi bili če ne bi še prav posebej omenili zelo prizadevnih košarkarjev, ki dosegajo kar lepe rezultate.

Da bi kar najbolj učinkovito rešili stanovanjske probleme nekaterih delavcev, so se odločili, da bodo somladu zgradili 50 sta-

novanjski blok, s katerim bodo rešili veliko primerov, čeprav velja poudariti, da nekih posebno hudih in perečih problemov pravzaprav sploh nimajo. Svoj stanovanjski fond so predali v upravljanje konjiškemu stanovanjskemu podjetju in so z njihovim poslovanjem še kar zadovoljni.

Preden pa sklenemo to pisanje naj omenimo še dvoje. Poleg blagajne vzajemne pomoči, ki jo poznajo tudi drugi naši kolektivi, imajo še tako imenovan solidarnostni sklad iz katerega dodeljujejo pomoč delavcem z nizkimi plačami, socialno šibkim družinam. Doplačujejo pa razliko do polnega osebnega dohodka vsem tistim delavcem, ki so bili zaradi starosti prestavljeni na manj plačano delovno mesto in so bili takrat prikrajšani. Po zaslugi tega solidarnostnega sklada seveda niso. Pomembna akcija letošnjega leta je bila tudi v tem, da so kupili šolske potrebščine vsem otrokom svojih delavcev, kjer je družinski dohodek nižji od 800 dinarjev na člana družine. Niso pa ostali le pri tem, temveč so storili še korak naprej ter poslali denarna sredstva na vse šole konjiške občine, da so lahko pomagali tistim učencem iz socialno ogroženih družin. Kar okoli 15 milijonov starih dinarjev je bilo potrošenih ob začetku letošnjega šolskega leta v ta namen.

Ni kaj reči. Delovni kolektiv KONUSA dosega izredno pomembne rezultate na vseh področjih. Pri tem pa ne pozablja na potrebe sredine, v kateri živi in delajo njihovi delavci. Dokler bo ostalo tako, nobenega razloga ni, da bi bilo drugače, potem se kolektivu in njegovim članom obeta še uspešnejši razvoj v bodoče.

Velika delovna zmaga kolektiva „BOR“ LAŠKO

INDUSTRIJA ZARES

Lesno industrijsko podjetje »BOR« Laško tudi doslej ni zanikovalo značaja pravega industrijskega podjetja. S svojimi proizvodi je postalo že davno znano po vsej državi in je na raznih razstavah dobilo laskava priznanja. Najbolj jih je v industrijo uvrščal proizvodni program, velikoserijska proizvodnja in nadregionalno tržišče.

Tako navzven v odnosu do tržišča ter družbe. Navznoter, kar zadeva delovne pogoje, organizacijo dela ter s tem povezane prednosti industrije, so bile v minusu — v škodo kolektivu. To, da so se morali leta in leta stiskati v treh neustreznih objektih, da je transport od enega proizvodnega obrata do drugega bil ne samo drag, marveč priložnost za izgube zaradi okvar, jim je jemalo prenekateri dinar iz žepa. Storilnost ni mogla priti do izraza, omejevana z neustreznimi proizvodnimi organiziranostjo, kar je

bil rezultat objektivnih razmer.

V svečanem trenutku, ko se kolektiv seli v novo proizvodno halo, v kateri so podani tudi vsi prostorsko-tehnični pogoji za resnično industrijsko proizvodnjo, se delavci zavedajo družbene pomoči in lastnega deleža pri tej veliki delovni zmagi, s katero bodo najbolj dostojno proslavili 30-letni jubilej Titove Jugoslavije.

Kolektiv lesne industrije »BOR« se zahvaljuje občinski skupščini za njen prispevek iz občinskega rezervnega sklada, rezervnemu skladu republike Slovenije, ter ljubljanski banki za razumevanje in sodelovanje pri tem velikem, za kolektiv tako pomembnem investicijskem podvigu. Ističasno se kolektiv zahvaljuje tudi izvajalcem investicije, INGRADU, KLIMI in Komunalnemu podjetju v Laškem, ki so omogočili, da je bil nov tovarniški objekt zgrajen ob

roku, da je do svečane otvoritve mogla proizvodnja pod novo streho tudi v polnem zamahu steči.

ŠIROKE MOŽNOSTI

S preselitvijo v novo industrijsko halo je bilo mogoče začeti z realizacijo novega proizvodnega programa, ki ga v prejšnjih razmerah ni bilo mogoče uresničiti.

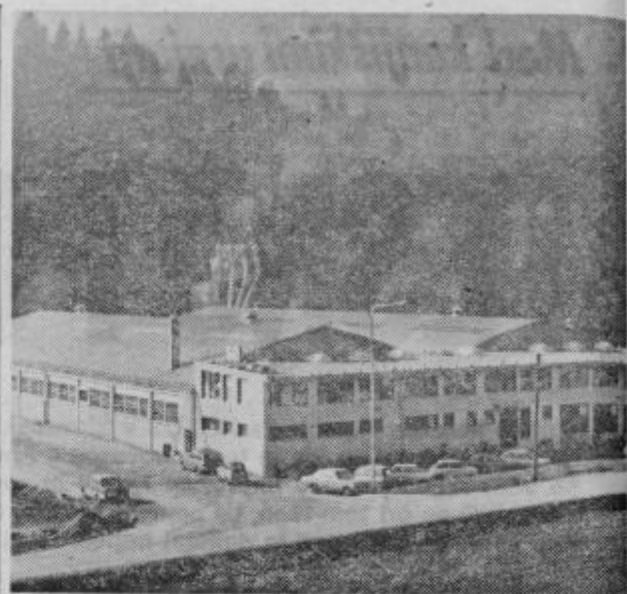
»BOR« v osnovni proizvodni usmerjenosti ostaja zvest proizvodnji, ki mu je prinesla sloves na tržišču, in sicer **otroško pohištvo**. Seveda tudi pri tej ustaljeni proizvodnji želijo vnesti praktične novosti. Predvsem razmišljajo o kombinaciji lesa in plastike in to pri že znanih proizvodih te tovarne, kot pri tistih, ki so v novem ali perspektivnih proizvodnih načrtih.

Posluh za čas in njegove probleme je kolektivu »BOR«

Laško porodil idejo o proizvodnji cenene, praktičnega, predvsem pa večnamenskega pohištva za opremo stanovanj za delavce. Pri tem zasledujejo, kot rečeno, cenenost, praktičnost in možnost kombinacije, dopolnjevanja in spreminjanja funkcionalnosti po potrebi.

Delovni ljudje kolektiva »BOR« se močno zavedajo, da se bodo morali integracijsko povezovati v močnejše proizvodne in gospodarske asociacije. Tako jih v kratkem čaka samoupravna odločitev o tem, ali se bo laški »BOR« pridružil »Lesnini«, ker bi se tako lahko ob prenosu prenekatere skrbi na združeno podjetje bolj posvetil proizvodnji, povečevanju kvalitete in večji storilnosti.

Se bolj kot doslej bo treba pozornost posvetiti izobraževanju delavcev, tako strokovnem in družbenem, nadaljnjem razvijanju proizvodnega asortimenta, po možnosti tu-

di prodreti na tuja tržišča bodisi z lastnim programom, bodisi s kooperacijo.

Sodobna tehnologija, v obratovanju je 15 novih modernih strojev, sodobna organizacija dela v takolimenovanih proizvodnih linijah, obeta kolektivu tudi večjo rentabilnost, večji ostanek dohodka. Z njim bodo mogli v naslednjih letih deino nadoknaditi odrekanja kolektiva v obdobju izgradnje, večjo skrb po-

svetiti družbenemu standardu, predvsem pa izgradnji stanovanj za delavce.

DELOVNI LJUDJE KOLEKTIVA »BOR« IZKORISKAJO TO PRILOŽNOST ZA ISKRENE IN TOPLE ČESTITKE VSEM DELOVNIM LJUDEM, POSEBEJ PA VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM OB JUBILEJNEM PRAZNIKU REPUBLIKE — 29. NOVEMBRU.

Jubilej Pivovarne Laško

RAZLOGOV ZA SLAVJE DOVOLJ

Osmega decembra 1938 je bila svečano izročena v pogon laška pivovarna. Torej pred 35 leti. Jubilej bi bil sam po sebi lep in zadosten razlog za slavo, če bi ne bilo še mnogo drugih razlogov...

Kot na primer dejstvo, da je proizvodnja piva v pivovarni, zgrajeni 1938 leta, le nadaljevanje pivovarske tradicije v Laškem, ki sega za štiristo let nazaj. To je hkrati tradicija varjenja kvalitetnega piva, saj so ga od tu pred 150 leti izvažali v Egipt in celo daljnjo Indijo.

Se kakšen razlog? Na primer ta, da je bilo pivo v steklenici, stari 70 let, najdeni pa pred kratkim v rudniku, po analizi v laboratorijih spoznano za pitno?

Brez dvoma pa je največji razlog za jubilejno svečano vzdušje dejstvo, da je tovarna nenehoma rasla in se izpopolnjevala. Prva leta in do vojne je pivovarna prodala okoli 20.000 hektolitrov piva, lani pa čez 500.000 hektolitrov. Največji vzpon je bil v zadnjih šestih, sedmih letih, ko je proizvodnja narasla za malo manj kot petkrat.

Pivovarna Laško, ki je po količini proizvodnje na petem mestu v Jugoslaviji, po kvaliteti piva pa gotovo ne šele na petem?!, se je otresla tudi siceršnjih odvisnosti. Z

izgradnja sladarnice so se osvobodili uvoza.

Kolektiv pivovarne Laško je moral ob takšnem investicijskem trendu varčevati, pa je bil kljub temu vselej radodarnih rok, če je šlo za prispevke za najrazličnejše potrebe občanov od šolstva, zdravstva, kulture pa vse do vaških poti in vodovodov. Rekonstrukcijo vodovoda v Laškem, novo zajetje v Japlancu, je financiral kolektiv v takšnem obsegu, da iz njega ne napaja le razrasedujočo se Laško, marveč tudi predmestni zaselki in soseske. Financiranje interesnih skupnosti občanov in s tem tudi potrebe članov kolektiva v tej organizaciji združenega dela ni novost od včeraj, in je v to za kolektiv uveljavljanje ustavnih sprememb tudi v tem pogledu le nadaljevanje že uveljavljene prakse.

In vendar se kolektiv tega prizadevnega podjetja nahaja v položaju, ko povečevanje proizvodnje ne pomeni tudi večjega dohodka s katerim bi kolektiv razpolagal. Kljub temu, da je celotni dohodek za 24 odstotkov letos večji od lanskega, se je čisti dohodek zmanjšal za 35 odstotkov. To je posledica nestabilnih cen na trgu, ko rastejo cene vsemu, kar je povezano s proizvodnjo piva, le pivo samo ima še vedno za-

mrznjene cene.

Jubilej 35-letnega obstoja pivovarne Laško pa seveda ne pomeni zaključka njene rasti, predaha v njihovih naporih. Z integracijskimi partnerji v združenem podjetju HP (Hrana—Pijače) gre pivovarna Laško nasproti novemu cilju. Od letošnjih 580.000 hektolitrov, kolikor bodo proizvedli piva letos, nameravajo do leta 1977, ko bo investicija zaključena, poslati na trg 700.000 hektolitrov piva.

Pivovarna Laško je kot po-budnik in pokrovitelj največje turistične prireditve v občini, letos je bil praznik »Pivo in cvetje« že desetič, vedno bliže razmeram, ki ji bodo dovoljevale močnejše angažiranje na področju turizma in gostinstva. Združitev z gostinskimi podjetjem »Savinjas« bi pomenilo za Laško korak naprej, kajti kolektiv, kakršen je pivovarna, si iz reprezentativnih razlogov ne bi smel privoščiti polovičnih ciljev in učinkov.

Ni nobenega dvoma, da je bilo razlogov dovolj, da se delovni ljudje v Pivovarni Laško ob jubileju s ponosom ozrejo na prehojeno pot, zlasti še, ker jih ni ravno malo, ki so kolektivu zvesti dvajset in več let, nekateri pa skoraj ravno tako dolgo, kolikor je stara pivovarna.

MALI OGLASI

PRODAM

GARAZO v Vrunčevi ulici prodam. Salej Herman, Tkalska 3b.

STARO zidano opeko 3.000 kom, prodam ali zamenjam za les ali drva. Č.A. Cesta na Ostrožno 55 Celje.

PIANA 6, letnik 1970 — garažaran — ugodno prodam. Ogled vsak dan od 16. do 18. ure v Vitanju 94 ali v Celju »Tkanina« Teharska cesta 1, vsak dan do 14. ure. Rado Sodin, Vitanje 94.

FIAT 750 letnik 1967 ugodno prodam. Novak Darko, O-rova vas 15 Polzela.

FIAT 1300, 1967, registriran za vse leto z rezervnim motorjem 1500, prodam po zelo ugodni ceni. Ogled popoldan. Tržan Viktor, Marija Gradec 42, Laško.

MEHANOTEHNIKO št. 6 malo rabljeno ugodno prodam. Vprašajte pri Čokl, Zidanškova 19, Celje.

SPALNICO (mehak les) s posteljnimi vložki ugodno prodam. Ogled vsak dan od 15. do 18. ure. Trnovlje 198 Celje.

DNEVNO vitrino dobro ohranjeno prodam. Lapuh Ana, Polzela 207.

AKVARIJSKE želve in ribice prodam. Toman Ivan, Trafika Zalec.

SEDEŽNO garnituro in radijski sprejemnik poceni prodam. Informacije v trgovini »Koššana« nasproti tržnice.

KRAVO »Friza« 201 mleka, s teletom prodam. Škarlin Heda, Zabukovca 160 — skozí Liboje, Smučnica.

LADJSKI sprejemnik z gramofonom in bas prodam. Golob Hubert, Čopova 8.

STARO strešno opeko »bobrovec« 3.500 kom. prodam. Naglič Ciril, Ilovca 12, Vojnik.

LESENO tračno žago prodam. Vprašajte: Zadobrova 57 a.

LASTAVA 750 dobro ohranjen, letnik 1970, ugodno prodam. Informacije po telefonu 26-509.

RENAULT 4 (katra) prodam — tudi za ček. Romih Franc, Svetina 22, Store.

OPEL kadet (super) letnik 1967 prodam. Oberžan Lojze, Titova 26, Laško.

TELICO simentalo staro šest mesecev prodam. Polzvedbe: Zg. Hudinja 9 Celje.

OPEKO za vmesne stene — novo — 1.000 kom. 35 x 25 x 12 cm ugodno prodam. Golob Ana, Bernekerjeva 10, Zg. Hudinja.

POSESTVO 3,5 ha s hišo, gospodarskim poslopjem in hlevom za dvanajst glav živine — možna živinoreja in kokošjereja — v okolici Celja prodam. Ponudbe pod »Posestvo«.

KUPIM

STANOVANJSKO nišo ali gospodarsko poslopje z večjim dvoriščem v Velenju, Zalcu, Šoštanju, najraje pa v Celju ali okolici, kupim. Ponudbe pod »Plačljivo tako«.

STANOVANJA

OGREVANO sobo v bližini mesta iščem. Cenjene ponudbe pošljite na naslov Gračnar Marija, Goriška 8, Celje.

MEKLE išče sobo — pomožnosti v bližini tovarne »Toper« Pismene ponudbe pod šifro »Delavkas«.

OBO oddam dijakinji. Vrunčeva 38.

ISCEM sobo v Celju ali bližnji okolici. Pirtušek Zvonko, ABA Optika, Ljubljanska 6.

ODAM ogrevano sobo samostojni ženski. Kovačičeva 6, Zg. Hudinja.

STUDENTKA VEKS išče sobo v Celju. Lanko je tudi neogrevana. Ponudbe pod »Veliko odsotna«.

ZAPOSLITEV

FANT star 34 let, neakronik, išče službo — priučitev v gostinstvu. Ponudbe pod »Vestena«.

ISCEN enkrat ali dvakrat tedensko zaposlitev — pomoč v gospodinjstvu v bližini Celja. Ponudbe pod »Poštena«.

ISCEN honorarno zaposlitev v dopoldanskem in popoldanskem času. Sem ljubiteljska otrok. Kodeh, Teharska 38 Celje.

RAZNO

ČE SI MIREN in preprost ter imaš veselje do kmetije, oglasi se petindvajsetletnemu dekletu. Ponudbe pod »Zvestoba do groba«.

V DOPOLDANSKO varstvo sprejemam otroka starega od enega leta naprej. Otok II, telefon 219-44.

KMEČKI fant 25 let/168 želi spoznati kmečko dekle zaradi ženitve. Ima majhno kmetijo in je zaposlen. Ponudbe pod »Srečna bodočnost«.

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

KONTROLA MERIL
IN PLEMENITIH KOVIN
CELJE, Tkalska ulica 15

razpisuje
prosta delovna mesta

TREH KONTROLORJEV
za mehanična merila

POGOJI: končana srednjetehtnična šola — strojni oddelek, odslužen vojaški rok.

Prijave kolkujte z 2 din in osebno dostavite.

Rok: štirinajst dni po objavi.

Združeno podjetje
slovenske železarne

ŽELEZARNA ŠTORE

vabi k sodelovanju in nudi možnost ustrezne zaposlitve ter primerne osebne dohodke:

DELAVCEM za priučitev v valjarstvu

DELAVCEM za priučitev v livarstvu

STROJNIM KLJUČAVNIČARJEM za delo na strojnem vzdrževanju

OBRATNIM ELEKTRIKARJEM za delo na elektro vzdrževanju

ELEKTROTEHNIKOM za delo na vzdrževanju

Strokovno in samostojno delo nudimo tudi delavcem z višjo in visoko izobrazbo kot: ekonomistom, pravnikom, organizatorjem dela, metalurgom, strojnikom ter elektro inženirjem.

Priporočamo vam, da se odločite za delo v priznanem podjetju. Vsa podrobna pojasnila so vam na razpolago v kadrovskem sektorju, kjer sprejemajo tudi prijave.

Kadrovski sektor
Železarne Štore

ZŽTP — Podjetje
za elektrifikacijo
prog

LJUBLJANA,
Prešernova 35

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

razglaš
naslednja prosta delovna mesta:

5 PK delavcev kovinske stroke ali električarjev za montažo vozne mreže za območje Celje — Maribor

5 KV električarjev za območje Celje — Maribor

Prošnje sprejema odbor v roku 8 dni od objave oglasa.

Svet šole

Osnovne šole
Primoža Trubarja
Laško

ponovno razpisuje
prosta delovna mesta za:

3 UČITELJE
razrednega pouka
U ali PRU — na podružnični šoli Breze

Stanovanje je, osebni dohodki in dodatek za težka delovna mesta po pravilniku o OD.

OB DNEVU REPUBLIKE ISKRENO ČESTITAMO
VSEM OBČANOM CELJSKEGA OBMOČJA!

Z NOVIMI SAMOUPRAVNIMI ODNOSI IN VSEBINO NOVE USTAVE SE BO ŠE BOLJ OKREPILA NAŠA SAMOUPRAVNA SOCIALISTIČNA SKUPNOST. KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA TKANINA SI BO PRIZADEVAL Z VSEMI MOČMI, DA BO PRISPEVAL KAR NAJVEČJI DELEŽ PRI UTRJEVANJU IN IZGRADNJI SAMOUPRAVNE SOCIALISTIČNE SKUPNOSTI!

TKANINA
CELJE

oblačila

oblačila

oblačila

VELEBLAGOVNICA
TKANINA
CELJE

Pet in pet je deset

Dve nenavadni materi, Irena Hanson iz Londona in Lily Bostock iz Armadala na Škotskem sta se nedavno tega srečali. Londončanka je pripeljala s seboj žive predmete razgovora in menjave izkušenj, medtem ko je Skotinja s svojim »šopkom« čakala doma. Hansonova je pred tremi leti rodila peterčke, Bostockova pa pred letom in pol. Londonske peterčice so se pripeljale z materjo na Škotsko v posebnem aero-taksiju. Težav pri Bostockovih ni bilo, ker kjer je že pet kričavev, jih je lahko mirne duše še enkrat toliko, človek tako in tako ne sliši več samega sebe.

Med to dvojno serijo peterčkov je med mlajšimi samo en fantek. Dobro, da se svoje absolutne manjšine še ne zaveda. Materi sta baje sklenili, da bosta srečanje peterčkov še ponovili.

Ob srečanju je bilo dovolj fotografov, dovolj novinarjev, ki so poslali slike v svet. In pri vsej tej množici ni bilo niti enega samega živega bitja, ki bi se bilo spomnilo na oba očeta.

Ljubezen po svetu

V HRAMU BOGINJE KALI

V Nepal, kraljevini v senci najvišjega gorstva na svetu Himalaje, se je hinduizem ohranil še v svoji čisti, nepotvorjeni obliki — ob budi-zmu seveda. Sem v hribovito deželo ni segel islam, ki je preplaval hinduizem na severozahodu. In hinduizem je poleg drugega v verovanje in verske običaje vključil tudi ljubezen. Nekateri templji v Nepal in v osrednji ter južni Indiji poleg mitoloških motivov o življenju bogov prikazujejo tisočletje stare kamnite reliefe ljube-

zni. Te starodavne upodobitve, ki po pestrosti, domiselnosti in originalnosti prekašajo naše komercialne izdaje »Figure Veneris«, so na voljo mladim parom, ki se zatečejo sem po navdih, po nauk in vzdušje. Kali, ena od inkarnacij boginje Parvati, je za hinduizem isto, kar je Venera za zbor božanstev starega Rima, boginja ljubezni.

In Kalinih templjev je bilo in jih je še vedno dosti od Mont Everesta do obal Indijskega oceana. Ti templji

so posvečeni ljubezni in v njih mladi hindujski ob sklenanju zakonske zveze doživljajo svojo prvo telesno ljubezen. V teh templjih je pred kipom boginje Kali upodobljen tudi moški ud v nadnaravni velikosti. Če se ga dekleta ob obisku dotakne, potem fant ve, da mora zaviti z njo v eno od niš v templju, ki jih krasijo reliefe v kamnu, ki prikazujejo različne ljubezenske položaje in objeme. Tu v templju ljubezni doživi hindujsko deklet prvo ljubezen, tu

postane žena, kajti njun telesno združitev potrdi tempejski svečenik, ki v njun niši prižge dišave. Pred postavo boginje Kali nato žrtvujejo jagnje, s krvjo znamenjuje ženinu in nevesti čela. Pika na čelu pomeni, da je žena poročena, da je bila v templju boginje Kali prvič ljubljena in jo je boginja ljubezni in rodovitnosti blagoslovila za ljubezen, za materinstvo.

(Na sliki prizor ljubezenske scene na hindujskem templju v Kadjuraju v Indiji.)

Zgodilo se je v Španiji.

Natalija Castro, trinsemdesetletna beračica iz Madrida, je bila v mladih letih proglašena za najlepšo Španko. Bila je iskan slikarski model in naposled je bil njen obraz ovekovečen tudi na denarnem žetku za 100 peset.

Denar, na katerem je bila njena podoba, Nataliji ni prinesel sreče. Danes je skorajda pozabljena, le slikarji, katerih kolegi-predniki so nekoč slikali lepo Španko, se je kot nekdanja fotomodela še sem in tja spominjajo. Tako jo je nedavno spet naslikal slikar Begijar. Če bo slika odkupljena, bo Natalija spet imela nekaj pezet za svoje skromne obede.

Kako zelo je lepota minljiva, še bolj pa sloves. Zgoraj na sliki Natalija na denarju, spodaj danes, brez denarja.

Nekulturne misli

Knjiga je naš zaklad, zato ga skrbno čuvamo — na policah ljudskih knjižnic.

Zakon predpisuje knjižnice, številca bralcev ne more...

Kinotečne predstave so bolj »tečne« kot »kino«, saj jih predvajamo v praznih dvoranih — program pa je realiziran.

Barva TV je luksuz — bogovi so naklonjeni le nekaterim.

Bog na siromaka nikoli ne pozabi. Če ni lačen, je pa žejen!

Amaterizem je odlika komercializiranega sveta. Kako se drži? Daj mi tisočaka, pa ti povem!

Radio je sodoben informativni medij. To je čudovita integracija: on je informativen, poslušalci pa so mediji.